

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНІЦІАТИВА ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ
ІНТЕРЕСІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
(ПРОЕКТ ДІАЛОГ)

**АСОЦІАЦІЯ
МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК
З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

МОДУЛЬ 5
СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Київ 2015

Посібник розроблено в рамках Проекту USAID ДІАЛОГ, який впроваджується Асоціацією міст України. Зміст посібника є відповідальністю АМУ і не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США. Дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати на всій території України всіма способами, якщо це здійснюється безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України є обов'язковим.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	4
ДОДАТОК (СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА БОЯРКА на період до 2020 року)	7
ВСТУП	7
1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ ДО 2020 РОКУ	9
2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО БОЯРКУ	13
3. РЕЗУЛЬТАТИ SWOT-АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ МІСТА	15
4. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	27
5. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ	31
6. ЦІННОСТІ	32
7. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	36
СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ до 2020 року	62
8. ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ	63
9. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ	65

ПЕРЕДМОВА

В Україні розпочалася довгоочікувана реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Важливою складовою та запорукою реалізації цієї реформи є формування спроможних громад, яке відбувається шляхом об'єднання територіальних громад. Щоб допомогти органам місцевого самоврядування об'єднаних громад ефективно організувати свою роботу, Асоціація міст України розробила Практичний посібник – серію модулів, які пропонують типові документи, алгоритми дій, а також зразки рішень місцевих рад та їх виконавчих органів.

П'ятий модуль включає загальну інформацію про стратегічне планування розвитку громади та приклад Стратегії сталого розвитку громади м. Боярка.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Стратегічне планування розвитку вже тривалий час застосовується в Україні, але досі воно давало позитивний результат переважно в містах обласного значення, які мали більш-менш відповідні для цього людські та матеріальні ресурси, а також волю керівництва міста для реалізації плану.

В процесі децентралізації влади в Україні з'являються нові спроможні територіальні громади, які досі не мали досвіду такого планування свого розвитку. Вони мають самостійно, виходячи з власних інтересів, визначати і планувати власне майбутнє з використанням сучасних методик. Для орієнтування таких територіальних громад щодо суті та переваг стратегічного планування і призначено цей методичний матеріал.

Що таке стратегічне планування

Стратегічне планування розвитку громади – це робота групи, складеної з представників основних верств територіальної громади, над визначенням:

- майбутнього образу (бачення) громади, яким його хоче бачити сама територіальна громада;
- головних (стратегічних) цілей, досягнення яких забезпечить набуття громадою визначеного громадою образу;
- планів дій, тобто логічних послідовних заходів, спрямованих на досягнення цих цілей з використанням спеціальних процедур.

Загалом, на відміну від звичного з радянських часів планування «від досягнутого», тобто «від минулого», стратегічне планування розвитку громади є плануванням «до майбутнього».

Таке планування має важливі переваги. Воно, зокрема:

- є стійкішим, бо, за умови дотримання методики, є менш залежним від зміни управлінських команд;
- дозволяє використовувати наявні ресурси для розвитку націлено, тобто з більшою користю;
- сприяє відходу працівників виконавчих органів ради від шаблонного мислення та стимулює новаторські підходи;
- згуртовує громаду навколо цілей її розвитку та сприяє її самоусвідомленню;
- забезпечує умови для доступу громади до позичкових ресурсів та грантів.

Стратегічне планування призначене для розв'язання лише корінних проблем – це робота над тим, що найбільш «не так» у громаді. Стратегічний план спрямовується на вирішення виключно тих завдань, які підтримуються всією територіальною громадою. Для вирішення інших завдань слід знаходити інші способи.

Стратегічний план

Стратегічний план складається шляхом послідовного вирішення його розробниками певних завдань. До основних з них належать:

- аналіз початкових умов для розвитку громади – її економічного стану, наяв-

ної інфраструктури, чисельності та структури населення, тенденцій зміни цих та інших основних характеристик;

- визначення амбітного, але реалістичного бачення того стану громади, яким його хоче бачити територіальна громада;
- здійснення аналізу наявних сильних і слабких сторін громади, які сприяють чи заважають реалізації бачення, а також зовнішніх щодо громади можливостей і загроз, реалізація яких може ці умови, відповідно, покращувати чи погіршувати (SWOT-аналіз);
- визначення основних цілей, яких громаді необхідно досягти для реалізації бачення, спираючись на її відповідні сильні сторони та долаючи відповідні слабкі сторони, враховуючи шанси появи нових можливостей та страхуючись від загроз;
- розробка планів дій (переліків послідовних завдань, проектів з призначеними виконавцями та передбаченими конкретними ресурсами) для досягнення кожної з основних цілей, виходячи з ієрархії цілей, базуючись на термінах, заснованих на реалістичних перспективах залучення ресурсів, необхідних для цього.

Стратегічний план є довгостроковим і розробляється на термін, не менший ніж дві каденції місцевої ради. Завдання, що потребують коротших термінів вирішення, можуть виконуватися в рамках короткострокових чи середньострокових планів.

В будь-якому разі, термін реалізації стратегічного плану має бути таким, щоб отримані від цього результати змогла відчувати основна частина даного складу населення.

Розробка стратегічного плану

Ці завдання вирішуються робочою групою, складеною з відповідних фахівців виконавчого комітету ради, депутатів, представників місцевого бізнесу, представників громадськості в приблизно рівному співвідношенні. Така група зазвичай налічує 25-30 осіб. Для вирішення окремих складніших завдань планування можуть додатково створюватися спеціальні підгрупи чисельністю в межах 10 осіб.

Окремі завдання, що потребують спеціальних знань, можуть доручатися відповідним підрозділам виконавчого комітету.

Всю цю складну роботу доцільно проводити під методичним керівництвом професійного консультанта зі стратегічного планування. Такі досвідчені консультанти в Україні є. Їх можна залучити на договірних умовах – в тому числі за рекомендаціями АМУ.

Розробка стратегічного плану розвитку громади робочою групою за професійними методиками вимагає не менше 6 місяців часу, починаючи від створення робочої групи.

Після завершення розробки проекту стратегічного плану та його громадського обговорення стратегічний план затверджується радою громади.

Реалізація стратегічного плану та її моніторинг

Затверджений радою стратегічний план слугує основою для формування та реалізації щорічних планів соціально-економічного розвитку громади, а фінансування реалізації його завдань щорічно передбачається місцевим бюджетом. Сам собою

стратегічний план є одним з інструментів залучення ресурсів для розвитку, оскільки наявність такого плану зазвичай є однією з основних умов надання громаді відповідних ґрантів, позик.

Голова громади не рідше, ніж один раз на рік, звітує про хід та перспективи реалізації стратегічного плану перед громадою.

Робоча група в тому чи іншому складі зберігається і здійснює моніторинг реалізації стратегічного плану загалом та його окремих завдань (проектів) зокрема. Вона може ініціювати виключення з плану завдань, котрі з якихось причин втратили свою актуальність, та/або вносити раді пропозиції про доповнення стратегічного плану новими завданнями з реалізації визначеного громадою бачення, якщо в цьому виникає необхідність.

Додаток СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА БОЯРКА на період до 2020 року

ВСТУП

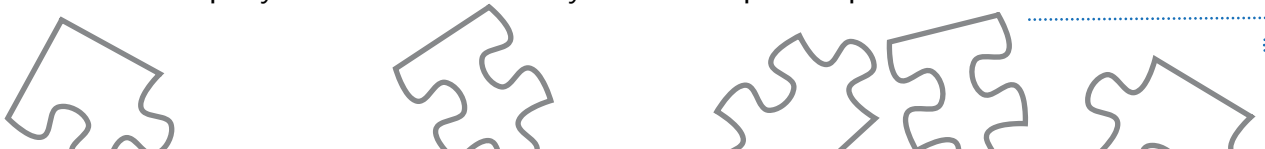
Стратегічний план сталого розвитку Боярки до 2020 року розроблено відповідно до прийнятої методології стратегічного управління територіальним розвитком, складовими якої стали національні правові та нормативні документи, зокрема, Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020», схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів», Закон України «Про засади державної регіональної політики», з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року, Стратегія розвитку Київської області на період до 2020 року та спираючись на інші законодавчі та нормативні акти України. При розробці Стратегічного плану було враховано також політичні рішення Уряду щодо реформування регіонального розвитку.

Окрім цього, необхідність підготовки та затвердження Стратегічного плану викликана зміною соціально-економічної ситуації, як в Україні, так і в області, ухваленням змін до бюджетного та податкового законодавства, якими визначаються нові підходи до фінансування проектів та програм регіонального розвитку.

Головною метою розроблення Стратегічного плану сталого розвитку Боярки до 2020 року є формування нового бачення сталого місцевого розвитку міста в умовах децентралізації та процесів добровільного об'єднання громад, спільно з реалізацією завдань кардинального покращення якості життя мешканців Боярки шляхом комплексної зміни системи управління містом, підвищення конкурентоспроможності місцевої економіки, інвестиційної привабливості, якості життя у місті через ефективне використання ресурсів та реалізацію узгоджених інтересів влади, громади та бізнесу.

При підготовці окремих розділів Стратегічного плану було використано матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток малих міст в умовах функціональної децентралізації та європейської інтеграції України», що відбулась у Боярці 29 травня 2015 року, Меморандуму молоді до Боярської міської ради 2013 року, рекомендації інвестиційної гри щодо бачення майбутнього Боярки 2014 року, матеріали стратегічного планування Київської області, плани соціально-економічного розвитку Києво-Святошинської районної державної адміністрації, дані виконкому Боярської міської ради, інформаційно-аналітичні довідки членів Робочої групи.

Робота над Стратегічним планом розпочато у липні 2015 року. Основною формою роботи над проектом документу стало проведення засідань Робочої групи, склад якої затверджено на спільному засіданні членів Робочої групи 3 серпня 2015 року. Процес стратегічного планування відбувається у режимі максимальної відкритості, а його зміст та результати стають доступними широкій громадськості міста.

Стратегічний план спрямовано на зміну підходів до розуміння сталого розвитку як процесу стратегічного партнерства влади, громади та бізнесу, що ставитиме за мету своєї діяльності потреби конкретного жителя, сприятиме зростанню продуктивності місцевої економіки шляхом стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства, створюватиме максимально-необхідну кількість робочих місць за рахунок реалізації переваг власної конкурентоспроможності на місцевому, регіональному, національному та глобальному ринках.

Основними, принциповими розділами документу Стратегічного плану є обґрунтування Стратегічного бачення (візії) розвитку Боярки, місії та цінностей сталого розвитку міста, аналіз факторів впливу SWOT, визначення стратегічних пріоритетів, стратегічних та оперативних цілей сталого розвитку, узгодження Стратегічного плану з регіональними стратегіями, впровадження та система моніторингу.

У процесі актуалізації Стратегічного плану сталого розвитку Боярки до 2020 року, куратором проекту, Галиною Васильченко, здійснювалось методичне забезпечення, експертний аналіз даних та результатів досліджень, отриманих під час здійснення процесу планування, забезпечувалось надання консультацій з питань, які належать до різних аспектів стратегічного планування.

1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ ДО 2020 РОКУ

Стратегічне планування – системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в громаді, а також створення спільного бачення економічного майбутнього розвитку громади, творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань та проектів, здійснення яких вирішить ці проблеми.

Стратегічне планування є також потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу та місцевої влади для створення публічно-приватних партнерств, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

Модель Стратегічного плану підбирається й виходить з потреб територіальної громади міста.

У основу методології, яку використано при розробці Стратегічного плану сталого розвитку Боярки, покладено узгоджені принципи та підходи загальноновизнаної методології стратегічного планування, сформульовані у методичних рекомендаціях «Короткий опис питань щодо методологічних засад розробки стратегічних планів економічного розвитку територіальних громад».

Ці методологічні засади побудовані на практичному досвіді розробки Стратегій розвитку міст та регіонів України, засвоєному та творчо розвиненими українськими експертами в рамках чисельних проектів міжнародної технічної допомоги, таких як: «Партнерство громад для поширення досвіду місцевого самоврядування» (USAID, 1998 – 2007), «Голос громадськості» (CIDA, 2005 – 2007), «Економічний розвиток українських міст» (2003 – 2006), «Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність» (USAID, 2007).

Розробка Стратегічного плану міста базується на основних принципах:

Партнерство - передбачає проведення різних консультацій, спрямованих на розбудову консенсусу, а також на обґрунтовані очікування громади від владних структур. До участі в ухваленні рішень й розробці стратегічних цілей запрошено всі зацікавлені сторони - представників влади, наукових установ, підприємців та громадянського суспільства;

Життєздатність – забезпечує розвиток порівняльних переваг, визначених за результатами SWOT-аналізу (розбудова можливостей, котрі послаблюють гостроту вад і проблем). Крім того, для виявлення синергії між вадами та загрозами, що загрожує життєздатності (для ризик-менеджменту), застосовується матриця слабких сторін та загроз;

Інтеграція - забезпечує активну участь усіх зацікавлених сторін міста. Інтеграція як багатомірний план розвитку пріоритетних секторів та напрямів діяльності забезпечує усунення конфліктів та негативних впливів, а також забезпечує зосередження на сумісності та синергії заходів;

Інновація – виступає у ролі індикатора проектів та стосується, головним чином, запропонованого підходу та якнайефективнішого використання наявних ресурсів;

Інституційна пам'ять - базується на результатах, досягнутих при розробці попередніх стратегічних документів, зокрема Стратегічного плану розвитку Боярки (2009).

Субсидіарність - визначає стратегічні заходи, починаючи з найнижчого рівня (на основі потреб місцевої громади), із використанням ресурсів регіонального розвитку.

Стратегічне планування - ефективний інструмент системного менеджменту, процес, який має тривати безперервно, оскільки середовище, як і сам об'єкт планування, постійно змінюються. Це спосіб руху до абсолютного бачення, упродовж якого досягається сталий розвиток територіальної громади.

Процес стратегічного планування розвитку міста можна представити як ряд кількох послідовних етапів: організація роботи, проведення стратегічного аналізу, прогнози, моделювання сценаріїв та здійснення стратегічного вибору, розробка плану дій (цілі, завдання), громадське обговорення та ухвалення Стратегії, моніторинг та впровадження Стратегічного плану (див. мал. 1).

Мал. 1 Схема розробки стратегічного плану сталого розвитку

У процесі стратегічного планування дуже важливим є етап організаційного забезпечення. Саме від нього залежить адекватність та якість самого процесу. На цьому етапі формується центральний орган стратегічного планування - Робоча група, якій громада делегує право та наділяє відповідальністю за формулювання й прийняття стратегічних рішень щодо її майбутнього. Робоча група є легітимним робочим органом, діяльність якого поширюється на весь період планування. Крім цього, на першому етапі відбувалося залучення місцевих експертів, які беруть участь у підготовці аналітичних матеріалів для Стратегії, а також повне організаційне та інформаційне забезпечення процесу.

На етапі стратегічного аналізу було сформовано Профіль міста, який містить дослідження зовнішнього оточення громади з метою виявлення потенційних можливостей для сталого розвитку, а також аналіз основних соціально-економічних та демографічних тенденцій, що дає підставу для прогнозування розвитку цих тенденцій на період планування, а відтак - формулювання базового, або інерційного, сценарію розвитку міста з врахуванням того, що нічого спеціально не буде робитися для впливу на виявлені тенденції. Ця робота проводилася за безпосередньої участі місцевих експертів, які забезпечували Робочу групу необхідними статистичними даними.

Другим важливим документом етапу стратегічного аналізу стало дослідження думки жителів міста з метою оцінки вітального клімату міста, що є одним з об'єктів Стратегічного плану. Дослідження проводилося методом анкетування за відповідною методологією, а результати обговорено та погоджено з Робочою групою. Результати цього дослідження стали важливою компонентою аналітичної частини Стратегії, що мають вплив на формування прогнозів.

Отже, найважливішим кроком на етапі стратегічного аналізу стало моделювання соціально-економічного ландшафту міста та формування базового сценарію на підставі екстраполяції в межах припущень, допущень та обмежень.

Для цього, учасники проекту виконали оцінку внутрішніх та зовнішніх факторів впливу за методом аналізу SWOT, тобто перевірку того, 1) як сильні сторони підсилюють використання можливостей; 2) як сильні сторони блокують загрози; 3) як слабкі сторони блокують використання можливостей та 4) як слабкі сторони підсилюють загрози. Результатом цієї роботи стало виявлення ключових сильних та слабких сторін, а також ключових можливостей, які можна використати для сталого розвитку.

Основним методом процесу просування до формулювання загальної мети та цілей Стратегії є метод ітерації, тобто поступового, покрокового наближення. Таким чином, базовий, інерційний, сценарій став підставою формування раціонального сценарію розвитку з умовою включення нових факторів впливу на траєкторію розвитку, сформовану існуючим соціально-економічним ландшафтом. Ці фактори впливу - перше наближення до системи цілей та завдань Стратегії, а кінцева мета сценарію – це стратегічна візія міста на стратегічну перспективу.

По тому, наступним кроком у методології стратегічного планування стало формулювання візії, автором якого виступила Робоча група, а методологічною базою – раціональний сценарій розвитку. Візія містить обриси стратегічних пріоритетних сфер та слугує базовою формулою для стратегії сталого розвитку. У ході роботи над візією Боярки було сформульовано та обґрунтовано місію та цінності стратегії сталого розвитку.

Завершальним кроком етапу стратегічного аналізу та водночас першим й стратегічно найважливішим кроком етапу планування стало здійснення стратегічного вибору. Аналіз виявлених ключових факторів впливу на траєкторію розвитку дав можливість виявлення стратегічних напрямів економічного розвитку, тобто здійснення стратегічного вибору та декларування цих стратегічних пріоритетних напрямків розвитку.

Стратегічний вибір у методологічному сенсі є «екватором», серцевинною точкою процесу стратегічного планування, від якої власне починається розробка самого Стратегічного плану. Початком цієї праці є формулювання стратегічних проблем за кожним стратегічним напрямом, що було виконано Робочою групою під час 2-го засідання 17 серпня 2015 року. Стратегічні проблеми служать відправним пунктом для побудови системи цілей плану - від стратегічних цілей до операційних цілей і завдань, які в процесі впровадження Стратегії переформатовуються у проекти за принципами та правилами проектного менеджменту.

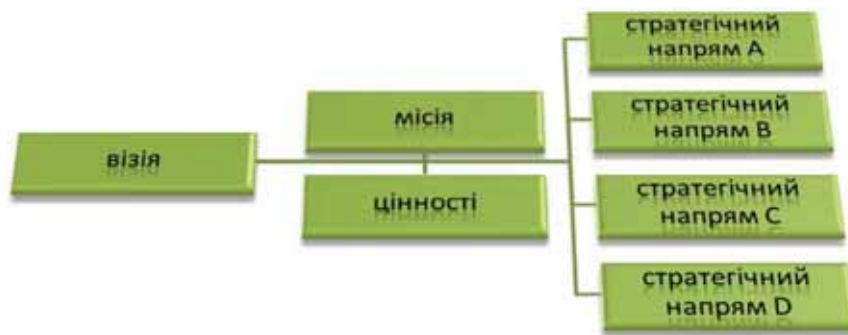

Завершальним етапом процесу стратегічного планування є створення системи її впровадження, моніторингу, оцінювання та оновлення.

Методологія підготовки та впровадження Стратегічного плану ґрунтується на твердженні, що його впровадження відбудеться лише за умов об'єднання зусиль виконавців плану та всіх зацікавлених сторін. Результатами цієї роботи будуть досягнуті визначені цілі, реалізовані спільні проекти, які в цілому забезпечуватимуть сталий розвиток міста.

Документ має модульний характер - окремі його напрямки є самодостатніми, автономними сформованими в розрахунок на подальше впровадження через реалізацію проектів, кожен із яких є окремим елементом впровадження стратегії, але впливатиме на загальний результат.

За потреби документ може бути доповнений іншими напрямками розвитку, які у подальшому громада визначить, як ключові.

Мал. 2. Схема побудови стратегічного плану

Стратегія ґрунтується на інших документах стратегічного характеру, зокрема, проектів Генерального плану забудови міста, міських цільових програмах, які вже прийняті міською радою та впроваджуються її виконавчими органами. Основні положення Стратегії мають враховуватися при розробці щорічних та середньострокових Програм економічного та соціального розвитку міста, галузевих програм розвитку.

Успіх впровадження Стратегії залежатиме від відповідальності осіб, зацікавлених у її реалізації. Тому, доцільно сформувати Комітет з управління впровадженням (КУВ) з найбільшактивних членів громади міста, з урахуванням усіх зацікавлених сторін. Завданням КУВ буде моніторинг виконання всіх оперативних цілей (проектів) Стратегічного плану та підготовка пропозицій міській раді щодо змін та доповнень до Стратегії.

Стратегічне планування - ефективний інструмент системного менеджменту, процес, який має тривати безперервно, оскільки середовище, як і сам об'єкт планування, постійно змінюються. Це спосіб руху до абсолютного бачення, упродовж якого досягається сталий розвиток територіальної громади.

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО БОЯРКУ

Боярка є одним з найбільших міст Києво-Святошинського району, який півколом, довжиною понад 60 км у південно-західному напрямі, огортає столицю України – м. Київ.

Боярка – місто з давніми традиціями й історією, розташоване на перехресті економічних, соціальних та транспортних магістралей Київщини та України. Місто є одним з найпривабливіших в Україні місць для інвестування, відпочинку, заняття спортом і туризмом, з промисловим та оздоровчо-медичним потенціалом, розвинутою транспортною інфраструктурою, сприятливим підприємницьким кліматом. Загальна площа Боярки складає 11,22 км², населення – 35,9 тисяч осіб (2014).

Боярка знаходиться на відстані 22 км від столиці України - Києва. Місто вирізняється зручним автомобільним та залізничним сполученням з багатьма регіонами країни (поблизу проходять Житомирська та Одеська траси, через місто – залізнична магістраль Південно-Західної залізниці). За 18 км на північ від Боярки розташований аеропорт «Жуляни».

Боярка активно розвивається як промисловий та рекреаційний центр пристоличного регіону, пов'язаний з іншими частинами Київщини та регіонами України. Виробничий комплекс міста представлений рядом підприємств, які виготовляють широкий спектр продукції: ПрАТ «ВЕНТС», вироби якого надходить у 102 країни світу, ТОВ «Металеві меблі», ТОВ «Фабрика санітарно-гігієнічних виробів», ТОВ «Ергопак», ТОВ «Силует», ТОВ «Мальви», ДП «Лісгосп». Понад 900 підприємств займаються торгівельною діяльністю.

Інженерна інфраструктура міста включає в себе системи теплозабезпечення (довжина – 103,2 км, потужність – 57,4 МВт), водопостачання (довжина водогону – 31,2 км, мережі – 131,2 км, потужність – 8,6 тис. м³/добу) та водовідведення (довжина – 433 км, потужність – 1250 м³/год), електрозабезпечення та освітлення (абонентів – 18 060, вулиць та доріг з штучним освітленням – 98 км) міста. Комунальні послуги надаються спеціалізованими підприємствами – КП «БГВУ ЖКГ», КП «Боярка-Водоканал», КП «Благоустрій».

Боярка характеризується розвинутою транспортною інфраструктурою. Загальна протяжність доріг містом складає 217 км, разом з 1 пішохідним мостом через залізницю та двома залізничними переїздами. Протяжність дорожньої мережі з твердим покриттям – 87 км. Грунтові дороги – 130 км.

Сьогодні Боярка активно розвивається як освітній та медичний центр. Освітня система включає: 8 ДНЗ на 1075 місць; 5 загальноосвітніх шкіл, Боярський НВК «Гімназія ЗОШ I ступеня», Боярська вечірня школа, навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, приватні загальноосвітні школи для дівчаток «Леді» та для хлопчиків «Кадетство», Боярський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, Києво-Святошинський районний ЦТМ «Оберіг», Боярський коледж екології і природних ресурсів НАУ, Боярська спеціалізована ЗОШ I-II ступенів для слабозорих дітей, районна музична школа, Боярська міська школа мистецтв, Київський обласний дитячий будинок «Малютко», Боярська лісова до-

слідна станція, Український центр підготовки, перепідготовки та підвищення кадрів лісового господарства.

Система охорони здоров'я у місті представлена ЦРЛ на 440 лікарняних ліжок в т.ч. 90 пологових, тубдиспансер на 60 ліжок, обласна дитяча лікарня, районна поліклініка 379 відвідувань у зміну, дитяча районна поліклініка 50 відвідувань у зміну, районна стоматполіклініка 350 відвідувань у зміну, станція швидкої допомоги, приватний медичний центр «Одос», 5 приватних стоматологічних кабінетів. Активно розвивається мережа аптечних закладів.

Боярка є також історико-культурним осередком Київщини. У місті збереглись унікальні за своїм історичним значенням пам'ятки архітектури: фрагменти скіфського кургану VIII-VII століть до н.е та частина 25-кілометрової Вітянсько-Бобринської лінії всесвітньо відомих Змійових валів. Унікальною пам'яткою міста є паровоз «Кукушка». Багато видатних людей приймала Боярка: М.Лисенка, Шолом-Алейхем, С. Надсона, В.Самійленка, Марію та Бориса Грінченків, П. Нестерова, М. Пимоненка, М.Садовського, М.Заньковецьку, Ф.Меринга, В.Рикова, О.Богомазова, М.Старицького, М.Коцюбинського, С.Єфремова, родини Байкових, Булгакових, Грушевських, Кістяківських, Кониських, Матушевських та інших.

Місто Боярка стало життєво-реальним персонажем творів мистецтва. Згадати хоча б містечко Бойберик з «Те'ве – молочника» Шолом-Алейхем, роман М. Островського «Як гартувалась сталь», а пісня «Боярка – БАМ» свого часу була хітом не лише в Радянському Союзі, а й, завдяки запальній мелодії, в країнах далекого зарубіжжя. У Боярці знімалися епізоди фільмів за творами А. Макаренка «Педагогічна поема» (1955 рік) та «Гроза над полями» (1958 рік), «Помилка Оноре де Бальзака» (1967 – 1968 роки), «Як гартувалась сталь» (1972 року). У 1999 року Боярка стала знімальним майданчиком для групи китайських кінематографістів, які зняли тут, разом з кіностудією О. Довженка 20 скрійний художній фільм «Як гартувалась сталь», який отримав тріумфальний успіх у Китаї.

Боярка активно підтримує та розвиває міжнародні зв'язки та має міста-побратими: Пулави (Польща, 2000 рік), Несвіж (Білорусь 2007 рік), ДольнийКубін (Словаччина, 2012).

3. РЕЗУЛЬТАТИ SWOT-АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ МІСТА

Проаналізувавши статистичні данні відображені в Профілі громади, спираючись на результати опитування думки мешканців, члени Робочої групи визначили сильні та слабкі сторони, виявили можливості та загрози розвитку міста, шляхом проведення загального SWOT-аналізу.

SWOT-аналіз став підставою для підготовки реалістичних планів дій, які повинні допомогти громаді міста максимально скористатися існуючими порівняльними перевагами та мінімізувати ризики.

Аналіз внутрішніх факторів та використання потенціалу міста (слабкі та сильні сторони) було проведено на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 1186 від 16 листопада 2011 року за наступними категоріями:

- Природно-ресурсний потенціал;
- Економічний потенціал;
- Науково-технічний потенціалі;
- Стан навколишнього природного середовища;
- Трудовий потенціал;
- Рекреаційний потенціал;
- Рівень природо-технічної безпеки;
- Просторово-економічний потенціал;
- Людський потенціал;
- Розвиток інфраструктури.

Таблиця 1

Аналіз внутрішніх чинників (сильних і слабких сторін)

Природно-ресурсний потенціал	
Сильні сторони	• М'який клімат; • Значні масиви хвойно-листяних лісів, які займають близько 30 % території міста; • Мальовничі ландшафти; • Наявність привабливих рекреаційних ресурсів на території Боярського регіону; • Містом протікає р. Притварка, яка створює каскад із 5 ставків.
Слабкі сторони	• Рівень природної родючості ґрунтів переважно досить низький; • Відсутність площ для сільгоспвиробництва, городництва, тепличного господарства.

Економічний потенціал

Сильні сторони	• Вигідне економіко-географічне положення – близькість столиці України м. Києва; • Зростання обслуговуючих та доповнюючих сфер діяльності столиці, формує специфічний столичний суспільно-територіальний комплекс; • Позитивна тенденція зміни чисельності жителів та категорії працездатного населення; • Головний транспортний зв'язок Боярки з Києвом забезпечує Одеська та Житомирські траси • Наявність залізничної магістралі Київ – Фастів;; • Повітряні зв'язки міста забезпечують: міжнародний аеропорт «Бориспіль» (Київ), аеропорт «Київ» (Жуляни); • Економічний потенціал промисловості міста формує торгівля, сфера послуг, машинобудівна, обробна промисловість та виробництво і розподілення електроенергії, газу та води; • Інвестиційно-приваблива територія для оздоровчих та рекреаційних потреб;
Слабкі сторони	• Економічний потенціал промисловості міста незначний; • Маятникова міграція трудового потенціалу, що погіршує якість структури трудових ресурсів в містах їх проживання; • Брак площ для розвитку бізнесу; • Незадовільний технологічний стан будівель та споруд міста; • Низький рівень впровадження інноваційних технологій та розробок в економіку міста; • Низький рівень залучення інвестицій в економіку міста; • Бюрократія, корупція в органах влади; • Відсутність фінансової підтримки підприємств; • Недостатній рівень якості послуг, що надаються органами місцевого самоврядування; • Низький рівень кваліфікації працівників, які відповідають за роботу з інвесторами;

Науково-технічний потенціал

Сильні сторони	• Наявність коледжу екології та природних ресурсів НАУ України ; • Наявність Українського центру підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників лісового господарства;
Слабкі сторони	• Низький рівень впровадження наукових розробок в економіку міста; • Низький рівень інноваційно-інвестиційної діяльності міста; • Слабко впроваджуються ІТ-технології в систему управління, у тому числі технологічними процесами; • Відсутність координації взаємодії науки, бізнесу та освіти.

Стан навколишнього природного середовища та рівень природно-технічної безпеки	
Сильні сторони	• Власні очисні споруди, очищені води після яких скидаються у р. Ір-пінь; • Вивіз сміття з міста здійснюється на сміттєзвалище с. Крюківщина, яке розташовано на відстані 6 км від міста; • В санітарно-гігієнічному відношенні якість води відповідає вимогам ДСТ 2874-82 “Вода питна”;
Слабкі сторони	• Місто віднесено до IV зони посиленого радіологічного контролю, що обмежує господарську діяльність; • За метеорологічними умовами місто відноситься до територій з підвищеним природним потенціалом забруднення атмосферного повітря; • Кладовища міста розташоване на вищих абсолютних відмітках поверхні та підвищена фільтрувальна здатність ґрунтів; • Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря є автотранспорт, промислові, комунальні підприємства; • Вагомий внесок у забруднення атмосфери додають котельні підприємств тепло-енергопостачання міста; • Потенційним джерелом забруднення повітря, що розташоване на суміжній території є завод «ВЕНТС». • Відсутні стаціонарні пости контролю за станом атмосферного повітря у місті; • Організовані пляжі на території ставків Боярки відсутні; • Водойми знаходяться здебільшого в незадовільному санітарно-гігієнічному стані, місцями засмічені, зарослі водоростями, заболочені. • У верхів'ях р. Притварка розміщено обласний тубдиспансер, сточні води якого попадають прямо у річку; • Більша частина каналізаційного обладнання і мереж міста знаходиться в зношеному та аварійному стані, потребує капітального ремонту та перекладки; • Стара Боярка (історична частина міста) фактично не каналізована; • Головними забруднювачами поверхневих вод у місті є загальний природний поверхневий стік, що формується на території приватного сектору і промислово-комунальних підприємств; • Водойми потребують оздоровлення і розробки проектів зі встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон з винесенням в натуру; • Джерелами локального забруднення є несанкціоновані звалища;

Людський та трудовий потенціал

Сильні сторони	• Останніми роками спостерігається позитивна динаміка зміни чисельності населення; • Зменшення вікового індексу населення; • Позитивний природний приріст та міграційний рух населення; • Близькість столиці створює сприятливі умови для реалізації можливостей, здібностей і потреб у працевлаштуванні мешканців Боярки; • Близько 45 відсотків працездатного населення міста включено до економіки Києва; • Система освіти представлена дитячими дошкільними установами, загальноосвітніми школами, дитячою музичною школою, ДЮСШ; • У місті функціонує перша в Україні приватна школа для дівчаток «Леді» та для хлопчиків «Кадетство»; • У місті розташовано коледж екології та природних ресурсів НАУ; • Налагоджена доволі розгалужена система охорони здоров'я, особливо для дітей;
Слабкі сторони	• Відставання рівня розвитку соціальної сфери від потреб населення; • Високий відсоток зареєстрованих безробітних з вищою освітою; • Майже по всіх установах і підприємствах обслуговування рівень забезпеченості значно менший від нормативних (лікарням, стадіонам, спортивним спорудам, підприємствам побутового обслуговування); • Відтік трудових ресурсів до міста Києва; • Наявність дефіциту кадрів на підприємствах міста; • Відсутність програм навчання для підприємців; • Відсутність належної інфраструктури для занять фізичною культурою та спортом.

Рекреаційний потенціал

Сильні сторони	• Сприятливі для лікування та відпочинку природно-кліматичні умови; • Розташування міста в лісових масивах приміської зони м. Києва; • Функціонують установи санаторного лікування, відпочинку та туризму; • Установи тривалого відпочинку представлені санаторієм «Барвінок», військово-оздоровчим ліцеєм ім. І. Богуня; • На території міста спостерігається організація зон короткочасного відпочинку та прогулянок відпочиваючих в санаторних та рекреаційних установах; • Ландшафтні ресурси, які можуть бути використані для короткочасного відпочинку: лісопарк поблизу ЦРЛ, колективні сади, Йосипівський та Шкільний ставки; • Традиційним для міста стало проведення щорічного фестивалю «Лісова фієста», велопробігу «Боярка 24», організація пішохідних туристичних маршрутів.

Слабкі сторони	• Сучасне курортно-рекреаційне господарство не відповідає вимогам оптимального функціонування; • Скоротилась місткість курортно-рекреаційних установ; • Майже усі дитячі оздоровчі табори були передані іншим власникам та змінили профіль; • Нерозвинута туристична інфраструктура (готелі, атракціони, виставки тощо); • Недостатній ступінь комфортності курортно-рекреаційних установ, що не відповідають міжнародним стандартам якості обслуговування відпочиваючих, вузький набір рекреаційних послуг; • Відсутність упорядкованих місць відпочинку на водних поверхнях; • Внаслідок кризи власники лікувальних закладів припинили свою діяльність та перейшли у власність інших юридичних та фізичних осіб; • Рекреаційні установи мають резерви земельних ділянок, однак їх використання не можливе внаслідок розміщення їх в житловій забудові без дотримання 100-метрових санітарно-захисних розривів;

Просторово-економічний потенціал	
Сильні сторони	• Боярка - місто-супутник, що бере на себе функцію розвантаження столиці: розміщення житлового будівництва, нових виробничих підприємств, вищих навчальних закладів, офісно-торгових центрів, рекреаційно-туристичних комплексів; • Багатоквартирна забудова концентрується переважно в зоні умовного загальноміського центру;
Слабкі сторони	• Відсутність Генерального плану забудови міста; • Відсутність чіткого функціонального зонування – в кварталах без дотримання нормативних санітарних розривів розміщується житлова забудова, курортно-рекреаційні заклади, лісові масиви, комунальні підприємства; • Залізниця, яка проходить через місто, порушує планувальну цілісність і зв'язок окремих частин сельбищної та рекреаційної зон та центральної частин Боярки; • Необхідність розробки містобудівної документації (план зонування, детальні плани території); • Необхідність проведення інвентаризації землі; • Відсутність геоінформаційної системи міста; • Забудова Бояркине має регулярної планувальної структури, носить стихійний характер;

Розвиток інфраструктури

Сильні сторони	• Транспортний комплекс складається із зовнішнього транспорту (залізничного, автомобільного), мережі зовнішніх транспортних артерій, магістральної вуличної мережі міста; • Розвинуті автобусні маршрути міського та приміського сполучення; • Розвинута сфера послуг зв'язку «Укрпошта», «Укртелеком», «Компанія «Нова пошта»; • Місто забезпечене водопостачанням, каналізацією, тепlopостачанням, газопостачанням та електропостачанням; • Джерелом водопостачання Боярки є підземні води полтавського та сеноманського водоносних горизонтів; • Водопостачання здійснюється централізованим комунальним водопроводом, а також локальними системами господарсько-питного і технічного водопостачання окремих підприємств, розташованих на території підприємств; • Відведення побутових і виробничих стічних вод здійснюється комунальною каналізацією міста; • Місто забезпечується теплом як із централізованих, так і децентралізованих систем; • Джерелами газопостачання є дві газорозподільні станції (ГРС); • Функціонує інженерна та технічна інфраструктура; • Наявність інфраструктури дошкільної та середньої освіти; • Збережені та підтримуються заклади культури та спорту; • Встановлено 5 вуличних відеокамер, організація регулярного патрулювання містом;
Слабкі сторони	• Газопостачання базується в основному на використанні природного мережного газу; • Незадовільний стан дорожнього покриття та невідповідність нормативам технічних параметрів проїзних частин магістральної вуличної мережі; • Складні інженерно-геологічні умови (підтоплення, ерозія ґрунтів тощо); • Зношеність та аварійність існуючих систем водопостачання та водовідведення; • Морально застаріле обладнання теплових мереж, систем тепlopостачання та газопостачання; • Невирішеність проблем утилізації відходів; • Деякі види обслуговування зовсім відсутні (басейни криті і відкриті); • Високий рівень зношеності житлового фонду; • Незадовільний фінансовий стан підприємств, що надають житлово-комунальні послуги; • Стан міських шляхів та тротуарів незадовільний та потребує капітального ремонту; • Втрати тепла при генеруванні, транспортуванні та відсутність регулюванні теплових режимів; • Низька якість тепlopостачання і недосконала система обліку споживання теплової енергії; • Обладнання для освітлення вулиць не модернізувалося, частина електромереж знаходиться в незадовільному технічному стані, а деякі – в аварійному; • Недостатній розвиток всієї технічної інфраструктури міста; • Кількість дошкільних закладів не задовольняє існуючої потреби; • Недостатній кадровий резерв працівників бюджетних установ (вчителі, лікарі, працівники культури та спорту) відтік цих кадрів до Києва; • Відсутність коштів для впровадження сучасних технологій з енергозбереження; • Недостатня мережа спортивних майданчиків та спортивних споруд (тенісні корти, волейбольні і баскетбольні майданчики); • Незадовільний стан матеріально-технічної бази закладів медицини, освіти, культури та спорту

Бізнес середовище	
Сильні сторони	• Збільшення кількості зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності; • Збільшення кількості малих підприємств; • 40 відсотків найманих працівників до їх загальної кількості міста працює на малих підприємствах; • Підприємства малого бізнесу працюють практично в усіх видах економічної діяльності господарського комплексу міста;
Слабкі сторони	• Відсутність фінансової підтримки підприємств; • Низький рівень проектного менеджменту; • Низький рівень залучення інвестицій в економіку міста; • Бюрократія, корупція в органах влади; • Відсутність Агенції з залучення інвестицій; • Відсутній Бізнес-інкубатор, Бізнес-центр, тренінговий центр для підвищення знань підприємців, консультування з питань інвестування, організації діяльності малого і середнього бізнесу, не розроблені програми навчання для підприємців; • Відсутність дешевих фінансово-кредитних ресурсів для бізнесу, фінансової підтримки підприємництва з місцевого бюджету; • Відсутня співпраця бізнесу і спеціалізованих навчальних закладів щодо підготовки працівників необхідних спеціальностей та кваліфікацій;

Аналіз співвідношення потенціалу міста із зовнішнім середовищем (можливості та загрози) було проаналізовано за наступними категоріями (див. табл.2):

- Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація;
- Макроекономічна ситуація;
- Геоелекономічне та геополітичне положення;
- Демографічна та соціальна ситуація

Таблиця 2

Аналіз зовнішніх чинників (можливості і загрози)

Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація	
Можливості	• Визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу (створення умов для зовнішнього інвестора, розвитку українського бізнесу); • Інтеграція в ЄС; • Поліпшення іміджу України; • Проведення реформ; • Децентралізація влади; • Адаптація системи світу до умов соціально орієнтованої економіки, трансформацію та інтеграцію у європейське та світове співтовариство

Загрози	• Поглиблення міжнародної політичної кризи; • Негативні зміни у національному законодавстві; • Подальше підвищення цін на енергоносії; • Відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку; • Загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході; • Корупція у владі;

Макроекономічна ситуація	
Можливості	• Набуття чинності угоди про ЗВТ з ЄС; • Розвиток альтернативної енергетики; • Нарощування міжнародної технічної допомоги; • Відкритість економіки та ринків; • Стабільний національний бізнес-клімат; • Зростання продуктивності підприємств; • Надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України; • Зменшення кредитної ставки, стабілізація національної валюти; • Доступ до ринку інших країн без перешкод; • Надходження зовнішніх інвестицій та нових технологій; • Державна підтримка комунальної інфраструктури; • Доступність зовнішніх фінансових ресурсів;
Загрози	• Висока іноземна конкуренція; • Високі процентні ставки при отриманні кредитів; • Нестабільність національної валюти та інфляція; • Нестабільність політичної ситуації; • Інфляційні процеси; • Зростання недовіри до державної влади; • Збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки; • Нові обмеження та регуляторні документи; • Монополізація ринків, відсутність конкуренції; • Прискорення економічного розвитку міст-конкурентів; • Приток біженців зі сходу; • Подальша централізація бюджетних ресурсів; • Припинення постачання газу із Росії; • Погіршенні конкурентоздатності товарів на внутрішньому ринку через зростання імпорту з ЄС

Геоекономічне та геополітичне положення	
Можливості	• Укрупнення адміністративно-територіальних одиниць; • Впровадження електронного врядування; • Удосконалення телекомунікацій; • Створення сприятливого національного інвестиційного клімату; • Державне стимулювання впровадження високотехнологічних та енергоефективних виробництв; • Розвиток сучасних систем передачі інформації; • Стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України; • Боротьба з бюрократією, створення прозорого, антикорупційного середовища; • Упорядкування податкового законодавства; • Сприятливе митне законодавство; • Упорядкування земельного законодавства.
Загрози	• Відсутність законодавчих можливостей для виділення земельних ділянок; • Відсутність адміністративно-територіальної реформи; • Неврегульованість питання землекористування між містами та районами; • Слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України; • Низький рівень надходження іноземних інвестицій та інновацій в економіку України; • Техногенні катастрофи; • Забруднення територій стихійними сміттєзвалищами

Демографічна та соціальна ситуація	
Можливості	• Підняття якості товарів та послуг до європейських стандартів; • Підвищення рівня життя в країні; • Підвищення прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; • Підвищення рівня медичного обслуговування; • Збільшення людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; • Покращення якості освіти.
Загрози	• Старіння населення; • Зростання рівня наркоманії та алкоголізму серед молоді; • Зростання рівня захворюваності населення; • Зростання кількості правопорушень; • Штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

Таким чином, SWOT-аналіз показав, що серед ключових слабких місць станом на момент прийняття стратегії в місті є:

- відсутність вільних площ для будівництва та сільгоспвиробництва;
- низький регресивний рівень економічного розвитку;

- відсутність інвестицій;
- зношеність муніципальної інженерної інфраструктури;
- незадовільний стан дорожньо-транспортної мережі міста;
- неефективна система управління комунальними підприємствами;
- відтік трудових ресурсів до міста Києва;
- відсутність Генерального плану забудови міста;
- відсутність установ для організації дозвілля та відпочинку;
- тотальна корупція та бюрократизація влади

Сильними сторонами розвитку міста виявлено:

- наявність привабливих рекреаційних ресурсів;
- вигідне економіко-географічне розташування;
- зручне транспортне сполучення з Києвом;
- наявність закладів з підготовки фахівців з екології та використання природних ресурсів;
- наявність високо кваліфікованих кадрів у т.ч. з вищою освітою;
- сформована потужна система охорони здоров'я, особливо для дітей;
- наявність власних очисних споруд;
- наявність міст – побратимів: Пулави (Польща, 2000 рік), Несвіж (Білорусь 2007 рік), ДольнийКубін (Словаччина, 2012).

Результати аналізу внутрішніх(слабких та сильних) сторін розвитку Боярки

Слабкі сторони

Сильні сторони

Мал. 3. Аналіз сильних та слабких сторін Боярки

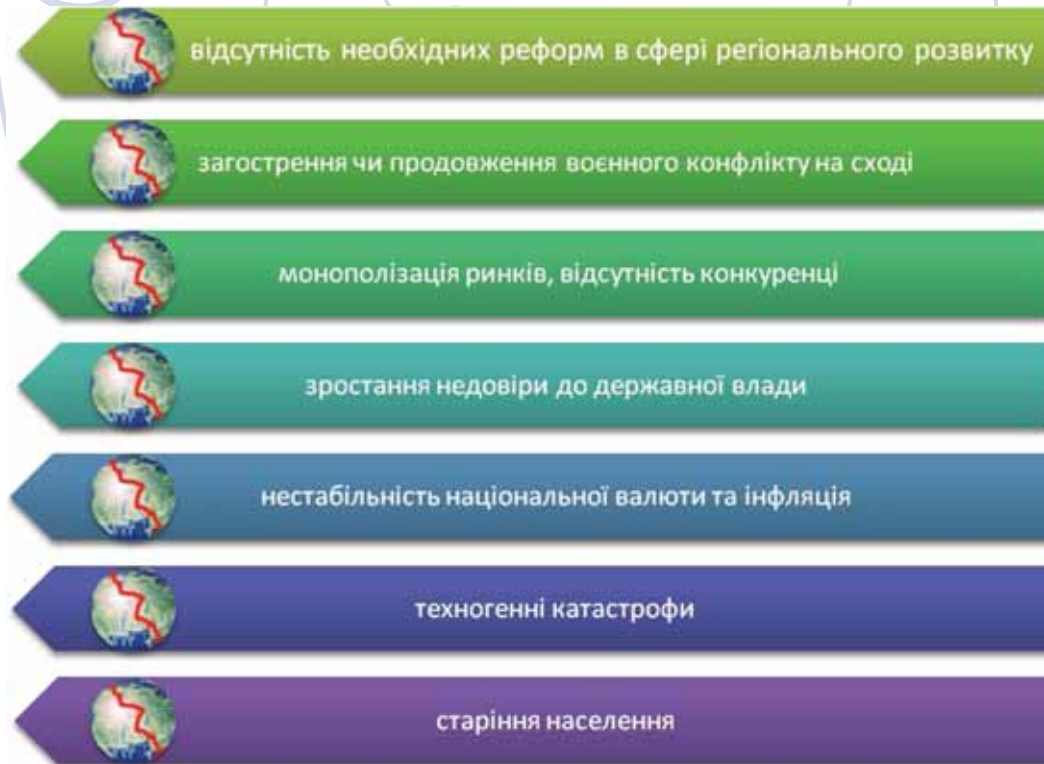

Аналіз зовнішніх чинників (можливості та загрози)

Загрози	Можливості
- відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку; - загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході - нестабільність політичної ситуації; - нестабільність національної валюти та інфляція; - зростання недовіри до державної влади; - прискорення економічного розвитку міст-конкурентів; - монополізація ринків, відсутність конкуренції; - техногенні катастрофи; - старіння населення.	- комплексне реформування країни, у т. ч. й децентралізація влади; - інтеграція до європейського та світового співтовариства - надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України; - стабілізація національної валюти; - доступ до ринку інших країн; - стабільний національний бізнес-клімат; - державна підтримка комунальної інфраструктури; - боротьба з корупцією.

Аналіз зовнішніх чинників, що впливають на розвиток Боярки

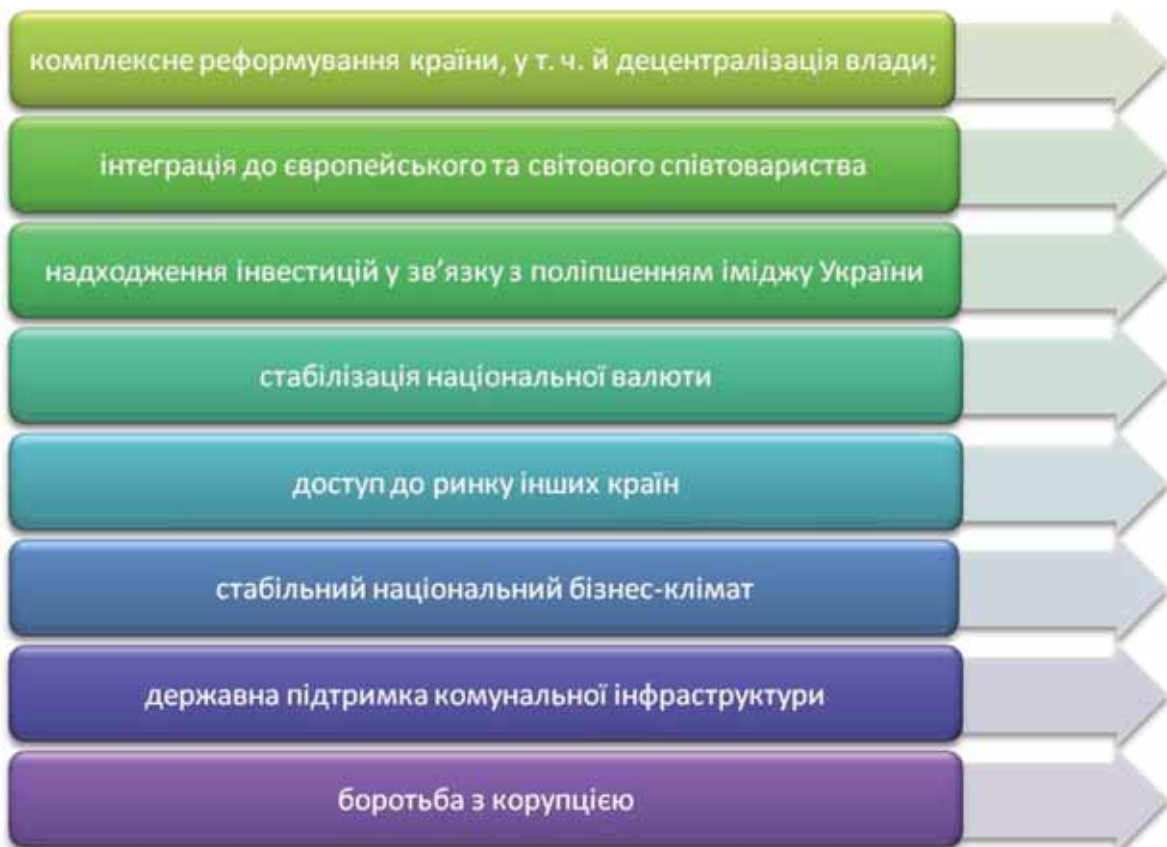
а) Загрози

Мал. 4. Аналіз зовнішніх загроз

б) Можливості

Мал. 5. Аналіз зовнішніх можливостей

4. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

Боярка – унікальний природно-господарський комплекс, місто районного значення, друге за розміром та економічним потенціалом у Києво-Святошинському районі, з населенням 35,9 тис. мешканців, представник колись потужного ВПК пристоличного регіону, місто, сформоване на початку 1950-х років.

Із введенням у дію газопроводу Київ – Дашава у 1948 році було створене Боярське управління газопроводів, а в 1951 році побудована потужна газокомпресорна станція. Для робітників газового комплексу почали будувати двоповерхові багатоквартирні будинки в районі вул. Маяковського.

З 1956 року Боярка стала містом районного підпорядкування. На промислових підприємствах тут працювало близько 10 тис. осіб. Одним з найбільших підприємств була швейна фабрика дитячого одягу, що розпочала випуск продукції у 1963 році.

У 1969 році збудовано завод «Іскра», який дав подальший поштовх розвитку місту. На цьому заводі працювало до 6 тис. осіб. Для робітників заводу почали створювати соціальну інфраструктуру: будувались гуртожитки, дитячі садки, багатопверхові будинки. Поступово стала формуватися головна магістраль міста вул. Білогородська. Навколо неї будували житло, офісні й складські приміщення для установ газового комплексу, що знаходилися поза межами міста. Як результат цього в 70-80-х роках територія міста значно зростає.

Таким чином, підприємство ВПК та газового комплексу на довгі роки визначила економічний профіль міста та стали основним місцем праці переважної частини працездатного населення як самого міста, так і навколишніх сіл і містечок в радіусі понад 20 км.

Після 1991 року почався повільний, але неухильний занепад одного з головних містоутворюючих підприємств ВПК – заводу «Іскра», в силу розвалу планової економіки, неіснуючого вже тоді СРСР, разом з іншими промислово-виробничими комплексами. Ця ситуація відразу призвела до глибокої економічної кризи та гіперінфляції. У економіці міста відразу відзначився спад виробництва та скорочення робочих місць, й ця тенденція зберігалася доволі довгий час. Подібні процеси спостерігалися й у легкій промисловості міста, яку представляли швейна фабрика дитячого одягу.

Нові ринкові умови, які почали формуватися від середини 1990-х років, почали дещо змінювати профіль міста: економічно активні городяни, в основному – звільнені з державних підприємств, зокрема, заводу «Іскра», працівники стають основою розвитку малого і середнього підприємництва, при чому переважаючими сферами діяльності тут, як і в цілому по країні, стають торгівля і послуги. Від початку 2000-х років у малому бізнесі спостерігається повільний розвиток виробничої сфери.

Відтак, з середини 1990-х років економічна спеціалізація Боярки поволі змінює своє «традиційне обличчя» на користь розвитку приватного підприємництва, а основною сферою занятості боярчан стає торгівля та надання послуг.

Частка працездатного населення, втративши роботу і не знайшовши себе у підприємстві, покидає місто у пошуках заробітку. Напрямами трудової еміграції стали в основному Київ, у якому на даний час працює понад 12 тис. боярчан. Ці процеси призводять до механічного скорочення населення, що разом зі зниженням природного приросту формують негативну демографічну динаміку. Особливо небезпечною тенденцією є вплив молоді з міста та стійке старіння населення.

З 1986 року, після аварії на ЧАЕС, Боярці надано статус IV категорії, як території що потерпіла внаслідок катастрофи на Чорнобильській АЕС. Цей статус знімає з жителів міста обов'язок сплачувати податок за користування землею, що у свою чергу значно знижує можливості міського бюджету.

Міська влада абсолютно не впливає на процес розвитку міської громади, зосередивши свою діяльність виключно на питаннях перерозподілу та проїдання міського бюджету (про що засвідчує проведене опитування боярчан).

Наслідком всіх цих процесів стає повільний занепад міста як соціально-економічної системи та екологічного й соціально-культурного середовища.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємонакладання стійких у часі факторів впливу) міста, а також базові припущення щодо основних факторів впливу на перспективу дозволило сформулювати базовий («інерційний») сценарій розвитку міста.

Таблиця 4

Базовий сценарій (інерційний або «нульовий»)

Головне гасло:

Хай все лишиться, як було!

Основні припущення	Що відбувається
1) Фінансова й податкова база без змін. 2) Кризові явища в енергетичній та промисловій галузях нарастають, кон'юнктура негативна. 3) Підприємницький клімат у місті залишається на тому самому рівні. 4) Інвестиційна політика без змін, динаміка інвестицій незмінна. 5) Увага влади зосереджується виключно на вирішенні поточних комунальних та соціальних проблем.	За 10-15 років Боярка буде містом з населенням близько 30 тисяч мешканців. Виробничий потенціал повільно, але неухильно знижує темпи своєї діяльності. Як наслідок, скорочується кількість робочих місць. За найгіршої ситуації – більшість працездатного населення та молоді виїждять до Києва, що викличе за собою серйозну соціальну напругу, стрімке погіршення криміногенної ситуації. Відсутній приплив зовнішніх інвестицій, структура економіки незмінна, у ній і далі переважає підприємства, що обслуговують газове господарство, мале і середнє підприємство і далі займає нішу переважно торгівлі і послуг на внутрішньому ринку, динаміка його розвитку не здатна покрити нарастаючий дефіцит робочих місць. Населення міста помалу старіє, молодь покидає місто через неможливість працевлаштуватися. Комунальна інфраструктура і послуги будуть відповідати бюджетним можливостям. Місто поступово, але неухильно занепадає в основних своїх сферах: економічній, технічній, соціальній, культурній та екологічній. У кращому випадку Боярка перетвориться на спальний район Києва.

Описаний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього міста. Очевидно також, що на даному «ландшафті» за збереження основних тенденцій та незмінності базових припущень не існує альтернативної траєкторії, яка призвела б до іншого сценарію.

Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для громади міста.

Ймовірний оптимістичний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенціями центральної влади країни. Траєкторія розвитку на гіпотетичному «ландшафті» та за базових припущень формує наступний сценарій:

Таблиця 5

Оптимістичний сценарій
Головне гасло:
Нові реформи нові можливості!

Основні припущення	Що відбувається
1) Буде впроваджена адміністративно-територіальна реформа і місто отримає більше самостійності, бюджет значно зростає, економічна база розшириться та стане більш диверсифікованою. 2) Будуть проведені системні реформи у політичній, соціальній та економічній сферах. 3) Державна інвестиційна політика призведе до інвестиційного «буму» в регіонах, особливо пристолочному регіоні. 4) Європейська інтеграція України буде активно реалізовуватися, тому за кошти держави і ЄС буде розбудована рекреаційна і дорожно-транспортна інфраструктура.	Ресурсна, в т.ч. фінансова, база дозволить суттєво і за короткий термін покращити якість життя і міське середовище загалом. Завдяки вдалому географічному розташуванню та значним державним і зовнішнім інвестиціям місто стає інвестиційно привабливе. Розширення меж за рахунок суміжних територій внаслідок АТР суттєво збільшить кількість інвестиційних пропозицій, що привабить зовнішніх інвесторів. Створюються нові бізнеси та нові робочі місця. Суттєво зростає рівень життя громадян. Місто молодшає за рахунок припливу молодих кадрів.

Ймовірність такого сценарію невисока, підтвердженням чого є тривала стагнація у політичній та соціально-економічній сферах держави, відсутність виразної зовнішньої політики, відсутність стратегії розвитку країни, а також відсутність контролю у видимій перспективі, які змогли б змінити зазначені тенденції.

Все це дає право на формування раціонального сценарію, що визначатиметься траєкторією на існуючому «ландшафті» за базових припущень появи нових, керованих факторів впливу на цю траєкторію, які перебувають в межах компетенції громади міста, а також найбільш ймовірних факторів зовнішнього впливу в їх сприятливій комбінації.

Таблиця 6

Раціональний сценарій
Головне гасло: До великої мети малими кроками!

Основні припущення	Що відбувається
1) Країна поступово виходить з кризи, покращується ситуація як в економічній, так і, відповідно, у бюджетній, сферах. 2) Під впливом міжнародної спільноти політична ситуація в країні дещо стабілізується, поступово зростатиме зацікавленість міжнародних інвесторів до України, і, зокрема, до її прикордонних територій. 3) Місто проводить активну маркетингову та інвестиційну політику. 4) Завдяки послідовній політиці міської ради покращується підприємницький клімат.	Завдяки цілеспрямованій і злагодженій політиці керівництва міста, району і області, ефективно будуть реалізовані заходи маркетингової стратегії, що призведе до поступового припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. Зручне економіко-географічне розташування сприятиме будівництву в місті сучасних підприємств з запровадженням новітніх інноваційних технологій. Існуюча промисловість модернізується, відкриються нові наукомісткі високотехнологічні промислові підприємства. Надалі розвиватимуться нові галузі промисловості, зокрема легка, приладо- та машинобудування, електроніки, ІТ. Створюються нові робочі місця. Відповідно місто починає омолоджуватися за рахунок припливу молодих кадрів. Бізнес починає працювати не лише на внутрішній ринок. Продукція, що випускається на місцевих підприємствах стає конкурентоспроможною, зростає позитивне сальдо торгівельного балансу. Розвиток рекреаційної сфери призведе до активного розвитку у місті малої середнього бізнесу, їх капітали будуть переміщуватись зі сфери торгівлі у сферу виробництва. За рахунок поступового збільшення бюджетних надходжень та розвитку місцевих підприємств буде покращуватися комунальна сфера, міське середовище і якість життя. У місті збільшується рівень безпеки, воно стає комфортним для життя.

Описаний сценарій стає базою для формулювання стратегічного бачення міста на стратегічну перспективу:

5. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ

Стратегічне бачення (візія) - це спільне, погоджене на основі консенсусу, уявлення жителів міста про те, яким місто має виглядати в майбутньому.

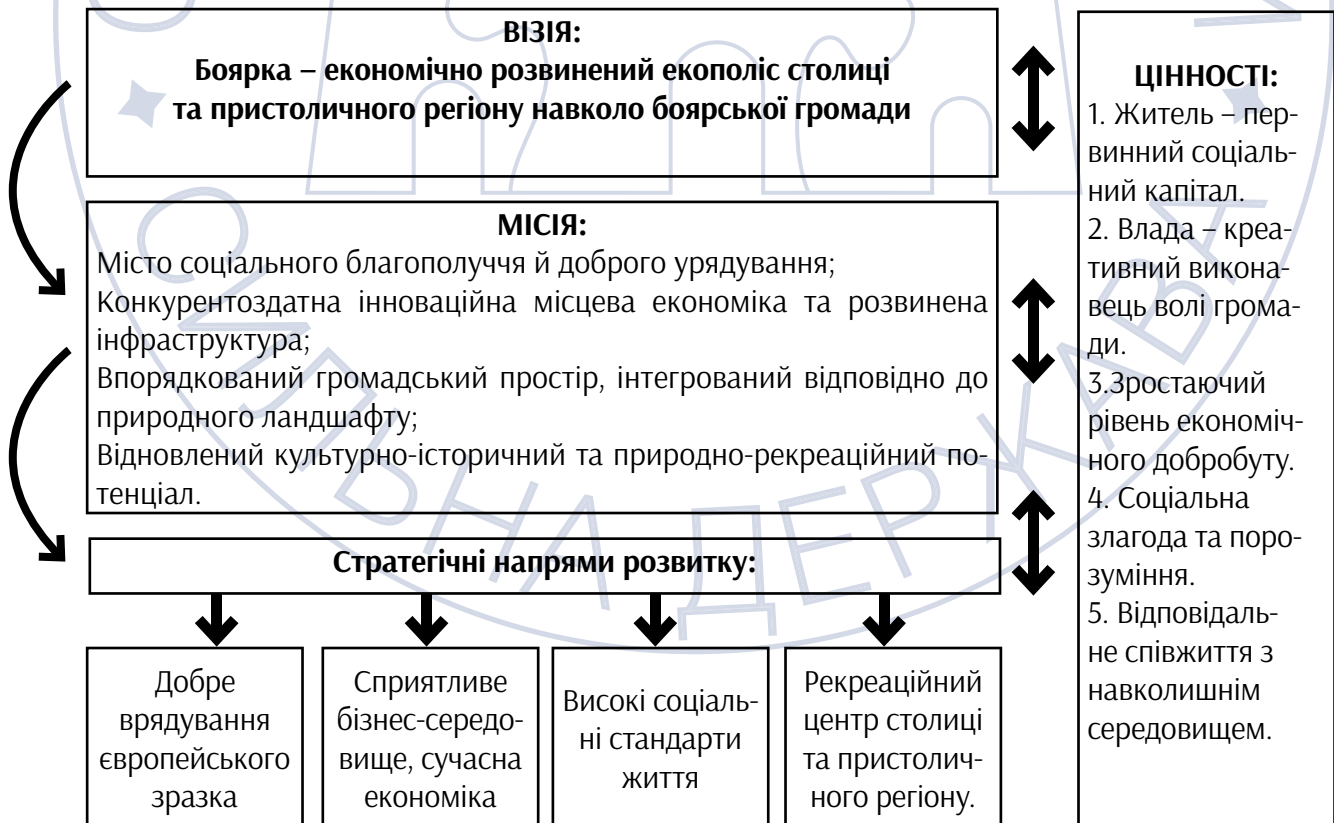
Візія відображає результат, якого громада прагне досягти в результаті реалізації стратегічного плану сталого розвитку. Вона спирається на основні характеристики міста та стає головною ідеєю всього процесу стратегічного планування.

Візія: Боярка – економічно розвинений екополіс столиці та пристоличного регіону навколо боярської громади; європейське місто за рівнем та якістю життя.

Місія: Місто соціального благополуччя й доброго урядування активної громади; конкурентоздатна інноваційна місцева економіка та розвинена інфраструктура; впорядкований громадський простір, інтегрований відповідно до природного ландшафту; відновлений культурно-історичний та природно-рекреаційний потенціал.

Цінності:

житель міста - первинний соціальний капітал та найвища цінність Боярки;
 міська влада – креативний виконавець волі громади;
 зростаючий рівень економічного добробуту боярчан;
 соціальна злагода та суспільне порозуміння;
 відповідальне співжиття з навколишнім середовищем.

Мал. 6. Обґрунтування стратегічних напрямів розвитку Боярки

6. ЦІННОСТІ

1. Житель міста - первинний соціальний капітал та найвища цінність Боярки

це - загальноміський підхід до становлення людини – активної, енергійної, розум і душа якої знаходяться в злагоді;

це - концентрація на особистісних потребах людини, її ціннісних вимірах щодо самопізнання та пізнання світу;

це - створення можливостей для кожного досягати бажаного на основі розвитку власних якостей, за рахунок власних зусиль.

Головне завдання влади майбутньої Боярки – створювати рівні можливості для її жителів керувати своїм життям, робити те, що їм подобається і не заважати розвиватись, не порушуючи при цьому тих самих прав інших людей та забезпечувати кожному можливість знайти свою улюблену справу.

Мінімальне втручання влади міста в життя людини – це головне, що може зробити місцева влада для громади:

- не обмежувати, а давати можливість розвиватись.
- не примушувати, а створювати умови для повноцінного вибору.
- не нав'язувати, а дозволяти йти своїм шляхом.

Міська влада – це підтримка одним одним у важкий час: це створення високих соціальних стандартів життя, допомога інвалідам, впровадження міських стандартів пенсійного забезпечення. Але лише за умови прозорої системи розподілення соціальних коштів на кожен особу в громаді.

2. Міська влада – креативний виконавець волі громади

це - вільний та повний доступ містян до інформації про діяльність місцевої влади

це - встановлення зворотного зв'язку з громадськістю, публічний діалог, партнерські стосунки влади та інститутів громадянського суспільства в громаді,

це - залучення громадськості до розроблення та реалізації місцевої політики;

це - укорінення цивілізованих норм політичної культури.

Публічна політика сучасного міста – це форма політичного процесу, що має реалізуватися в публічному просторі, підтримуватися інформаційно-комунікаційними ресурсами, бути представлена цілісним комплексом вертикальних та горизонтальних взаємодій його учасників. Вона має стати основною формою комунікації влади, жителів та бізнесу, що дає змогу активізувати участь містян у формуванні, виробленні та реалізації спільного бачення власного способу життя та власного майбутнього.

Консультації з громадськістю - цінний засіб вдосконалення якості місцевої політики при зміцненні її легітимності.

Прозорість та відкритість влади стане надійним майданчиком для успішного проведення добровільного об'єднання громад у рамках Боярського регіонального ландшафтно-культурного комплексу.

3. Зростаючий рівень економічного добробуту боярчан

це – комплексний показник якості життєдіяльності містян, що включає в себе: матеріальні життєво-необхідні стандарти (дохід, споживання та багатство);

це - процес та результат задоволення базових потреб містян, відчуття сенсу життя та можливості досягнення особистої мети й участі у громадському житті;

це - рівень доступності суспільних благ та відносин з іншими людьми;

це - умови, що включають у себе, фінансову забезпеченість, наявність оплачуваної роботи, взаємодопомогу, можливість стати членом соціальної групи, щоб проявити свої інтереси, а також здорове та приємне середовище існування.

Рівень добробуту є тим фактором, який стимулює людський розвиток, сприяє йому, створює додаткові стимули щодо реалізації активної економічної поведінки.

З одного боку, це – спосіб організації господарської діяльності міста, який характеризується відносинами власності, рівнем розвитку матеріальної бази, сфери послуг та продуктивністю праці, а з другого - спосіб життя, що визначається величиною потреб у різних життєвих благах та можливістю їх задоволення, виходячи з пропозиції товарів й послуг та реальних доходів містян.

Нова міська влада під рівнем добробуту розуміє та має постійно забезпечувати такі показники добробуту людей як: здоров'я; освіту; особисті інтереси, види діяльності за інтересами, включаючи право на працю, право політичного голосу та управління; соціальні зв'язки та взаємовідносини; навколишнє середовище (сьогоднішній стан та майбутній); безпеку (як в економічному сенсі, так і фізичному).

Завданням влади на найближчий період та перспективу має стати зростаюча роль емоційного задоволенням життям боярчан, з поступовою зміною пріоритетів забезпечення від добробуту економічного до добробуту соціального.

Головним показником задоволеності власним життям боярчан стане міжнародний індекс щастя (HPI), який комплексно відображає добробут людей та стан навколишнього середовища. Адже кінцевою метою більшості людей є бажання не стільки бути багатими, як бути щасливими та здоровими.

4. Соціальна злагода та соціальне порозуміння

це – найперший показник діяльності міської влади та громади у цілому;

це - головний соціальний ідеал розвитку громади міста;

це – ефективна система розподілу благ, що включають у себе не тільки матеріальні об'єкти, а й такі поняття, як влада, привілеї, права, повноваження, обов'язки тощо;

Це означає відповідальність громади за участь окремої людини у політиці, управлінні виробництвом, а також не лише за правові інститути, які охороняють життя, свободу, власність та інші права, але й за соціальні системи, від яких залежить конкретна людина.

Особливо це стосується економічної системи міста, розподілу суспільного продукту відповідно до принципу соціальної справедливості, системи освіти та соціального забезпечення. Соціальна громада не лише визначає певний правовий порядок та забезпечує його дотримання, а й втручається в суспільні процеси з метою перерозподілу та соціального захисту її окремих членів.

Влада, як виборний представник громади, має виконувати функцію оцінюючого та перетворюючого фактора й гаранта, метою якого є забезпечення для кожного члена громади гідного для людини рівня існування, зниження розбіжностей у рівні

добробуту, ліквідація відносин залежності та встановлення відповідного контролю.

Основними принципами дії тут мають стати принципи солідарності та субсидіарності; справедливого розподілу з урахуванням виконаної праці; здійснення глобальної та спеціальної соціальної політики, поліпшення умов праці, соціальне страхування, забезпечення зайнятості та соціальне партнерство.

Реалізацією принципу соціальної справедливості, в процесі здійснення владних повноважень, стане:

- в економічному середовищі: забезпечення необхідного та можливого врахування складної економічної ситуації, рівня зайнятості населення; обґрунтованого рівня оплати праці зайнятих; порівняльно-невисокого рівня диференціації доходів населення тощо. Йдеться не про «силове введення» соціальної рівності, а про обґрунтоване соціально-економічне регулювання економічних процесів;

- у політичній сфері: надання населенню необхідних політичних прав і свобод та їх ефективну реалізацію, у тому числі: можливостей участі у виборах і референдумах; свобода слова та ЗМІ; прав і можливостей, пов'язаних із протестною активністю тощо;

- у соціальній сфері: реалізація в суспільстві соціальних гарантій, передбачених конституцією і законами, у тому числі забезпечення всіляких соціальних пільг і послуг, що виходять із реальних можливостей їх задоволення місцевою владою.

Сталий розвиток Боярки можливий тільки шляхом побудови рівноправних та справедливих взаємовідносин. Справедливість служить прямим регулятором діяльності людини та влади в кожній ситуації. Поза справедливістю немає і не може бути свободи особи і людської гідності, стабільної громади та сталого розвитку.

5. Відповідальне співжиття з навколишнім середовищем

це - цілісна система взаємопов'язаних компонентів природного, соціального та техногенного походження;

це - розширення можливостей більш ощадливого використання природно-ресурсного потенціалу та його відтворення;

це - екологізація суспільного виробництва та всієї людської життєдіяльності;

це - визначення типів впливу міста на навколишнє середовище та оцінка екологічних наслідків їх взаємодії.

Навколишнє середовище є місцем проживання та життєдіяльності людини. Воно формує умови праці, побуту, відпочинку, харчування тощо. Між людиною та навколишнім середовищем існує діалектичний зв'язок, де людина відіграє провідну роль, тобто відповідає за розвиток та стан системи «природа – людина – суспільство». І саме вона повинна слідкувати за тим, аби параметри компонентів системи наблизились до оптимального рівня.

Техногенні катастрофи останніх років та їх вплив на навколишнє середовище доводять необхідність докорінних змін у політичних, технологічних, соціально-економічних сферах життєдіяльності людства та детермінують процеси пошуку ефективних шляхів формування нової ціннісної особистості щодо самої людини, а отже й нових основ взаємодії людини й природи в системі «природа – людина – суспільство».

7. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ

7.1. СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ ТА ДОБРЕ ВРЯДУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗРАЗКА

Суб'єктом усіх перетворень міста є територіальна громада. Тільки сильна місцева громада, здійснюючи міське самоврядування як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування, може втілити в життя бачення майбутнього Боярки.

Європейська хартія місцевого самоврядування, визначає органи місцевого самоврядування однією з головних підвалин будь-якого демократичного режиму, а охорона і посилення місцевого самоврядування – важливим внеском у розбудову суспільства на принципах демократії, участі та децентралізації влади. Цей документ передбачає право громадян на участь в управлінні державними справами й те, що це право найбільш безпосередньо може здійснюватися саме на місцевому рівні.

Україна виявила бажання привести власне законодавство про місцеве самоврядування у відповідність до європейських норм (здійснивши реформу місцевого самоврядування і адміністративно-територіальну реформу), підвищити потенціал місцевих органів влади та покращити якість надання адміністративних та соціальних послуг.

Як місцева громада, що будує сильну спільноту, Боярка повинна надавати пріоритетного значення цим процесам. Розвиток міської громади передбачає формування ефективних органів місцевого самоврядування, забезпечення участі у розбудові міста всіх зацікавлених сторін та спільне бачення владою і громадою його майбутнього.

Мета доброго врядування європейського зразка полягає формування сильної та активної громади, центром якої є задоволення базових потреб своїх городян задля забезпечення сталого економічного та соціального розвитку міста.

Стратегічна ціль А.1.

Розвиток громадянського суспільства

Впроваджувати добре врядування в інтересах своєї громади із широким залученням мешканців міста – сучасна вимога до будь-якого органу місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування повинні досягти прозорості та відкритості при здійсненні своїх повноважень, пов'язаних із задоволенням потреб мешканців. З іншого боку, влада має забезпечити право мешканців міста брати участь у громадському житті задля досягнення більшої ефективності виконання своїх повноважень.

Виходячи з цього, Боярка повинна сприяти встановленню максимально прозорих та довірливих стосунків «влада – громада» та залучати до активної участі членів територіальної громади у місцевому розвитку.

Публічна політика сучасного міста – це форма політичного процесу, що має реалізуватися в публічному просторі, підтримуватися інформаційно-комунікаційними ресурсами, бути представлена цілісним комплексом вертикальних та горизонтальних взаємодій його учасників. Вона має стати основною формою комунікації влади, жителів та бізнесу, що дає змогу активізувати участь містян у формуванні, виробленні та реалізації спільного бачення власного способу життя та власного майбутнього.

У цьому процесі ключову роль відіграють інституції громадянського суспільства, зокрема громадські організації, сприяючи узгодженню громадських та політичних

процесів, вибудові структурованого цивілізованого діалогу між міською владою та громадою.

Участь громадськості здатна підвищити ефективність вирішення значної кількості місцевих проблем та завдань.

Оперативні цілі:

A.1.1. Розширення участі в управлінні містом інституцій громадянського суспільства (ІГС). Впровадження різних форм взаємодії та структурованого суспільного діалогу міської влади з інституціями громадянського суспільства для розвитку політичного і соціального діалогу. Міська влада має створити та закріпити локальними актами процедури консультацій з громадськістю у життєво важливих для територіальної громади питаннях та організувати регулярні зустрічі для підвищення їх ефективності.

A.1.2. Стимулювання розвитку ІГС. Інституції громадянського суспільства мають реалізовувати своє призначення, будучи прозорими і ефективними. Міська влада зі свого боку має допомогти впровадженню стандартів справді якісного виконання ІГС їхніх функцій і спільно з ними визначити настанови для їх розвитку. Це має стимулювати громадськість на досягнення високих стандартів якості як у сферах реалізації ними своїх власних завдань, так і у тих питаннях, де вони долучаються до вирішення загальноміських проблем.

A.1.3. Розвиток міської ідентичності. Необхідно розвивати та нормативно закріпляти механізми широкого залучення членів територіальної громади до здійснення функцій місцевого самоврядування, в тому числі через різні форми демократії участі. Активна участь мешканців міста в реалізації різноманітних проектів та ініціатив сприятиме розвитку міської ідентичності, усвідомленню мешканцями міста себе активними членами громади, яка прагне досягнути спільного процвітання, застосовуючи кращі практики місцевого самоврядування.

Індикатори:

- кількість ІГС, включених у різні проекти, які реалізуються спільно з міською владою;
- кількість успішних проектів, реалізованих у місті за ініціативи громадських організацій та мешканців;
- розроблені процедури та механізми розширення для участі ІГС і мешканців міста у реалізації функцій місцевого самоврядування;
- проведена щорічна зустріч з ІГС.

Стратегічна ціль A.2.

Підвищенні ефективності та дієвості місцевого самоврядування

Добре врядування полягає у формуванні системи муніципального управління, здатної ефективно та відповідально виконувати свої повноваження у різних сферах міського життя – як ті, якими вона наділена сьогодні, так і ті, якими вона буде наділена в майбутньому.

Водночас боярська громада та місцева влада мають намір докласти зусилля для прискорення реформи місцевого самоврядування в Україні відповідно до Європейської хартії місцевого самоврядування та принципів доброго місцевого врядування, щоб сприяти тим самим інтеграції цінностей європейської спільноти.

У зв'язку з цим Боярка формуватиме систему органів місцевого самоврядування, готову до ефективного виконання:

- власних повноважень по відношенню до громади, приводячи виконання функцій та надання послуг у чітку відповідність до показників високої якості та результативності;
- делегованих повноважень, посилюючи свою спроможність брати на себе разом з державними інституціями або за їх дорученням більш широке коло функцій та забезпечуючи провідну роль органів місцевого самоврядування у координації їх реалізації на місцевому рівні (зокрема, у таких сферах, як освіта і охорона здоров'я).

Оперативні цілі:

А.2.1. Розширення кола повноважень. Необхідно розробити й впровадити моделі ефективного здійснення органами місцевого самоврядування більш широкого кола повноважень у сферах надання адміністративних та соціальних послуг, охорони здоров'я, освіти, містобудування, організації транспорту та дорожнього руху, енерго-ефективності та захисту навколишнього середовища, водних ресурсів та інших.

А.2.2. Впровадження нових механізмів фінансування. Місто відчуває значну потребу в додатковому фінансуванні регенерації (відродження) міського середовища, оновлення житлового фонду, громадського транспорту, впровадження енергозберігаючих технологій і модернізації систем тепло-, електро- та водопостачання, каналізації, забезпечення захисту навколишнього середовища та водних ресурсів, розвитку матеріальної бази охорони здоров'я, освіти, культури та спорту. Мають бути знайдені та впроваджені творчі рішення для забезпечення зростання обсягів інвестицій у різні сфери міського розвитку.

А.2.3. Впровадження інформаційних технологій та розвиток інтегрованої системи муніципального управління. Передбачається подальше впровадження та вдосконалення технології електронного врядування у різних сферах життєдіяльності міста для підвищення якості та прискорення підготовки рішень. Мають і далі реалізовуватись цільові програми на основі інформаційних технологій (ГІС, мультисервісна мережа, автоматизована система керування дорожнім рухом (АСКДР), системи «Безпечне місто», «Прозоре місто», «Безпечне місто», «Електронна картка боярчанина», «Електронна медична картка» тощо).

А.2.4. Управління якістю. Система управління якістю безпосередньо впливає на ефективність і дієвість місцевої влади і може забезпечити високу ефективність використання грошей громади. Міська влада має продовжувати впроваджувати стандарти міжнародних систем якості, схвалені ЄС, та проходити відповідну сертифікацію.

А.2.5. Контроль ефективності діяльності органів місцевого самоврядування. Необхідно розробити та впровадити об'єктивну та прикладну систему визначення ефективності роботи міської влади. Має бути визначена методика вимірювання дієвості міської ради та її виконавчих органів при розробці та реалізації місцевої політики, постійно підвищуватись рівень компетенції посадовців місцевого самоврядування та впроваджуватись постійний контроль ефективності виконання ними своїх обов'язків на основі об'єктивних індикаторів.

Індикатори:

- *розроблені перспективні пропозиції, пов'язані з розширенням кола повноважень місцевого самоврядування в різних сферах;*

- **реалізовані інноваційні проекти з використанням сучасних інформаційних технологій;**
- **обсяг додаткового фінансування з позабюджетних джерел, а також додаткові фінансові ресурси з бюджетів вищих рівнів;**
- **впровадження систем управління якістю та отримання відповідних сертифікатів;**
- **розроблена та впроваджена система показників ефективності функціонування органів місцевого самоврядування.**

Стратегічна ціль А.3

Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на жителів

Громада Боярки стає більш вимогливою щодо підвищення якості надання різних адміністративних та соціальних послуг органами місцевого самоврядування. Від модернізації управління у цій сфері великою мірою залежить якість життя городян у межах місцевої громади. Тому, необхідно вдосконалення системи надання адміністративних та соціальних послуг, приділяючи головну увагу потребам людей і громади. Це серед іншого вимагає подальшої зміни установок посадовців.

Боярка шукатиме нові підходи для організації надання адміністративних та соціальних послуг відповідно до вимог мешканців та посилить здатність громади контролювати їх якість. Для цього необхідно постійно вдосконалювати політику надання громадських послуг, модернізувати технологічні системи і покращувати практику управління задля ефективнішого надання громадських послуг.

Оперативні цілі:

А.3.1. Поліпшення розуміння потреб клієнтів. Знання того, чого хочуть та потребують городяни як клієнти, є фундаментальним принципом для досягнення прогресу у сфері вдосконалення системи надання адміністративних та соціальних послуг. Міська влада повинна прагнути до більш глибокого розуміння очікувань та вимог жителів міста, щоб на основі цього формувати довгострокове бачення потреб громади. Одним з ефективних механізмів досягнення цього має бути подальший розвиток каналів зворотного зв'язку.

А.3.2. Спрощення процедури отримання та надання послуг у різних сферах. Спираючись на вивчення очікувань і потреб мешканців міста з одного боку та на вивчення передового досвіду і сучасних технологій з іншого, міська влада у межах своєї компетенції має впроваджувати нові підходи до надання послуг там, де це тільки можливо та прийнятно. Принципові підходи, запроваджені у міському проєкті «Консультаційний центр», повинні поширюватись на інші сфери.

А.3.3. Обмін кращими практиками.

Місто має намір відігравати ключову роль у поширенні знань та нових практик у сфері надання адміністративних та соціальних послуг на рівні міст та регіонів, стимулюючи їх тим самим до пошуку нових власних рішень та сприяючи розбудові системи взаємної підтримки між органами місцевого самоврядування.

Індикатори:

- **рівень задоволеності городян якістю надання адміністративних та соціальних послуг;**
- **кількість закладів та установ, в яких впроваджено нові підходи до надання послуг;**

- **кількість заходів з обміну досвідом у сфері надання адміністративних послуг за участю міста.**

Стратегічна ціль А.4.

Розширення зв'язків та співпраці на міжрегіональному та міжнародному рівнях.

Переваги міжрегіонального і міжнародного співробітництва отримали широке визнання в усьому світі. Об'єднання зусиль допомагає передавати досвід, ділитися історіями успіху і поширювати кращі практики між органами місцевого самоврядування.

Місто має зосередитися на співпраці з різними зацікавленими сторонами на регіональному, національному і міжнародному рівнях і прагнути долучатись до різноманітних існуючих мереж для співпраці чи ініціювати їх створення. Такі мережі допомагають випробовувати інноваційні ідеї. Вони також сприяють впровадженню нових політик та розробці нових програм на основі кращих практик інших органів місцевого самоврядування, тим самим підвищуючи інноваційний потенціал місцевих влад у сферах їх компетенції. Окрім того, об'єднання зусиль інших громад і узагальнення їх кращого досвіду може сприяти формуванню нових політик в сфері місцевого самоврядування на національному рівні.

Оперативні цілі:

А.4.1. Забезпечення регіонального рівня співпраці. Місто має зміцнити зв'язки з територіальними громадами Києво-Святошинського району, беручи до уваги, що життя мешканців міста та району тісно пов'язане. Головна увага повинна бути приділена узгодженню зусиль щодо стратегічного розвитку їх територій. Це призведе до подолання відособленості та інтеграції їх життєдіяльності. Головні зусилля будуть спрямовані на координацію функціонування інфраструктур, а також на розвиток взаємодії у інших сферах. Боярка, також постійно працюватиме над формуванням доброзичливих конструктивних відносин з іншими громадами області та обласними органами влади над реалізацією спільних зусиль з поширення кращих практик місцевого самоврядування на території регіону.

А.4.2. Налагодження співробітництва на національному рівні. Місто повинно постійно розширювати співробітництво з іншими органами місцевого самоврядування та регіональними органами влади в Україні, зосереджуючись на спільних для учасників такої співпраці актуальних проблемах та перспективних темах. Метою такої співпраці буде не тільки обмін напрацюваннями, але й спільне просування нових підходів на національному рівні.

А.4.3. Здійснення міжнародного співробітництва. Місто має бути відкритим до співробітництва і взаємодії у сферах спільних інтересів для всіх місцевих громад на міжнародному рівні. Слід розвивати співпрацю з містами-побратимами через реалізацію спільних проектів у різних сферах і секторах. Особлива увага також має приділятися пошуку нових міст-партнерів через взаємодію з іноземними посольствами в Україні, а також дипломатичними представництвами України в інших країнах. Встановлення міжмуніципальних зв'язків має бути підсилене членством Боярки у мережах європейських міст.

А.4.4. Міжнародні організації. Боярка має прагнути до партнерства з міжнародними організаціями. Пріоритетом має стати реалізація спільних проектів, залучення нового досвіду та додаткового фінансування від міжнародних організацій.

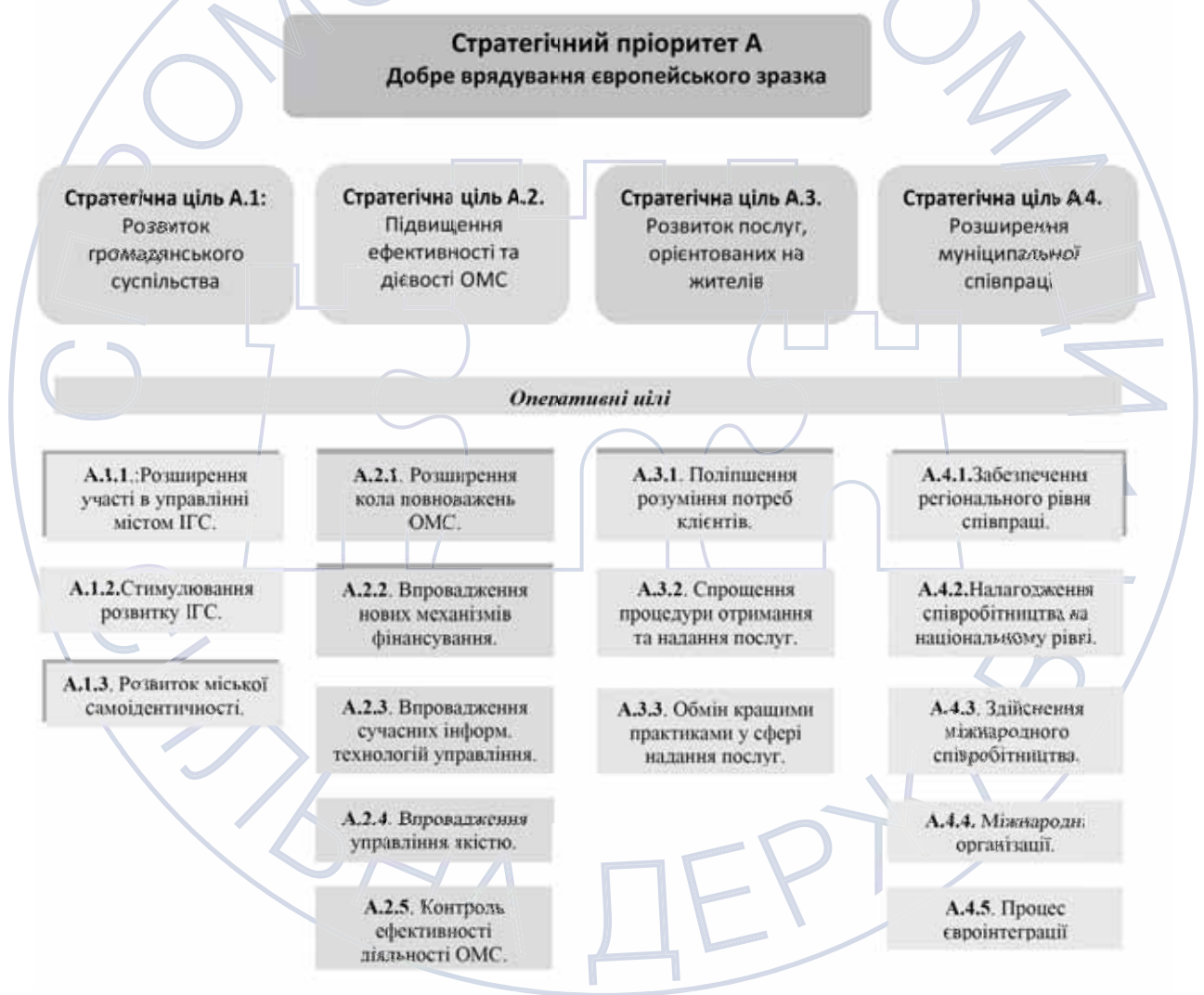
А.4.5. Процес євроінтеграції. Через співпрацю та діалог на муніципальному рівні

ні, особливо щодо місцевого економічного розвитку та надання адміністративних послуг, Боярка сприятиме популяризації ідеї євроінтеграції та прискоренню євроінтеграційних процесів.

Індикатори:

- **кількість спільних проектів з містами-партнерами в Україні;**
- **кількість спільних проектів з містами-партнерами на міжнародному рівні;**
- **кількість проектів з містами-партнерами в Україні, реалізованих спільно з міжнародними організаціями;**
- **кількість міжнародних мереж, до яких долучається місто в якості активного члена;**
- **обсяг коштів, залучених через міжнародні проекти і програми;**
- **кількість заходів, спрямованих на промоцію євроінтеграційних процесів.**

Мал. 7. Структура оперативних цілей стратегічного пріоритету А.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ В СПРИЯТЛИВЕ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ, СУЧАСНА МІСЦЕВА ЕКОНОМІКА

Нинішній стан економічного розвитку міста катастрофічний. Тому, Боярка стоїть перед викликом створення нової економічної платформи для свого подальшого розвитку, що вимагає активізації економічної діяльності суб'єктів господарювання. Головним завданням влади при цьому є створення сприятливого бізнес-клімату та підтримка бізнесу у створенні достатньої кількості сучасних робочих місць із високим рівнем оплати праці.

Міський ринок праці характеризується низькою гнучкістю та значними структурними диспропорціями, пов'язаними з невідповідністю попиту та пропозиції на ринку праці. Значним залишається приховане безробіття. Крім того, спостерігається відтік з міста молодих спеціалістів через нестачу якісних робочих місць. Зважаючи на це, підвищення кваліфікації кадрів та створення нових якісних робочих місць перебуватиме у фокусі уваги влади і громади.

Водночас, Боярка потребує оновлення технологічної бази та прискорення темпів заміни застарілих технологій та обладнання. Основні засоби багатьох існуючих підприємств є зношеними та морально застарілими. Такі підприємства повинні почати з процесу модернізації та оновлення власних потужностей. Ключовий момент у цьому процесі – інвестування. Тому місто має розширити залучення приватних, іноземних та вітчизняних інвесторів, які будуть готові інвестувати в наявні компанії, принесуть власні ноу-хау та нові технології, а також тих, які заснують нові компанії з якісними робочими місцями.

Стратегічна ціль В.1.

Формування сприятливого бізнес-клімату для розвитку сталого бізнесу

Сталий економічний розвиток передбачає застосування принципів сталого розвитку до бізнес-операцій (поєднання стійкого економічного зростання із соціальною та екологічною сталістю). Таке бачення економічного розвитку інтегрує його в контекст нашого прагнення забезпечити формування соціально відповідального бізнесу та розвитку соціального капіталу у Боярці.

Підприємницька діяльність є важливим джерелом благополуччя й гарантом розвитку міста, тому місто ставить перед собою за мету створення сприятливого бізнес-клімату для збереження та розширення існуючого та залучення нового сталого бізнесу. Місто має проводити політику, спрямовану на стимулювання економічного партнерства та розвиток бізнесу.

Оперативні цілі:

В.1.1. Підтримка бізнесу. Місто має створити стимули для існуючих підприємств і «стартапів», забезпечуючи прозорість та спрощення процедур реєстрації бізнесу та отримання дозволів, у тому числі розширюючи надання послуг бізнесу через електронні комунікації. Місто також буде в межах своєї компетенції забезпечувати зниження місцевих тарифів та інших зборів на початковій стадії розвитку бізнесу та лобювати створення сприятливого податкового режиму для розвитку бізнесу на державному рівні. Окрім того, міська влада докладатиме зусиль для забезпечення прозорості та законності діяльності контролюючих органів на території Боярки.

В.1.2.Розвиток комунікації бізнесу та влади. Місто запроваджуватиме нові формати спілкування з підприємцями з актуальних проблем розвитку бізнесу. Важливу роль у цьому відіграватиме консультативно-дорадчий орган при міському голові – Рада підприємців.

В.1.3.Розвиток економічного партнерства та співробітництва. Місто покращуватиме міжрегіональне економічне співробітництво та розвиватиме економічні відносини з містами-партнерами за кордоном.

В.1.4.Промоція місцевого товаровиробника. Місто працюватиме над розробкою та впровадженням механізмів стимулювання попиту на продукцію кращих боярських товаровиробників на місцевому ринку, а також над промоцією боярських підприємств та їх товарів високої якості на міжрегіональних та міжнародних ярмарках та виставках.

Індикатори:

- **кількість створених нових робочих місць;**
- **кількість розпочатих у місті «стартапів»;**
- **кількість подій, пов'язаних з організацією діалогу бізнесу і влади;**
- **кількість промоційних заходів, в яких місто бере участь спільно з місцевим бізнесом.**

Стратегічна ціль В.2.

Розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу

Інфраструктура підтримки підприємництва є для місцевої громади ключовим інструментом сприяння розвитку малого та середнього бізнесу. Така підтримка передбачає створення різноманітних інститутів підтримки бізнесу, які б допомагали бізнесу вирішувати проблеми власного розвитку. Через розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу місто має досягти цілей, пов'язаних зі збільшенням кількості підприємств, зростанням їх прибутків, обсягів експорту і в кінцевому рахунку збільшенням кількості робочих місць.

Значний потенціал міста для створення якісної інфраструктури підтримки бізнесу спиратиметься на промислові традиції та співпрацю з професійними навчальними закладами та науковими інституціями.

Оперативні цілі:

В.2.1. Створення технологічного парку. Створення у місті технологічного парку з бізнес-інкубатором сприятиме появі нових підприємств, їх зростанню та розвитку, підвищить конкурентоспроможність підприємств, стимулюватиме виробництво нових інноваційних продуктів та забезпечить їх просування на вітчизняний та світовий ринок.

В.2.2. Розвиток промислових зон. Розробка та реалізація плану дій для подальшого розвитку існуючих та створення нових промислових зон згідно з міськими просторовими планами.

В.2.3. Створення центру підтримки бізнесу. Створення Центру підтримки бізнесу має на меті сприяння розвитку приватного бізнесу відповідно до кращих міжнародних практик через надання консультативних послуг та тренінгів для підприємств.

Індикатори:

- **кількість нових робочих місць у сфері малого та середнього бізнесу;**
- **створений бізнес-інкубатор;**
- **створений технологічний парк;**
- **відсоток площі промислових зон, яка використовується бізнесом;**
- **діючий Центр підтримки бізнесу.**

Стратегічна ціль В.3.**Кваліфіковані та освічені кадри**

У інноваційній економіці, так званій економіці знань, кваліфікація кадрів є найбільшим конкурентним ресурсом та перевагою. З метою створення високопродуктивної економіки міста необхідно сформувані ефективний, затребуваний на ринку праці та добре оплачуваний кадровий ресурс. Завдання підготовки достатньої кількості кваліфікованих, якісних кадрів може бути вирішеним тільки завдяки скоординованим зусиллям міської влади, навчальних закладів і бізнесу. Така співпраця сприятиме також розширенню можливостей працевлаштування та побудови кар'єри на території Боярки.

Скориставшись ширшими можливостями знайти своє місце на ринку праці, мешканці міста зможуть отримати також кращий доступ до сучасної освіти та якісних медичних послуг, культурної інфраструктури та інфраструктури дозвілля, покращення житлових умов і тим самим відчувати на собі результати успішного економічного розвитку міста.

Тому, рівний та справедливий доступ до ринку праці, має вирішальне значення для забезпечення економічно, соціально та екологічно сталого зростання.

Оперативні цілі;

В.3.1. Розширення зв'язків між освітою та економікою. Міська влада повинна розвивати зв'язки із закладами, які надають середню професійну та вищу освіту з одного боку та міськими підприємствами та бізнесом з іншого, щоб розвивати та просувати освітні програми, які відповідатимуть потребам економіки міста.

В.3.2. Забезпечення зв'язку між безробітними та бізнесом. Місто має організувати ярмарки вакансій, презентації підприємств для ознайомлення незайнятих громадян з потенційними роботодавцями.

В.3.3. Тренінгові модулі. Місто має сприяти реалізації спеціалізованих тренінгових та навчальних програм з різних дисциплін з метою задоволення кадрових потреб місцевих роботодавців.

В.3.4. Збереження та залучення кваліфікованих кадрів. Місто спільно з роботодавцями має розробляти спеціальні програми, щоб зберегти місцеві висококваліфіковані кадри та залучати висококваліфікованих фахівців з інших міст (регіонів). Слід заохочувати працевлаштування висококваліфікованих кадрів на міських підприємствах, щоб скоротити їх відтік за межі міста.

Індикатори:

- **зменшення кількості зареєстрованих безробітних;**
- **кількість організованих ярмарків робочих місць;**
- **кількість створених тренінгових модулів;**

- **кількість учасників, які пройшли навчання у тренінгових модулях;**
- **розроблені програми, спрямовані на збереження та залучення кваліфікованих кадрів.**

Стратегічна ціль В.4.

Залучення приватних інвестицій

Приватне інвестування підвищує загальну конкурентоспроможність міської економіки. Воно сприяє розвитку фізичної інфраструктури, матеріальної бази міста. Приватне інвестування серйозно впливає на позитивний торговий баланс в економіці, воно пов'язане зі створенням робочих місць, впровадженням нових технологій та знань.

Таким чином, приватне інвестування сприяє економічному зростанню та сталому розвитку, а отже – процвітанню міста та підвищенню рівня добробуту його жителів.

Оперативні цілі:

В.4.1. Розроблення привабливої інвестиційної політики. Прозорість, рівні умови та захист власності – це принципи інвестиційної політики, які спрямовані на створення привабливого для всіх потенційних інвесторів середовища. На основі цих принципів місто має розробити політику залучення приватних інвесторів і документально закріпити детальний план заходів для залучення інвестицій.

В.4.2. Постійні промоційні заходи. Для залучення приватних інвестицій необхідно активізувати промоцію інвестиційних можливостей та переваг міста, формувати репутацію Боярки як надійного бізнес-партнера у бізнес-спільноті. Мають бути розроблені промо-матеріали та визначені шляхи просування міста та інвестиційних проектів. Зусилля повинні бути сфокусовані у першу чергу на залученні сталих приватних інвестицій у технологічний парк, міські промислові зони та у муніципальні компанії (комунальні підприємства) на засадах публічно-приватного партнерства (PPP).

В.4.3. Сприяння інвестиційному процесу. Політика просторового планування розвитку міста та управління комунальними ресурсами має бути спрямована на активний пошук нових можливостей для залучення інвестицій. Кожен приватний інвестор, який вирішив скористатися цими можливостями та інвестувати у економіку Боярки, має отримати постійну підтримку міської влади протягом усього інвестиційного процесу та подальший супровід інвестиційної діяльності.

Індикатори:

- **підготовлений документ щодо засад інвестиційної політики та проведені заходи на його реалізацію;**
- **кількість промоційних акцій із залучення інвесторів, в яких місто брало участь;**
- **кількість об'єктів відповідно до просторової стратегії, які виділені під інвестування;**
- **обсяг капітальних інвестицій;**
- **обсяг залучених прямих іноземних інвестицій.**

Стратегічний напрям В
Сприятливе бізнес-середовище, сучасна місцева економіка

Стратегічна ціль В.1.
Формування
сприятливого бізнес-
клімату

Стратегічна ціль В.2.
Розвиток
інфраструктури для
бізнесу

Стратегічна ціль В.3.
Кваліфіковані та
освічені кадри

Стратегічна ціль В.4.
Залучення приватних
інвестицій

Оперативні цілі

В.1.1. Розроблен
ня програми
підтримки бізнесу.

В.2.1. Створення
технологічного парку.

В.3.1. Розширення
зв'язків між освітою та
економікою.

В.4.1. Розробка
привабливої
інвестиційної
політики.

В.1.2. Розвиток
комунікації бізнесу та
влади.

В.2.2. Розвиток
промислових зон.

В.3.2. Забезпечення
зв'язку між
безробітними та
бізнесом

В.4.2. Постійні
промоційні заходи.

В.1.3. Розвиток
економічного
партнерства та
співробітництва.

В.2.3. Створення
центру підтримки
бізнесу

В.3.3. Тренінгові
модулі.

В.4.3. Сприяння
інвестиційному
процесу.

В.1.4. Промоція
місцевого
товаровиробництва

В.3.4. Збереження та
залучення
кваліфікованих кадрів.

Мал. 8. Структура оперативних цілей стратегічного пріоритету В.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ С ВИСОКІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ЖИТТЯ

Людський розвиток – це безперервний процес розширення можливостей вибору, які постійно змінюються. Одним з головних показників людського прогресу у світі вважається інтегрований «індекс людського розвитку», визначальними складовими якого серед інших є тривале і здорове життя, можливості для здобуття освіти та доступність умов, що забезпечують гідний життєвий рівень. Ці три можливості є провідними для людського розвитку і визначають якість життя людини.

Реалізуючи принципи соціальної злагоди, Боярка прагне залучати городян до участі у громадському житті, розширяти можливості їх самореалізації як соціальних суб'єктів через формування різних колективних міських ідентичностей. Таким чином, Боярка має намір покращити соціальний простір міста, підвищити соціальну згуртованість та інтеграцію в нього різних секторів - освіти, безпеки, культури, охорони здоров'я та ін.

Місто буде прагнути до подальшого вдосконалення роботи соціальних інститутів міста. А це у свою чергу сприятиме формуванню соціальної довіри та відчуття

рівності можливостей для боярчан та поваги до них як до індивідів.

Стратегічна ціль С.1.

Створення належних умов для реалізації потреб дітей та молоді

Діти – привілейована категорія мешканців міста, і вони заслуговують особливої уваги з боку всіх членів територіальної громади. Тому, місто Боярка прагне зробити дітей активними учасниками міського життя, враховувати їх думки та ідеї при прийнятті рішень місцевого значення.

Боярка намагатиметься створити безпечне середовище та найкращі умови для навчання й виховання, всебічного розвитку та самореалізації, комунікації та взаємодії, забезпечити соціальну та психологічну підтримку для дітей усіх вікових категорій.

Молодь визначає майбутнє міста і має стати провідником інноваційних змін у ньому. Водночас перед молодими людьми постає низка проблем, таких як проблеми працевлаштування, довгострокова економічна та житлова залежність від батьків, недостатній життєвий та професійний досвід, наслідком чого є невисокий рівень життя і обмежені можливості участі молоді в суспільних процесах.

При реалізації цієї мети місто вживатиме заходи не лише щодо вирішення проблем дітей та молоді, але й щодо розширення доступних для них можливостей для самореалізації. Це передбачає інвестиції в цю категорію мешканців, спрямовані, зокрема, на реалізацію завдань освіти, зайнятості, соціальної інтеграції, культури та охорони здоров'я. Розкриття потенціалу дітей та молоді повинно сприяти підвищенню рівня їх соціального зростання та становлення та сприяти сталому розвитку соціального капіталу в місті.

Оперативні цілі:

С.1.1. Забезпечення базових прав дітей. Місто має створити систему реалізації права кожної дитини бути рівноправним членом міської громади, що має доступ до кожної з основних послуг. Місто буде дбати про підвищення якості охорони здоров'я дітей, освіти, забезпечення їх права жити в належних умовах, зустрічатися з друзями та грати, брати участь у культурних і громадських заходах, мати ігрові та спортивні майданчики, зелені насадження, можливість спілкуватись з живою природою, жити у екологічно чистому міському середовищі. Особлива увага має бути приділена дітям з сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітям з обмеженими фізичними можливостями та тим, які живуть без адекватної підтримки сім'ї. Окремим завданням є сприяння тому, щоб кожна дитина у місті виховувалась в сім'ї – рідній або принаймні прийомній.

С.1.2. Розширення прав дітей на участь у міському розвитку. Розширення можливостей для дітей висловити свою думку про їх власне місто та його розвиток, мати вплив на прийняття рішень щодо його сьогодення та майбутнього. У місті і надалі розвиватимуться інститут дитячих омбудсменів, дитяча дорадча рада при міському голові, служба розв'язання конфліктів, інші форми залучення дітей до прийняття важливих для міста рішень. Місто сприятиме також формуванню поваги до дітей в родинях та школах.

С.1.3. Створення сучасної молодіжної політики. Має бути розроблений та затверджений відповідний документ. Його головна мета – визначення проектів, спря-

мованих на створення різноманітних можливостей щодо вирішення актуальних для молоді проблем і широкої участі в процесах розвитку міста, а також заходів, спрямованих на залучення в місто та утримання перспективних молодих кадрів.

С.1.4. Розвиток системи охорони здоров'я дітей та молоді. Формування конкретних програм для молоді, спрямованих на зменшення ризиків для здоров'я через стреси, недостатньо якісне харчування, низький рівень занять спортом, залежність від тютюну, алкоголю та наркотиків.

С.1.5. Сприяння економічній незалежності. Різні заходи, пов'язані з поліпшенням професійної підготовки молоді, сприянням у пошуку першого місця роботи або розвитку підприємницьких навичок.

С.1.6. Розвиток с соціальної активності молоді. Розширення участі молодих чоловіків та жінок у суспільному житті місцевих громад через механізми партисипативної демократії та шляхом підтримки різних молодіжних організацій і креативних активностей. Популяризація волонтерства серед молоді, особливо з метою запобігання соціальної ізоляції серед уразливих груп молоді.

Індикатори:

- **кількість реалізованих заходів та проектів, орієнтованих на дітей;**
- **кількість подій, пов'язаних з участю дітей в прийнятті важливих для міста рішень;**
- **розроблений та затверджений документ щодо молодіжної політики;**
- **показники безробіття серед молоді;**
- **кількість програм в області охорони здоров'я молоді;**
- **кількість активних молодіжних організацій;**
- **відсоток молоді, яка має волонтерський досвід.**

Стратегічна ціль С.2.

Створення сучасних стандартів охорони здоров'я жителів

Здоров'я є важливою цінністю з точки зору благополуччя громадян, місцевої громади і суспільства в цілому. Здорове населення – це також передумова економічної продуктивності і процвітання. Тільки здорове населення може повністю реалізувати свій економічний потенціал. Видатки на охорону здоров'я – це не просто витрати, це – інвестиція. Здоров'я та безпека городян – це один з основних пріоритетів для міста, який передбачає, що кожен мешканець має право на високі стандарти охорони здоров'я і доступ до якісної медичної допомоги.

У сучасних містах охорона здоров'я – це не тільки сектор надання лікувальних послуг. Здорове місто – це місто, яке створює належні умови для формування, збереження та відновлення здоров'я. І це стосується усіх аспектів міського розвитку. Слідуючи сучасним принципам формування здорового міста, Боярка прагне до реалізації заходів, які сприятимуть зміцненню здоров'я, захисту мешканців міста від загроз та підтримці сталого розвитку системи охорони здоров'я.

Боярка має унікальну структуру закладів охорони здоров'я. При цьому для міста надзвичайно актуальним є знайти нові рішення для забезпечення ефективності міської системи охорони здоров'я та підвищення якості медичних послуг для задоволення потреб городян. Передбачається використання сучасних підходів та інно-

ваційних практик залучення додаткового фінансування охорони здоров'я.

Оперативні цілі:

С.2.1. Формування здорового способу життя. Забезпечення більш здорового способу життя у активній громаді шляхом широкого залучення мешканців міста до участі у спортивних та оздоровчих заходах. Це включає інвестиції в будівництві та відновленні спортивних споруд, підтримку спортивних об'єднань, а також розширення участі городян у різноманітних спортивних заходах (відпочинок, спортивні клуби, масові заходи), а також заходи з популяризації здорового образу життя.

С.2.2. Організація повноцінної профілактики. Основна увага приділятиметься підвищенню якості медичних послуг з раннього виявлення та профілактики захворювань, запобіганню травматизму, а також захисту громадян від загроз здоров'ю, таких, як епідемії. Місто також дбатиме про формування мережі сучасних діагностичних центрів.

С.2.3. Модернізація системи охорони здоров'я. Формування у місті оптимальної мережі лікувальних закладів первинного та вторинного рівня для забезпечення доступу мешканців міста до якісних медичних послуг, в тому числі надання невідкладної допомоги. Це передбачає оптимізацію системи управління галуззю, залучення інвестицій для розвитку інфраструктури системи охорони здоров'я, у першу чергу для забезпечення лікувальних закладів сучасним обладнанням, впровадженню інформаційних технологій. Особлива увага приділятиметься впровадженню різних форм добровільного медичного страхування.

С.2.4. Підвищення професійної компетентності медичних працівників. Місто й надалі приділятиме значну увагу механізмам залучення найбільш кваліфікованих кадрів у медичну галузь, забезпеченню належного рівня оплати їхньої праці, стимулюванню освоєння ними сучасних лікувальних методів та технологій для надання якісної медичної допомоги, підвищенню контролю за якістю надання медичних послуг городянам. У цьому напрямку місто розвиватиме співпрацю з Вінницьким національним медичним університетом.

Індикатори:

- **обсяг інвестицій у спортивні споруди;**
- **відсоток населення міста, яке займається фізичною культурою і спортом;**
- **обсяг інвестицій в охорону здоров'я;**
- **рівень використання інформаційних технологій у системі охорони здоров'я;**
- **відсоток мешканців, застрахованих за програмами добровільного медичного страхування;**
- **рівень задоволеності мешканців міста лікувальними послугами.**

Стратегічна ціль С.3.

Збереження та розвиток самобутньої історичної та культурної спадщини

Боярка – місто з багатовіковою історією та традиціями. Це – основа розвитку особистості та громади. У широкому тлумаченні вона включає в себе системи цінностей, традицій і вірувань та визначає спосіб життя особистості й громади в цілому. Місто розвиненої культури – це громада зі своїми традиціями, унікальною ідентичністю і високим творчим потенціалом. Це і є пріоритетами для розвитку

Боярки як міста розвиненої культури.

Передумовою успішного особистого та професіонального розвитку, має відбуватися з раннього віку стимулювання креативності. Місто має забезпечити широкі можливості для творчої самореалізації різних вікових категорій, підтримку місцевих культурних традицій, міжкультурного діалогу, а також розвиток нових творчих ініціатив. На місцевому рівні повинен стимулюватись розвиток креативних індустрій, створення нових продуктів, насичених різноманітним творчим змістом. Місту також необхідно постійно демонструвати свою відкритість до творчих ініціатив, проектів та програм, які реалізуються спільно з різними культурними інституціями та партнерами за межами міста.

Об'єднуючи для вирішення цих завдань ресурси громади та приватні ініціативи, місто прагне перебудувати свої культурні надбання в один із напрямів сучасної рекреаційної індустрії.

Оперативні цілі:

С.3.1. Інвестиції в інфраструктуру. Інвестиції у модернізацію закладів культури, покращення їхньої матеріальної бази, а також у збереження об'єктів культурної спадщини. Проведення археологічних розкопок, відновлення історичної спадщини міста. Створення концепції та стратегії збереження та розвитку культурної спадщини міста

С.3.2. Підвищення якості надання послуг. Підвищення якості та збільшення різноманіття історико-культурних послуг і створення культурних продуктів для різних вікових категорій та розроблення програм для гостей Боярки. Відновлення історичних та спортивно-туристичних маршрутів. Особлива увага приділятиметься підтримці практики культурних міжнародних обмінів.

С.3.3. Культурні заходи. Створення цікавих інтерактивних заходів для жителів та гостей, особливо на відкритих громадських територіях, які мають ініціювати активну участь мешканців міста та приваблювати туристів й інвесторів.

С.3.4. Підвищення компетенції. Підвищення компетенції шляхом підтримки працівників сфери культури, організації професійних майстер-класів та навчань культурному менеджменту, підприємництву, фанд-райзінгу (пошуку та застосуванню інноваційних джерел фінансування, включаючи спонсорство) і покращення доступу до таких навчань.

Індикатори:

- *створена концепція та стратегія культурного розвитку Боярки;*
- *кількість мешканців, яким надані різні види культурних послуг;*
- *кількість проведених культурних заходів;*
- *кількість культурних ініціатив, реалізованих громадськими організаціями;*
- *обсяг залучених культурними інституціями грантових та спонсорських коштів;*
- *обсяг інвестицій в галузь культури;*
- *обсяг інвестицій у захист культурної спадщини.*

Стратегічна ціль С.4.

Формування соціальної згуртованості та злагоди

Модернізація систем соціального захисту та забезпечення соціальної інтеграції є

актуальним викликом для кожного органу місцевого самоврядування. Просування та втілення принципів соціальної згуртованості, гендерної рівності і рівних можливостей для всіх через належні, фінансово сталі та ефективні системи соціального захисту є однією з цілей міста.

Місто буде підтримувати різноманітні заходи, спрямовані на заохочення, захист та забезпечення повного й рівного здійснення всіма людьми з функціональними обмеженнями (людьми з інвалідністю) всіх прав людини й основоположних свобод.

Боярка має враховувати об'єктивні процеси старіння населення як серйозну проблему майбутнього. Тому у місті має бути реалізована така соціальна модель, яка враховувала б інтереси та проблеми літніх громадян і сприяла б забезпеченню гідних умов для цієї значної категорії мешканців та для їх активної участі у житті міста.

Важливу роль у підвищенні якості життя та забезпеченні соціального захисту категорій мешканців, які його потребують, відіграють соціальні послуги. Заходи щодо підвищення якості соціальних послуг, забезпечення належного та прозорого управління системою їх надання, залучення до вирішення завдань соціальної підтримки широкого кола членів громади, утвердження принципів корпоративної соціальної відповідальності у бізнес-середовищі – все це сприятиме формуванню сильної та згуртованої територіальної громади.

Впровадження нових підходів у системі соціального захисту забезпечить високу життєздатність громади протистояти різним викликам.

Оперативні цілі:

С.4.1. Удосконалення системи соціального забезпечення. Визначення потреб громади у соціальній підтримці, формування системи муніципальних пільг та модернізація системи надання соціальних послуг. Буде впроваджуватись проект «Картка боярчанина», розширюватись проект «Соціальний маршрут». Має бути розроблено соціальний профіль Боярки.

С.4.2. Розвиток сфери послуг соціальної допомоги. Підтримка розвитку у місті послуг соціальної допомоги, таких, як довгостроковий догляд та інші, залучення до вирішення цих завдань благодійників, громадських організацій, волонтерів, підготовка їх для надання кваліфікованої допомоги тим, хто її потребує. Місто буде сприяти створенню міського хоспісу і закладів, які створюють належні мови життя для самотніх людей похилого віку.

С.4.3. Розвиток міжвікової інтеграції. Місто має створювати умови для активної участі у суспільному житті літніх громадян через різні адресні заходи і промоцію діалогу, взаєморозуміння і взаємної підтримки між представниками різних вікових категорій.

С.4.4. Соціальна інтеграція. Подолання дискримінації та підвищення інтеграції людей з найбільш уразливих груп, таких як зокрема люди з функціональними обмеженнями (люди з інвалідністю), етнічних меншин та інших потенційно уразливих груп, шляхом їх активної інтеграції у суспільне життя, адаптації міського простору та працевлаштування.

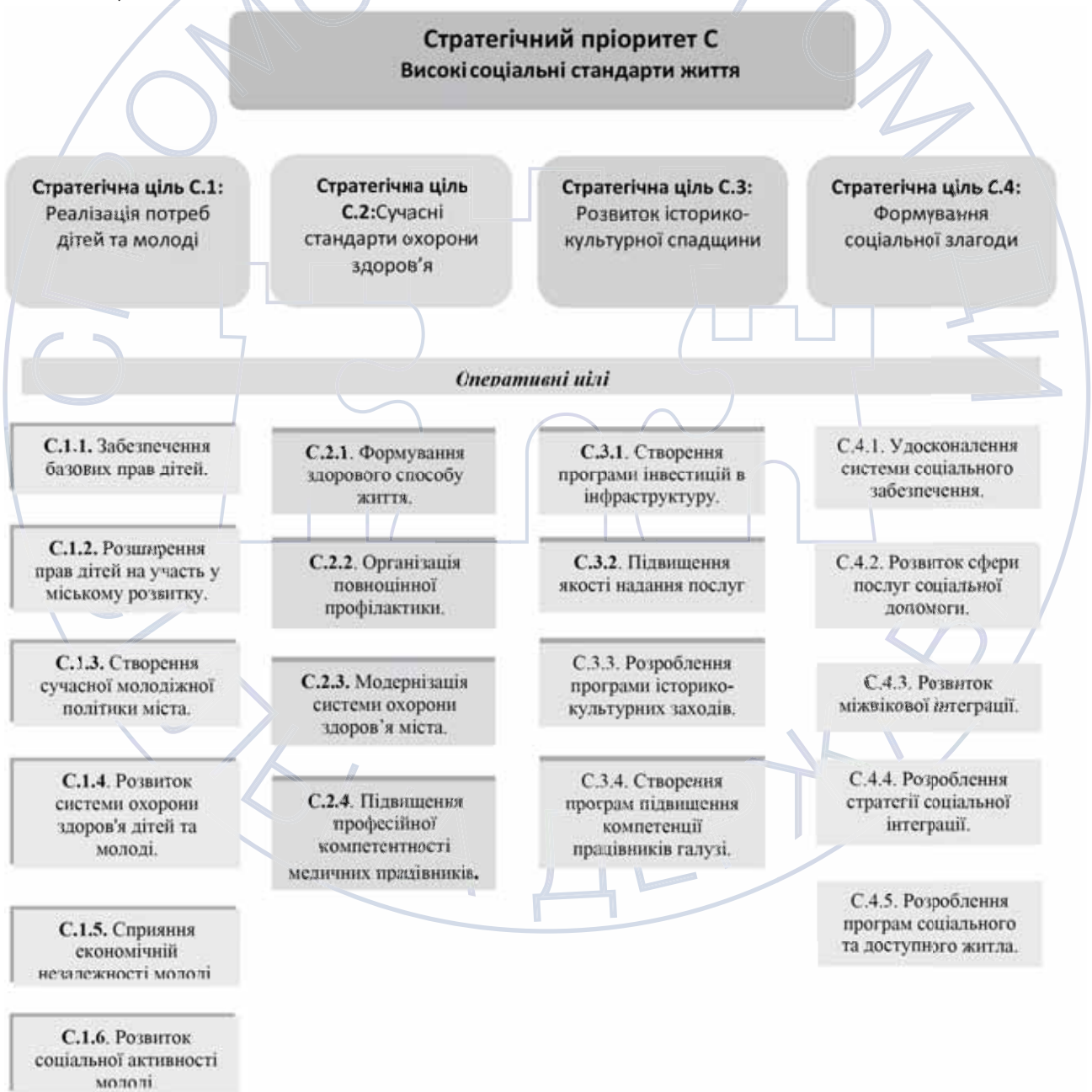
С.4.5. Соціальне та доступне житло. Інвестиції у соціальне житло з метою забезпечити гідні умови проживання для малозабезпечених та соціально незахище-

них громадян і городян із функціональними обмеженнями (з інвалідністю).

Індикатори:

- створений соціальний профіль Боярки;
- кількість мешканців міста, охоплених системою соціального захисту;
- кількість утримувачів «Картки боярчанина»;
- обсяги залучених для надання соціальної допомоги благодійних коштів;
- кількість волонтерів, залучених до системи надання соціальної допомоги;
- кількість заходів за участю вразливих груп;
- кількість заходів, запланованих для залучення літніх громадян до активного соціального життя;
- рівень адаптованості міста до людей з обмеженими фізичними можливостями;

Мал. 9. Структура оперативних цілей стратегічного пріоритету С.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ D
РЕКРЕАЦІЙНИЙ ЦЕНТР СТОЛИЦІ ТА ПРИСТОЛИЧНОГО РЕГІОНУ**

Процеси стратегічних перетворень та модернізації соціально-економічного життя Боярки необхідно узгоджувати з фізичним середовищем життєдіяльності боярчан та враховувати просторові потреби міста, які постійно змінюються.

В умовах протікання сучасної адміністративно-територіальної реформи та процесів добровільного об'єднання громад, для забезпечення появи нових та більш сталих форм організації міського простору повинні бути оновлені міські політики щодо його регулювання.

Унікальні природно-кліматичні та територіально-географічні умови розташування Боярки дозволяють проектувати перспективний міський розвиток як рекреаційного екополісу для столиці та пристоличного регіону.

Проте, внаслідок недолугого урядування, відсутності належного рівня фінансування розвитку інфраструктури за попередні роки, перед Бояркою, як і перед більшістю міст України, стоїть завдання модернізації основних систем життєзабезпечення міста.

Зокрема, потребують вирішення такі питання:

- структурна реорганізація Боярського головного виробничого управління ЖКГ;
- відродження вулично-шляхової мережі міста;
- модернізація обладнання підприємства водопостачання та відновлення мереж водопровідно-каналізаційного господарства;
- відновлення зношених та застарілих систем електропостачання;
- модернізація та заміна систем виробництва, транспортування, розподілу та споживання теплової енергії;
- реорганізація існуючої та створення комплексної системи поводження з побутовими відходами;
- зношеність інших об'єктів інфраструктури.

За умов браку фінансових ресурсів та зростаючих вимог до якості всіх видів комунальних послуг розбудова дієвої та ефективної інженерно-транспортної інфраструктури для забезпечення населення міста комунальними послугами високого рівня постає в якості однієї з провідних цілей для майбутнього розвитку міста.

На сьогодні для міста Боярка головним завданням є поліпшення якості життя через створення міського середовища вищої якості, покращення цілісного образу міста та створення власної ідентичності. Така політика має передбачати оптимізацію пішохідних та транспортних потоків у місті, покращення якості зелених зон та публічних просторів, а також бути спрямована на захист природного екосередовища міста.

Процес трансформації міського простору є особливо важливим для задоволення амбіцій Боярки щодо створення комфортного та інноваційного міста як для боярчан так і для багаточисленних гостей міста та служитиме умовою для формування навколо міста рекреаційного полісу для столиці та усього пристоличного регіону.

Стратегічна ціль D.1.

Створення міста комфортного проживання

Принцип розвитку Боярки, як міста комфортного проживання орієнтований на створення міського середовища високої якості, що визначається балансом історичних цінностей та функціональних можливостей, інтегрованою інфраструктурою, адаптивністю до нових імпульсів. Він передбачає оптимізацію використання землі та інфраструктури при одночасній мінімізації споживання енергії та інших ресурсів і забруднення навколишнього середовища. Він також орієнтований на розширення комунікацій та інтеграцію різних соціальних груп, що у свою чергу сприятиме розвитку толерантності, недопущенню соціальної ізоляції та сегрегації і, в кінцевому рахунку, нарощуванню соціального капіталу.

Розвиток Боярки як комфортного міста передбачає формування центральної частини міста та поліцентричної структури взаємопов'язаних територій з урахуванням специфіки мікрорайонів міста, які історично склалися. Різноманітне та змішане використання міських територій має задовольняти різні функціональні потреби мешканців та бізнесу. Місту необхідно координувати процес використання земель (щільність заселення та розташування робочих місць) з формуванням ефективної транспортної системи, намагаючись забезпечити збалансовану мобільність та задовольнити потреби у пересуванні усіх соціальних та вікових груп.

Боярка підвищуватиме рівень якості міської структури, архітектурних рішень та публічних просторів на всіх територіях міста. Структура ландшафту та мережа рекреаційних просторів мають забезпечити для усіх мешканців життєздатне та здорове середовище з зеленими насадженнями.

Ідеї та принципи, які лежать в основі формування рекреаційного середовища, визначатимуть підходи до проектів та заходів у різних сферах містобудування, впливатимуть на усі аспекти міського розвитку та сприятимуть формуванню креативного міського простору.

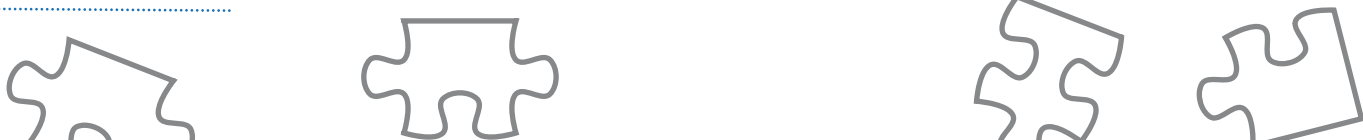
Оперативні цілі:

D.1.1. Розроблення стратегії просторового розвитку. Розробка стратегії просторового розвитку, визначить довгострокове бачення того, як має виглядати й розвиватись місто, цілі по досягненню високої якості міського простору, відповідні принципи планування та дизайну міського середовища, а також пріоритетні та першочергові проекти.

D.1.2. Затвердження Генерального плану та плану зонування території. Відповідно до стратегії просторового розвитку передбачається розробка нового Генерального плану та плану зонування території як правової основи для сталого перетворення міста.

D.1.3. Визначення оптимальних меж міста. Межа розширення забудови має ключове значення для стимулювання більш ефективного використання наявної інфраструктури та оновлення (ревіталізації) вже урбанізованих територій. Генеральний план і план зонування території повинні визначити ці межі. Боярка має узгодити оптимальні межі міста з сусідніми територіальними громадами і закріпити їх у встановленому чинним законодавством порядку після завершення процесів добровільного об'єднання громад.

D.1.4. Підвищення щільності та різностороннього розвитку. Створення ло-

кальних центрів (суб-центрів) концентрованої діяльності, що поєднують повсякденне життя з роботою, освітньою діяльністю, послугами, розвагами та відпочинком. Формування таких суб-центрів у забудованих районах передбачає як реконструкцію існуючих будівель, так і точкову забудову новими об'єктами, здатними інтегрувати навколо себе життя мікрорайонів. На основі установчих документів цього заходу – стратегії просторового розвитку, плану зонування території та документу з транспортної політики – мають бути розроблені детальні плани за мікрорайонам.

D.1.5. Підвищення якості архітектурних та дизайнерських рішень. Місто підвищуватиме вимоги до архітектурних та дизайнерських рішень, які визначають зовнішній вигляд міста, зокрема до елементів зовнішнього оформлення будівель, системи міської навігації, елементів зовнішньої реклами тощо. З цією метою місто сприятиме проведенню більшої кількості конкурсів та тендерів для того, щоб знайти кращі архітектурні та дизайнерські рішення. Водночас, посилюватиметься відповідальність приватних власників, які беруть участь у формуванні вигляду міста, за дотримання встановлених норм та правил благоустрою.

Індикатори:

- **кількість документів щодо планування просторового розвитку міста та конкретних проектів й дизайнерських рішень, підготовлених за участю громади;**
- **кількість представлених на сайті міста документів, що мають відношення до планування розвитку міського середовища та містять відповідне графічне опрацювання;**
- **розроблені детальні плани за мікрорайонами;**
- **щільність заселення в цілому по місту та за мікрорайонами (кількість мешканців/км²);**
- **щільність житлової забудови в цілому по місту та за мікрорайонам (кількість будівель/км²);**
- **середній час поїздки на роботу (хвилин);**
- **частка різних видів транспорту в пересуванні мешканців містом (%);**
- **площа наявних зелених насаджень та публічних просторів (га);**
- **кількість проведених архітектурних конкурсів.**

Стратегічна ціль D.2.

Формування комплексу сучасної житлової забудови

Політика міста у сфері житлової забудови (як стосовно реконструкції наявного житла, так і будівництва нового) визначатиметься сучасними стандартами якості житла. Боярка сприятиме створенню кількісно та якісно задовільного рівня житла, враховуючи різноманітний попит. Особлива увага приділятиметься формуванню достатньої кількості житла, доступного для тих категорій мешканців, які виконують важливі соціальні функції в громаді, але обмежені у своїх статках (молодь, працівники бюджетної сфери тощо).

Створення привабливих житлових умов та різноманітної пропозиції на ринку житла важливе не тільки для підвищення якості життя мешканців, але й тісно пов'язане зі збереженням та зміцненням кадрових ресурсів міста та посиленням його потенціалу як міста, привабливого для початку нових бізнесів. У свою чергу роз-

виток економічного потенціалу міста розширить можливості залучення приватних коштів для оновлення наявної і створення нової житлової забудови.

Розвиток Боярки як інноваційного міста вимагає з одного боку створення необхідної інфраструктури для творчої самореалізації креативного класу, а з іншого – трансформації зовнішнього вигляду міського простору, його насичення креативними елементами.

Креативне міське середовище стимулюватиме підвищення творчого потенціалу громади, посилюватиме місцеву ідентифікацію й привабливість міста для носіїв нових ідей, досвіду та знань. Створення умов для творчого обміну і є основною метою формування креативного міста.

Операційні цілі:

D.2.1. Впровадження сучасних стандартів житлової забудови. Місто розроблятиме стандарти житлової забудови з урахуванням вимог якості, енергозбереження, доступності для категорій з функціональними обмеженнями (людей з інвалідністю) та інтегрованості з належною соціальною інфраструктурою і впроваджуватиме їх як рекомендаційним, так і нормативним шляхом. Водночас місто лобюватиме розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності, особливо щодо дотримання стандартів житлової забудови.

D.2.2. Реконструкція існуючих житлових будівель та зведення житлових будівель середнього розміру. Місто розроблятиме фінансові механізми стимулювання інвестицій в оновлення наявного житлового фонду разом з будівництвом нового житла. У Генеральному плані та плані зонування буде передбачено збільшення обсягів планування будівель середньої поверховості (таунхауси, багатоквартирні будинки максимум на 6 поверхів), особливо у центральній частині міста та районах нової забудови, оскільки ці типи будинків є найбільш ефективними в плані можливостей варіативності квартир та забезпечення високої соціальної якості житла.

D.2.3. Проектування та створення сучасного публічного простору на основі природного ландшафту. Передбачається формування безперервної мережі публічних просторів та рекреаційних зон на основі реконструкції існуючих та створення нових. Публічні простори повинні формуватись у відповідності до ландшафту міста, з використанням елементів благоустрою та особливостей міської структури для створення привабливих та впізнаваних районів міста. Особлива увага приділятиметься підвищенню потенціалу міських парків. Місто стимулюватиме насичення громадського простору креативними елементами (стріт-арт, інтерактивні скульптурні композиції, творчі рішення у сфері озеленення, створення міських «меблів», малих архітектурних форм тощо). Місто повинно сформувати мережу атрактивних місць з урахуванням історичного потенціалу та використанням нових технологій індустрії вражень.

Індикатори:

- розроблені стандарти якості житлової забудови;
- обсяг житлового фонду реконструйованого/заново побудованого у від-

повідності до впроваджених стандартів житлової забудови;

- **кількість створених об'єднань власників житла;**
- **кількість людей, які покращили житлові умови за програмами доступного та муніципального житла;**
- **кількість реконструйованих житлових будинків (відсоток від загальної потреби в реконструкції);**
- **структура житлового фонду за категоріями якості житла.**
- **реалізовані проекти насичення креативними елементами публічного простору.**

Стратегічна ціль D.3.

Розвиток сучасної міської інфраструктури

Для Боярки формування ефективної транспортної системи – один з ключових компонентів підвищення стандартів якості життя. Тим самим, підвищення мобільності сприятиме зростанню економічного потенціалу міста та створенню нових робочих місць. Також, дуже важливо, щоб Боярка, в аспекті мобільності, підтримувала свою конкурентоспроможність як сучасного регіонального рекреаційного центру.

Саме забезпечення високої мобільності має бути ключовим моментом у вдосконаленні транспортної системи. Доступ до соціальних структур та усіх життєво необхідних процесів для усіх мешканців міста має важливе значення для забезпечення можливостей обміну новою інформацією. Мобільність усіх категорій мешканців є фактором зниження соціального розшарування і недопущення соціальної ізоляції. Тому мобільність є суттєвим компонентом розвитку соціальної взаємодії в громаді і збільшення соціального капіталу.

Зростання цін на енергоносії – загальна тенденція на світовому ринку. Вона впливає і на рівень цін на енергоносії на внутрішньому ринку. Тому місцеві громади з метою зниження негативного фінансового ефекту від зростання цін на енергоносії змушені ініціювати заходи щодо раціонального використання енергії на власному рівні. З іншого боку раціональне використання енергії є ефективним способом підвищення надійності енергопостачання та зниження викидів парникових газів та інших забруднювачів навколишнього середовища

Зменшення споживання енергії є найкращою раціональною реакцією на тенденції зростання цін на енергоносії в довготривалій перспективі. Виклик полягає у тому, щоб зменшення споживання енергії та викидів шкідливих речовин здійснювалось без погіршення, а навпаки з покращенням забезпеченості усіма видами комунальних послуг та підвищенням якості життя городян. Вирішення цієї задачі передбачає впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та інновацій, залучення інвестицій у модернізацію усіх систем забезпечення життєдіяльності міста на економічно вигідних умовах.

Оперативні цілі:

D. 3.1. Надання комунальних послуг на рівні європейських стандартів

Місто повинно забезпечити дієву систему менеджменту на комунальних підприємствах, а також добиватись збільшення їх потужностей для задоволення потреб громадян. Ця ціль пов'язана з численними організаційними та управлінськими за-

ходами, які разом з модернізацією інфраструктури, передбаченою попередньою ціллю, сприятимуть наданню комунальних послуг на рівні стандартів, встановлених у країнах ЄС.

D.3.2. Розробка транспортної стратегії. На основі ретельного аналізу транспортної системи Боярки має бути сформований документ, який міститиме конкретні інноваційні заходи, спрямовані на поліпшення роботи громадського транспорту, інших видів транспорту, розроблені у відповідності до принципів сталого розвитку та просторової стратегії розвитку міста.

D.3.3. Вдосконалення мережі доріг. Це стосується капітального ремонту, подальшої реконструкції, будівництва та підтримки в належному стані міських доріг.

D.3.4. Організація системи дорожнього руху. Необхідно розробити і запровадити концепцію оптимізації дорожнього руху. Вона має першочергово враховувати аспекти безпеки та надійності роботи транспортної системи. Слід модернізувати систему світлофорів, дорожніх розв'язок і впровадити автоматизовану систему керування дорожнім рухом (АСКДР), а також сучасну систему паркування в громадських місцях. Планується реалізація міської ініціативи щодо використання велосипеда як альтернативного, екологічно безпечного виду міського транспорту. Будуть облаштовані нові велосипедні доріжки та велосипедна інфраструктура відповідно до сучасних стандартів. У Боярці має бути створена безперервна мережа пішохідних зон, здійснюватиметься покращення їх якості, забезпечуватимуться можливості для безпечного та безперешкодного пересування пішоходів на всій території міста.

D.3.5. Збирання, переробка та знищення відходів. Покращення збору відходів, впровадження міської системи управління твердими побутовими відходами, яка забезпечить як ефективний збір, транспортування та утилізацію сміття, так і виробництво енергії з відходів. Передбачається продовження рекультивациі існуючого звалища та будівництво нового сучасного комплексу з переробки твердих побутових відходів.

D.3.6. Модернізація системи водопостачання та водовідведення. Передбачається модернізація мережі, оновлення матеріально-технічної бази підприємства «Боярка-Водоканал», інші заходи задля зменшення втрат води і підвищення її якості. Розбудова мереж зливової каналізації, систем каналізування та водовідведення на усій території міста, а також модернізація обладнання для очищення стічних вод.

D.3.7. Удосконалення енергетичної та телекомунікаційної інфраструктури. Передбачається будівництво і реконструкція мереж тепло постачання, електроживлення, введення в дію додаткової підстанції для забезпечення надійного й безперебійного електропостачання та енергетичної безпеки міста. Покращення та розширення телекомунікаційних мереж (оптоволоконні та телефонні лінії).

Індикатори:

- розроблені показники надання комунальних послуг на рівні європейських стандартів.
- протяжність (км) маршрутів громадського транспорту;
- протяжність (км) реконструйованої дорожньої мережі;

- *впроваджена система керування дорожнім рухом;*
- *протяжність (км) збудованих велосипедних доріжок;*
- *кількість і площа (м²) реконструйованих і збудованих пішохідних зон.*
- *економія споживання енергії щорічно і в кінцевому рахунку мінімум на 20% до 2020 року в порівнянні з базовим роком;*
- *запроваджена система поводження з твердими побутовими відходами;*
- *протяжність (км) збудованої та реконструйованої мережі водопостачання;*
- *протяжність (км) збудованих та реконструйованих каналізаційних мереж і мереж зливової каналізації;*
- *протяжність (км) збудованої та реконструйованої електромережі;*
- *впроваджені заходи щодо забезпечення безпечного газопостачання;*
- *протяжність (км) змонтованої телекомунікаційної інфраструктури.*

Стратегічна ціль D.4.

Створення центру рекреації столиці та регіону

Збереження у довгостроковому майбутньому чистого і зеленого навколишнього середовища є одним із пріоритетних завдань для планування розвитку міста. Інтеграція елементів живої природи у міський простір створюватиме позитивне сприйняття міста його мешканцями та підвищуватиме привабливість Боярки.

З цією метою Боярка має у повній мірі використати потенціал свого розвитку як міста, поряд з яким розташовані величні лісові масиви. Ліс має стати для міста не просто межею між північною та південно-західною його частиною, а реальною значимою віссю, яка суттєво впливає на протікання життя у місті і є одним з елементів його ідентичності. Слід розширити використання можливостей лісу для організації історико-культурних заходів, відпочинку, спорту та дозвілля, організації пішохідних зон, туристичних маршрутів та вело доріжок тощо.

Оперативні цілі:

D.4.1. Формування концепції розвитку лісу як складової міського простору.

У рамках цієї концепції, яка має бути розроблена й затверджена, необхідно визначити з перспективою на майбутнє місце лісу в міському просторі з врахуванням базових принципів екологічної безпеки, збереження зелені, широкого використання публічних просторів, розвитку мобільності.

D.4.2. Створення лісових громадських місць. Місто має облаштовувати у лісі нові громадські простори з, алеями, літніми кафе та зонами відпочинку, пішохідними та велодоріжками, тенісними кортами, волейбольними та іншими спортивними майданчиками, інфраструктурою для різних видів спорту та відпочинку, які повинні залучати городян та туристів до зон відпочинку в літній час.

D.4.3. Розвиток міських ставків як рекреаційних зон.

Місто має облаштувати ставки міста з пляжами. Місто має облаштовувати міські ставки як зони активного відпочинку та нові громадські простори з пляжами, волейбольними та іншими спортивними майданчиками, літніми кафе та ресторанами, інфраструктурою для водних видів спорту та відпочинку, які повинні «наблизити» городян до міських ставків. Одночасно повинні проектуватись заходи з насичення громадським життям прибережної зони, особливо у літній час.

D.4.4. Формування мережі творчих установ. Місто сприятиме розвитку мережі культурних закладів, у тому числі інноваційного характеру (міні-театрів, творчих майстерень, міні-музеїв тощо), використовуючи вільні нежитлові приміщення, що перебувають у комунальній власності, для надання в оренду ініціаторам різного роду творчих активностей. Мають бути передбачені нові можливості більш ефективного використання для цих цілей приміщень, які традиційно обслуговували культурні потреби мешканців (бібліотеки, клуби).

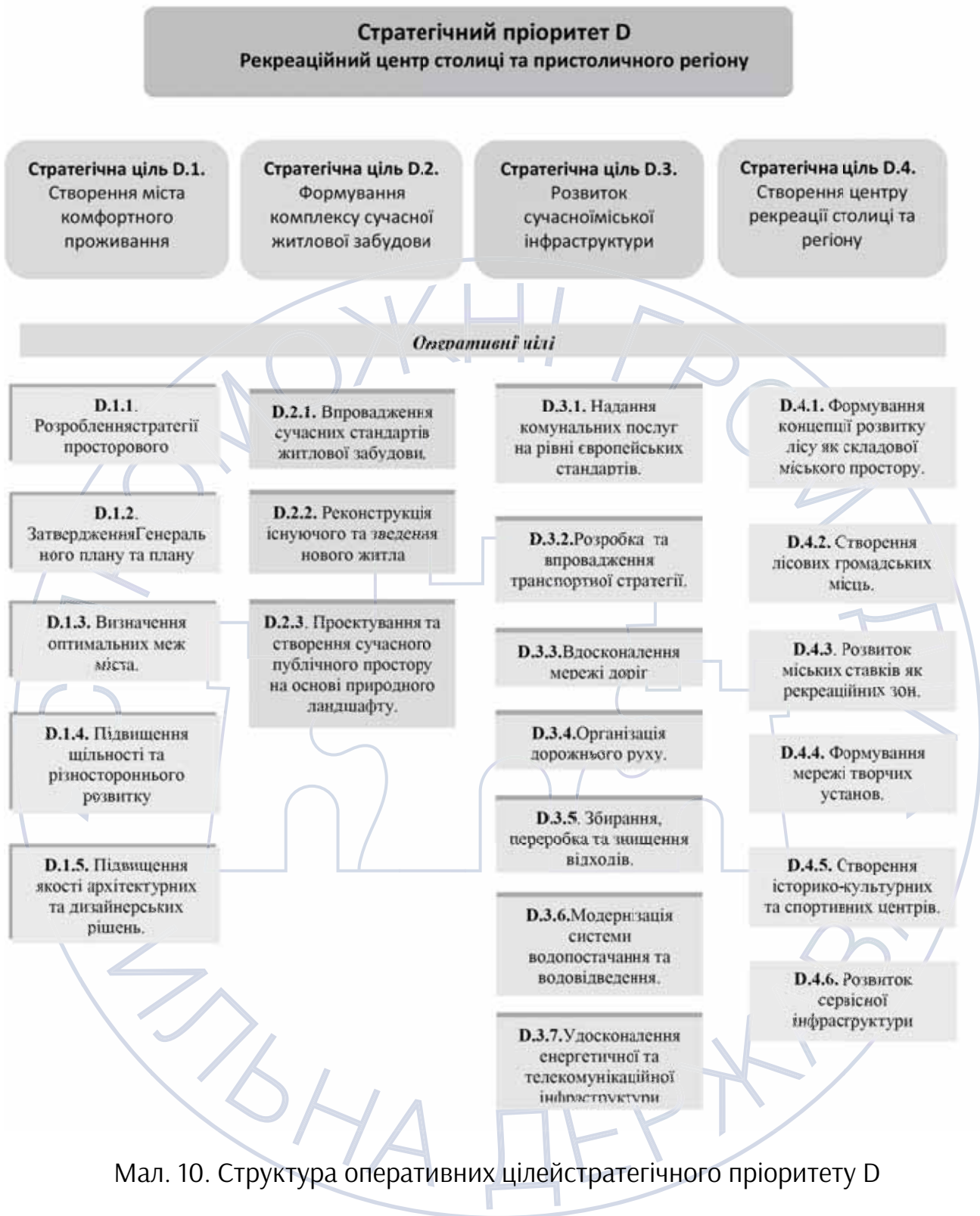
D.4.5. Створення культурних та спортивних центрів. У просторових планах розвитку міста мають бути враховані можливості для створення нових знакових культурних та спортивних об'єктів. Місто також здійснюватиме пошук інвестиційних ресурсів для реконструкції наявних та створення нових знакових об'єктів культурної та спортивної інфраструктури. Місто має розробити та здійснити будівництво спортивного комплексу з трибунами не менш ніж на 1000 місць, басейну, спортивних площадок, вело доріжок, місць для улаштування спортивних та дозвілєвих заходів тощо. Наявність такої інфраструктури стане могутнім стимулом для залучення киян до створення системи відпочинку вихідного дня.

D.4.6. Розвиток сервісної інфраструктури. Міська влада спільно з приватним бізнесом дбатиме про розвиток сервісної інфраструктури (мережа кафе, ресторанів, готелів), формування кластеру туристичних послуг та забезпечення належної якості сервісів, у тому числі розширюючи можливості використання приміщень першого поверху для громадських функцій. Місто також має сприяти розширенню інфраструктури для проведення конференцій. Все це також сприятиме підвищенню туристичної привабливості міста, збільшенню надходжень від туризму та міжнародному обміну знаннями та досвідом.

Індикатори:

- **розроблена і затверджена концепція «Ліс як складова публічного простору міста»;**
- **кількість заходів, організованих в лісових зонах;**
- **кількість заходів, організованих біля міських ставків;**
- **кількість проектів, які стосуються оновлення лісової інфраструктури.**
- **кількість об'єктів спортивної інфраструктури;**
- **впроваджені стандарти якості сервісів;**
- **кількість закладів у мережі громадського харчування;**
- **кількість номерів готельного фонду за категоріями якості;**
- **кількість проведених міжнародних семінарів та конференцій;**
- **загальна кількість туристів, які відвідали Боярку.**

Мал. 10. Структура оперативних цілей стратегічного пріоритету D

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ до 2020 року

Візія: Боярка – економічно розвинений екополіс столиці та пристоличного регіону навколо

боярської громади;

європейське місто за рівнем та якістю життя.

Місія: Місто соціального благополуччя й доброго урядування активної громади; конкурентоздатна інноваційна місцева економіка та розвинена інфраструктура; впорядкований громадський простір, інтегрований відповідно до природного ландшафту;

відновлений культурно-історичний та природно-рекреаційний потенціал.

Цінності:

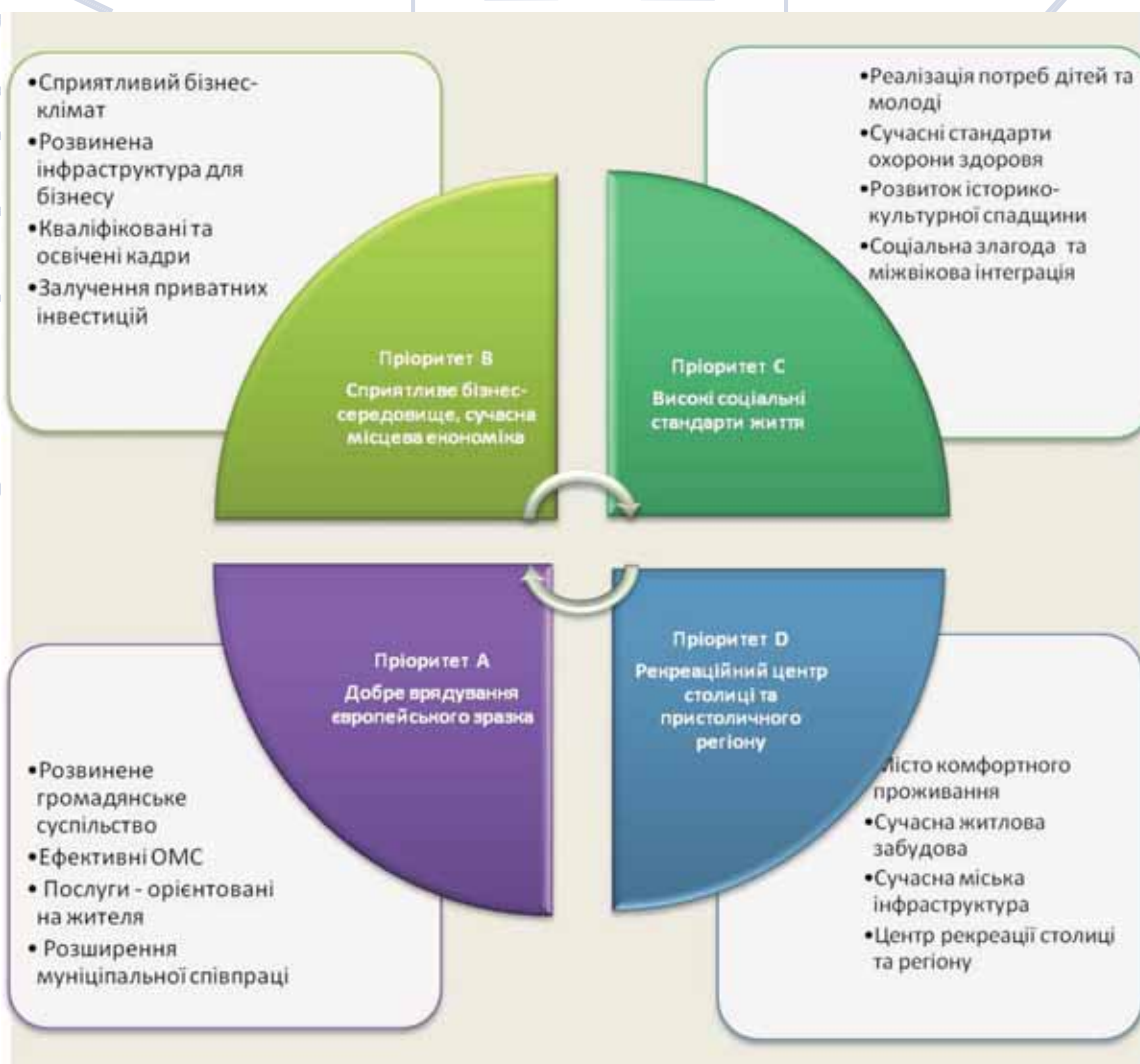
житель міста - первинний соціальний капітал та найвища цінність Боярки;

міська влада – креативний виконавець волі громади;

зростаючий рівень економічного добробуту боярчан;

соціальна злагода та суспільне порозуміння;

відповідальне співжиття з навколишнім середовищем.

Мал. 11. Структура пріоритетів сталого розвитку Боярки відповідно до Стратегії

8. ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

Впровадження Стратегічного плану сталого розвитку передбачає виконання одночасно декількох завдань різними структурами міської ради за участі багатьох партнерів. Складність полягає у відсутності у складі виконкому спеціального підрозділу чи одиниці, які могли б взяти на себе функції центру управління Стратегічним планом. Тому, запровадження такої одиниці в структурі виконкому є необхідною, хоч і недостатньою умовою успішного управління реалізацією Стратегічного плану. Таку одиницю, яка повинна стати основою системи управління Стратегічним планом, може стати Комітет Стратегічного Управління (КСУ).

Стратегія сталого розвитку Боярки до 2020 року складається з низки конкретних заходів, спрямованих на досягнення цілей, визначених стратегічними пріоритетами, і в кінцевому рахунку – визначеного бачення розвитку міста.

Заходи надалі повинні бути перетворені у програми й проекти, однак це лише передумова реалізації стратегії. Успіх на цьому шляху багато в чому залежить від управління проектами і в цілому – управління реалізацією стратегії.

Модель реалізації стратегії складається з трьох головних частин:

1. Операціоналізація стратегічних пріоритетів у рамках щорічних оперативних планів і бюджету.

Стратегічні пріоритети розвитку, викладені у стратегії, мають бути враховані у щорічних програмах економічного й соціального розвитку та інших міських програмах. Усі існуючі програми і політики слід привести у відповідність до стратегії. Ці програми та проекти мають бути засновані на принципі доцільності та фінансових можливостях поряд із чітким визначенням зон компетенцій та відповідальності за реалізацію стратегії.

2. Комунікаційні процеси щодо стратегії.

Для успішної реалізації програм і проектів необхідна підтримка у вигляді комунікаційного процесу на усіх рівнях міської влади, а також з усіма зацікавленими партнерами. Вся інформація, що стосується реалізації стратегії, має збиратись і координуватись КСУ спільно з управлінням економіки міської ради.

3. Постійний моніторинг й адаптація стратегії до умов, що змінюються.

Процес моніторингу включає збір даних щодо ефективності і якості реалізації стратегії в порівнянні з очікуваними результатами. Ці дані мають бути включені у щорічний звіт про реалізацію стратегії. Звіт повинен бути підготовлений як базовий планувальний документ до визначення програм і бюджету на наступний рік.

Головні завдання моніторингу мають набути таких форм:

- **Щорічний звіт про реалізацію.** КСУ має відповідати за обговорення та прийняття щорічного звіту про реалізацію Стратегічного плану.

- **Оцінка стратегії.** Згідно з аналізом різних аспектів поточної ситуації комітет повинен ініціювати процедуру щорічної систематичної та об'єктивної оцінки стану реалізації стратегії. Комітет повинен бути вповноважений координувати підготовку звіту щодо оцінки стратегії, який може вказувати на необхідність можливих змін із

врахуванням нових обставин.

- **Оновлення стратегії.** Стратегія – це живий документ, що потребує постійного оновлення у зв'язку зі зміною обставин та відповідно до висновків і рекомендацій звіту про оцінку стратегії. Комітет повинен відповідати за координацію процесу внесення змін до стратегії. Внесення змін до стратегії розвитку Боярки буде відбуватись згідно з існуючим регламентом роботи міської ради.

- **Звітування перед міською радою.** Звітування перед міською радою щодо реалізації стратегії має відбуватись щорічно.

Результати реалізації Стратегії повинні обов'язково публікуватись на офіційному сайті Боярської міської ради.

9. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БОЯРКИ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Україна обрала стратегічний курс на європейську інтеграцію як пріоритет внутрішньої та зовнішньої політики. Європейські перспективи передбачають модернізацію усіх сфер життя громадян як на рівні держави, так на рівні місцевих громад. У контексті європейських перспектив України важливо вже сьогодні формувати довгострокове бачення розвитку міста у відповідності до широкого контексту стратегії розвитку країн ЄС.

Стратегія соціально-економічного розвитку Європейського Союзу «Європа 2020» прийнята на період до 2020 року Європейською Радою навесні 2010 року, базується на таких ключових сферах:

- знання та інновації;
- стала економіка;
- вища зайнятість і соціальне залучення.

Велике значення приділяється «зеленим технологіям» (ЄС планує до 2020 року скоротити викиди CO₂ на 20%) та конкурентній економіці.

Стратегія «Європа-2020» висуває три взаємодоповнюючі пріоритети:

- **розумне зростання:** розвиток економіки, заснований на знаннях та інноваціях;
- **стале зростання:** сприяння розвитку економіки, заснованої на більш ефективному використанні ресурсів, екології та конкуренції;
- **всеохоплююче зростання:** розвиток економіки, що сприяє високому рівню зайнятості населення, досягненню соціальної й територіальної згуртованості.

Ці стратегічні пріоритети мають на меті перетворити ЄС у розумну, сталу та всеохоплюючу економіку, яка забезпечує високі рівні зайнятості, продуктивності й соціальної згуртованості.

Стратегічне бачення розвитку Боярки, у свою чергу, головним спонукальним мотивом вважає за перетворення Боярки на європейське місто за рівнем та якістю життя. Ця позиція, перш за все, передбачає формування у місті сильного громадянського суспільства, у якому буде панувати повага до прав людини, створено належні умови для розвитку рівних можливостей усіх жителів, із розширенням їх участі у різних сферах життя міста. Мова йде про сприяння рівному доступу усіх громадян до освіти, послуг охорони здоров'я, соціального захисту, можливостей професійної підготовки й працевлаштування. У перспективі до 2020 року Боярка прагне створити комфортне середовище для своїх мешканців, сприяти становленню сильної та відкритої до інновацій громади, розвиватись як дійсно європейське місто.

Приведення Бояркою своїх стратегічних пріоритетів у відповідність до цілей розвитку ЄС є важливим у тому числі й з точки зору підготовки до можливостей інтеграційного процесу з ЄС, які передбачають перспективу розширення використання передбачених на ці цілі грантових коштів ЄС. Створення інструментів підготовки до інтеграційного процесу з ЄС є важливим для місцевих громад, і Боярка має намір стати активним учасником цього процесу.

Ще однією амбітною ціллю майбутнього розвитку, Боярка прагне перетворення на рекреаційний екополіс столиці та пристоличного регіону. Тому, об'єктивно, що місто має узгоджувати свої стратегічні пріоритети розвитку із баченнями такого розвитку Київської області.

Національна система стратегічного планування базується на узгодженій системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні.

Стратегія розвитку Київської області на період до 2020 року схвалена розпорядженням голови Київської обласної державної адміністрації від 06.11.2014 за №370 та затверджена рішенням Київської обласної ради від 04.12.2014 за № 856-44-VI та узгоджується з:

- Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2020 року;
- економічними, соціальними, екологічними, інфраструктурними, територіальними й іншими аспектами розвитку області.

Стратегія розвитку Київської області розроблена відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року та процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки країни та її регіонів, що враховує потреби їх розвитку, та необхідність підвищення конкурентоспроможності.

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року (ДСРР-2020) включає три Стратегічні цілі:

1. Підвищення конкурентоспроможності регіонів;
2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток;
3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку.

Середньострокове та короткострокове державне стратегічне планування регіонального розвитку узгоджується з процесами стратегічного планування розвитку областей та міст на основі розробки та ухвалення відповідних стратегічних документів.

Стратегія розвитку Київської області узгоджується з Генеральною схемою планування території України, схемами планування адміністративно-територіальних одиниць різного рівня та населених пунктів.

Реалізація Стратегії розвитку Київської області передбачає розробку Плану реалізації Стратегії відповідно до визначених циклів/етапів.

Аналіз операційних цілей Стратегії розвитку Київської області дає можливість узгодити стратегічні цілі Стратегічного плану сталого розвитку Боярки (див. табл. 7).

Таблиця 7

Узгодження оперативних цілей Стратегії розвитку Київської області з пріоритети Стратегічного плану сталого розвитку Боярки

Стратегічні пріоритети Стратегічного плану сталого розвитку Боярки	Оперативні цілі Стратегії розвитку Київської області

Пріоритет А Добре врядування європейського зразка	2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється
Пріоритет В Сприятливе бізнес-середовище, сучасна місцева економіка	1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки периферійних районів; 1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва.
Пріоритет С Високі соціальні стандарти життя	2.3. Забезпечення здорового способу життя людини; 2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами.
Пріоритет D Рекреаційний центр столиці та пристоличного регіону	1.4. Розвиток туристичного потенціалу; 2.1. Збереження навколишнього природного середовища; 2.5. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення; 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад.

Узгодженість стратегічних пріоритетів Стратегічного плану сталого розвитку Боярки з оперативними цілями стратегічного плану розвитку Київської області дає усі підстави на здійснення раціонального та ефективного процесу заявлених Бояркою стратегічних пріоритетів.

ДОДАТКИ

Додаток 1
затверджено на засіданні
з стратегічного планування
3 серпня 2015 року

ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД
членів робочої групи з стратегічного планування
сталого розвитку міста Боярка - 2020

Голова робочої групи- Зарубін Олександр Олександрович
Секретар робочої групи- Кочкова Тетяна Петрівна

Члени Робочої Групи:

1. Алімов Вадим Анатолійович – експерт з питань розвитку ІТ технологій;
2. Видря Олександр Володимирович – експерт з розвитку промисловості;
3. Гусятинський Дмитро Миколайович – експерт з питань ЖКГ;
4. Дюльдін Олександр Валентинович – експерт з розвитку охорони здоров'я;
5. Ірклієнко Сергій Петрович – експерт з питань захисту довкілля;
6. Казаков Юлій Юрійович – експерт з питань підприємницької діяльності;
7. Качуровський Сергій Адольфович – експерт з питань землекористування;
8. Кротенко Микола Олексійович – експерт з розвитку мистецтв;
9. Крижановський Олександр Анатолійович – експерт з питань будівництва та архітектури;
10. Мосунов Микола Максимович – експерт з питань соціокультурного розвитку;
11. Науменко Людмила Миколаївна – експерт з питань охорони здоров'я дітей;
12. Незабитовський Ігор Миколайович – експерт з питань розвитку освіти;
13. Отрішко В'ячеслав – експерт з питань розвитку спортивних досягнень;
14. Ремесло Павло Петрович – експерт з транспортних питань;
15. Сафонов Володимир Михайлович – експерт з питань розвитку фізичної культури та спорту;
16. Сенчук В'ячеслав Анатолійович – експерт з питань містобудування;
17. Сивокінь Олена Іванівна – експерт з розвитку освіти;
18. Скочинська Юлія Володимирівна – експерт з економічних питань;
19. Слепова Мар'яна Ігорівна - експерт з питань розвитку рідного краю;
20. Шульга Валерій Володимирович – експерт з соціальних питань ;
21. Юрченко Віталій Васильович – експерт з питань екосистем.

ПРОФІЛЬ МІСТА БОЯРКА

1. Коротка характеристика міста

Місто Боярка розташоване в центральній частині України за 22 км на південний захід від Києва та має зручне транспортне сполучення. Поблизу Боярки проходять важливі транспортні магістралі столиці на Захід, Південь та Схід України (Житомирська траса, Південно-західна залізниця, Одеська траса).

Боярка розташована у лісостеповій зоні. Зелені масиви й насадження у межах міста займають площу 166,4 га, тобто на одного жителя припадає приблизно 46,5 кв.м. зелених насаджень.

Загальна площа міста складає 1122,0 га. Населення Боярської станом на 01.01.2015 року становило 35952 осіб.

На відстані 18 км на північ від Боярки розміщено аеропорт Жуляни. За 10 км від Боярки, у місті Вишневе розташована виносна промислова зона Києва. На південний захід та схід від Боярки починаються великі зелені масиви, що в поєднанні з каскадом ставків створює сприятливий мікроклімат цієї місцевості та засвідчує наявність значного курортно-рекреаційного потенціалу.

З півночі на південь залізничним полотном місто поділено на дві частини. У місті, існує всього два переїзди через залізничну колію (довжина колії на території міста складає 5 км.) та один мостовий пішохідний перехід. Південно-східна (історична частина міста) це житловий сектор приватної забудови, в північно-західній (новій частині) поєднані масиви багатоповерхових будинків та приватного сектору.

У Боярці розташовано декілька значних промислових об'єктів, які нині майже не діють, але мають велику потенційну потужність, будівлі і споруди, інфраструктуру (ВАТ «Арксі», завод «Іскра», швейна фабрика, хлібзавод). Стабільно працюють підприємства газового комплексу, які є основними наповнювачами міського бюджету.

Боярка з 1956 року має статус міста районного значення й адміністративно знаходиться у Києво-Святошинському районі.

1.1. Боярка – частина Києво-Святошинського району

Києво-Святошинський район знаходиться в центральній частині Київської області в лісостеповій зоні праворуч сторони басейну річки Дніпро. Клімат помірно-континентальний з достатнім зволоженням, сприятливий для вирощування зернових, овочевих і фруктових-ягідних культур. У межах району протікають річки Ірпінь, Бучанка, Віта.

Із заходу на південь район півдугою, протяжністю понад 60 км, прилягає до Києва. На півночі межує з Вишгородським, на північному заході з Бородянським та Макарівським районами, а на півдні з Васильківським та Обухівським.

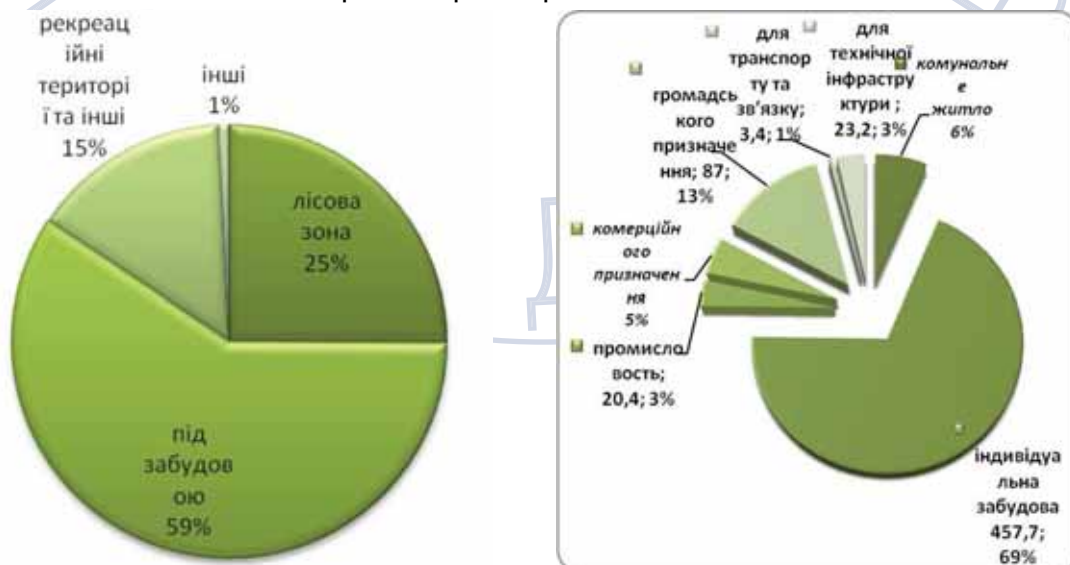
У районі налічується 52 населених пункти, серед яких 2 міста районного підпорядкування – Боярка та Вишневе, селище Чабани та 49 сіл, на території яких діють 28 міськ-селищ-сіль-виконкомів. Адміністративна межа району, складає 72 тис. 564 га., що становить 2,6% від загальної площі Київської області.

Середня чисельність наявного населення станом на 01.01.2014 року – 152,4 тис. осіб., в тому числі: міського - 74,0 тис. чол. та сільського – 78,4 тис. чол.; жінок – 40,4 тис., чоловіків - 35,8 тис. Густота населення складає - 212,730 осіб/км².

1.1. Площа громади та структура використання території Боярки

Загальна площа міста (діаграма 1) складає 1122,0 га, в т.ч.:

- 1) лісова зона 281,7 га;
- 2) під забудовою 664,6 га, в т.ч.:
 - житлова забудова – 500 га, в т.ч.:
 - комунальне житло 42,3 га;
 - індивідуальна забудова 457,7 га;
 - землі промисловості 20,4 га;
 - землі, які використовуються у комерційних цілях (в т.ч. торгівля) 30,6 га;
 - землі громадського призначення 87,0 га;
 - землі, які використовуються для транспорту (дороги, вулиці) та зв'язку 3,4 га;
 - землі, які використовуються для технічної інфраструктури 23,2 га;
 - землі, які використовуються для відпочинку та інші відкриті землі (зелені насадження, вулиці, площі, рекреаційні території та інші) 166,4 га, в тому числі:
 - санаторно-курортні заклади 31,4 га;
 - території вищих навчальних закладів – 3,8 га;
 - колективні сади – 123,1 га;
 - парки – 8,1 га;
 - інші (в т.ч. 5 ставків, річка Притварка) – 9,3 га.

Діаграма 1. Загальна площа території міста

На даний час склалося чітке функціональне зонування території міста:

- сельбищна зона (зона проживання) займає 75,2% території міста;
- промислово-складська зона, де розташовані основна кількість промислових та комунальних підприємств, займає 3,1% території міста:
- рекреаційна зона займає 14,8% території міста.
- Станом на 90-ті роки Боярка вичерпала можливості для екстенсивного територіального розвитку.

Відсутність Генерального плану призвела до хаотичності забудови міста та порушення містобудівних та архітектурних норм і правил (розташування в центрі міста поряд з житловим сектором автозаправочної станції, хаотичне розміщення торговельних кіосків і павільйонів, стихійних ринків).

На сьогодні у місті діє Генеральний план 1971 року (на мал. 2 див. - ліворуч), що морально та фізично застарів. Новий Генеральний план (праворуч) розробляється більше 10 років.

Мал. 3. Генеральні плани Боярки

1.3. Міська влада

Міське самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», через міську раду та її виконавчий комітет. Органом місцевого самоврядування, що представляє інтереси територіальної громади міста, є Боярська міська рада, до складу якої обрано 44 депутати.

Структура виконавчих органів ради: 25 посадових осіб: міський голова, три заступники міського голови (з питань економіки та підприємництва, з соціальних питань, з комунальних питань), секретар ради, 3 начальники відділів, 1 радник, 1 керуюча справами, 6 головних спеціалістів, 7 спеціалістів I категорії. Відділи: Загальний (діловодство), Бухгалтерського обліку, Економіки та підприємництва.

Міською радою утворено 7 постійних депутатських комісій:

До відання виконавчого комітету міської ради належать як власні (самоврядні), так і делеговані повноваження. Серед основних власних повноважень:

- забезпечення збалансованого економічного та соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів, прийняття відповідних програм, організація їх виконання;
- розгляд планів використання природних ресурсів місцевого значення, пропозицій щодо розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств і організацій незалежно від форм власності;
- складання проектів місцевих бюджетів;
- встановлення тарифів щодо оплати побутових комунальних, транспортних та інших послуг;
- управління коштами та іншим майном, що перебувають у власності територіальних громад;
- організація благоустрою населених пунктів;
- підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо встановлення ставки земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, вилучення (викупу), а також надання під забудову та для інших потреб земель, що перебувають у власності громад;
- справляння плати за землю;
- підготовка і подання на затвердження ради проектів місцевих програм охорони довкілля та рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду;
- повноваження у сфері зайнятості та соціального захисту населення та інші.

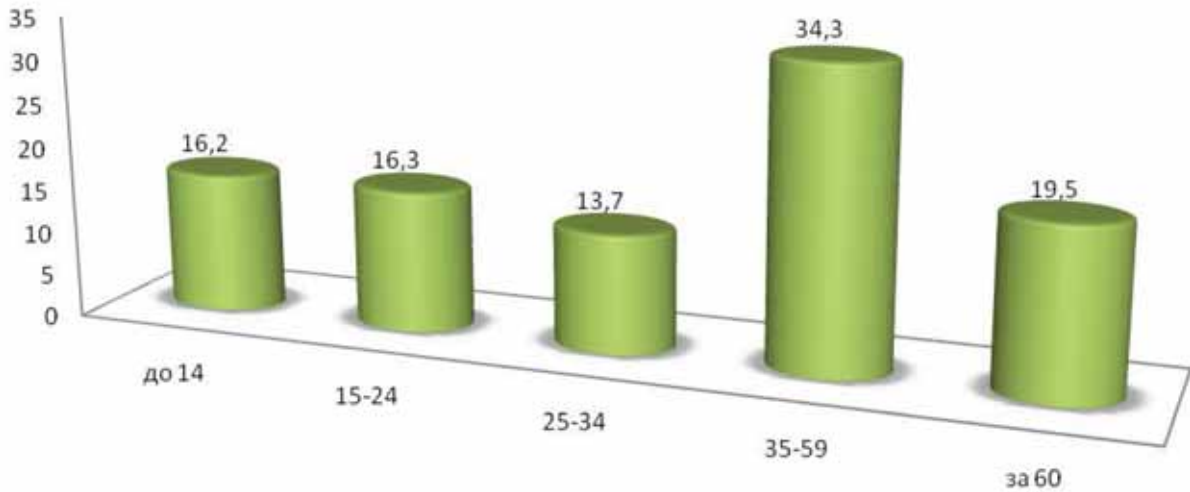
1.4. Громада

1.4.1. Основні демографічні показники

Населення Боярської міської ради станом на 01.01.2015 року склало – 35952 осіб. (табл. 1, діаграма 4).

Таблиця 1.
Вікова структура жителів

	0-14	15-24	25-34	35-59	60-99	100
Чоловіки(осіб)	3006	2839	2423	5725	2563	
Жінки(осіб)	2840	3017	2520	6619	4399	1
Всього:	5846	5856	4943	12344	6962	1

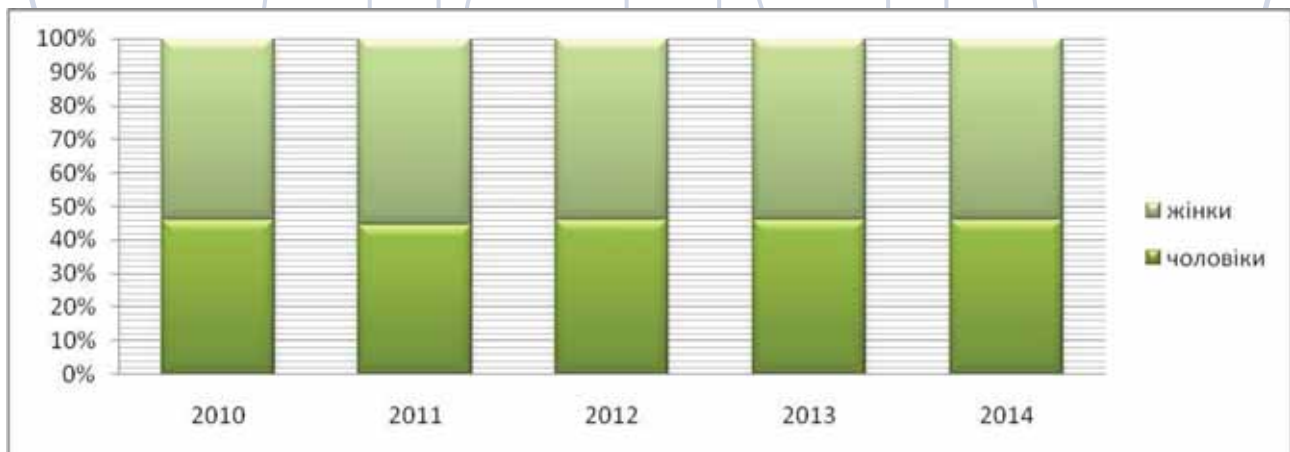

Діаграма 4. Вікова структура жителів Боярки

Характеристики зміни чисельності жителі м.Боярки за статевою ознакою протягом останніх п'яти років наведено у табл. 2 та на діаграмі 5.

Таблиця 2.
Гендерна структура жителів

	2010	2011	2012	2013	2014	Щільність жителів у 2014 році (осіб/км ²)
Чоловіки, ос.	17033	16082	16553	16500	16556	31,9
Жінки, ос.	19996	20053	19395	19332	19396	
Всього:	37029	36135	35948	35832	35952	

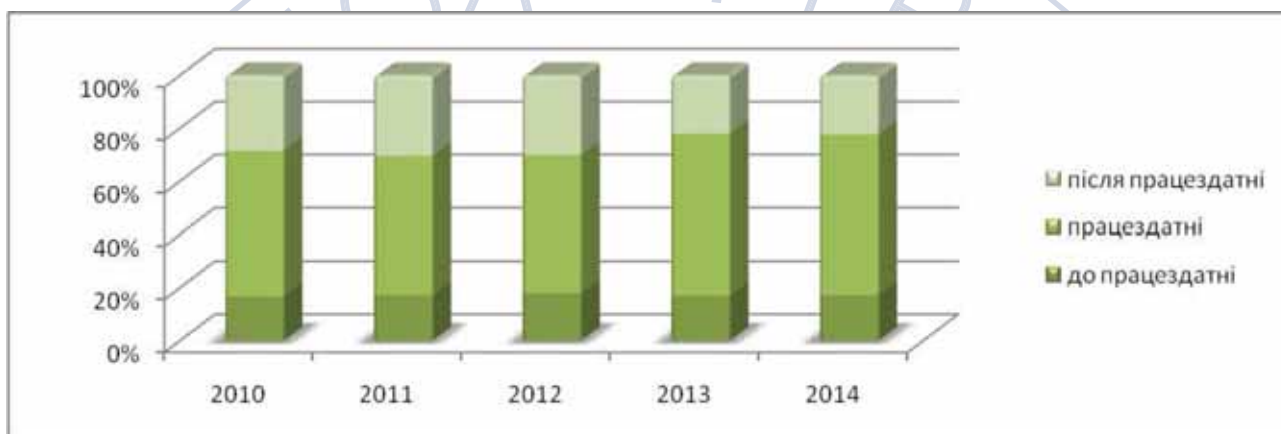

Діаграма 5. Гендерна структура жителів Боярки

За економічною активністю жителі Боярки розподілилися наступним чином (див. табл. 4 та на діаграмі 6).

Таблиця 3.
Структура жителів за економічною активністю

Рік	Кількість жителів							Непрацездатніна 100 осіб у працездатному віці
	всього	у до-працездатному віці		у працездатному віці		у після-працездатному віці		
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	
2010	37029	6247	16,9	20246	54,7	10538	28,5	65
2011	36135	6088	16,4	18453	49,7	10659	28,7	
2012	35948	6500	18,1	18669	51,9	10782	30,0	
2013	35832	5899	16,4	21015	58,4	7572	21,1	
2014	35952	6253	17,5	21807	60,6	7892	21,9	

Діаграма 6. Структура жителів за економічною активністю

1.4.2. Стан житлової забудови

Кількість багатоквартирних будинків 254, із них 7 500 квартир; будинків індивідуальної забудови – 7000 од..

Середня площа присадибних земельних ділянок – 600м².

Середній вік будівель: 35 - 40 років.

За останні 5 років здійснено будівництво багатопверхових житлових будинків на вул. Білогородській, 51, вул. Білогородська, 19а, вул. Пушкінська 1, вул. Колгоспна.

Вільного житла в місті практично немає.

1.4.3. Доходи жителів

Станом на 2015 рік середня зарплата працюючих боярчан – 2856 грн. Цей показник в місті є вищим ніж в середньому за районом (за рахунок підприємств газового господарства).

Середня пенсія - 1500 грн. (в місті багато пенсіонерів-військовослужбовців та ліквідаторів аварії на ЧАЕС).

Інші доходи – підприємницька діяльність, продукція підсобних господарств (квіти, овочі, фрукти, молочна продукція).

1.4.4. Громадські організації

Станом на червень 2015 році у Боярці зареєстровано та здійснює свою діяльність 86 громадських організацій та 43 місцевих осередків політичних партій.

1.5. Комунальна інфраструктура Боярки

1.5.1. Водопровідні мережі

Забезпечення населення питною водою здійснюється з артезіанських свердловин. Постачає воду КП «Боярка-Водоканал», яке належить до комунальної власності і має наступні характеристики:

- Потужність 8,6 тис.м³/добу.
- Кількість насосних станцій 4.
- Завантаженість 90%.
- Повна довжина водогону – 31,2 км, мережі – 131,2 км.
- Громада забезпечена водопостачанням на – 80%
- Всього споживачів послуг – абонентів 12118, у т.ч. населення 11899, бюджетні організації 31, промисловість – 188.
- Якість води відповідає ГОСТУ.

Здійснюється механічна очистка води та хлорування. Існує потреба встановлення на всіх насосних станціях систем знезалізнення та знержавлення води.

1.5.2. Каналізаційні мережі

Обслуговує КП «Боярка-Водоканал», яке належить до комунальної власності і має наступні Характеристики:

- Повна довжина мережі – 433 км.
- Потужність 1250 м³/год.
- Завантаженість 100%.
- Громада забезпечена каналізаційною мережею на 70%.
- Кількість споживачів послуг 7937, у т.ч. населення 7797, бюджетні організації 23, промисловість – 117.

1.5.3. Очисні споруди

Власник очисних споруд КП «Боярка-Водоканал» має наступні характеристики:

- Очисні споруди експлуатуються з 1989 року.
- Відстань від міста – 2 км.
- Очищені стоки скидаються в р.Ірпінь.
- Планова потужність – 11,7 тис.м³/добу
- Завантаженість – 7 - 8 тис.м³/добу.
- Параметри очищення – повна екологічна очистка (механічна, біологічна).

1.5.4. Утилізація відходів

Господарювання комунальних відходів на території обслуговують – РВУЖКГ, БМ-ВУЖКГ, КП «Комунсервіс».

Характеристики:

- Селекційного збирання комунальних відходів немає.
- На території громади знаходиться близько 150 контейнерів.
- Санкціонованих, паспортизованих сміттєзвалищ немає.
- Тверді побутові відходи вивозяться на районне сміттєзвалище поблизу селища Крюківщина в 10 км. від Боярки.

1.5.5. Енергетика

Підприємством, що обслуговує територію громади є ЗАТ «Київобленерго».

Характеристики: Кількість абонентів 18060, з яких: населення - 70%, підприємства та організації – 30%.

На території міста знаходиться 60 розподільчих підстанцій загальною потужністю 22080 КВА. Середня їх завантаженість 85%.

Споживання електроенергії становить 84,6 млн.кВт/рік, в тому числі: населення – 20,5 млн.кВт/рік. Одними з найбільш потужних споживачів є комунальні підприємства міста – «Боярка-водоканал» та міське виробниче управління житлово-комунального господарства.

1.5.6. Теплова енергія

Постачальником послуг на території міста є Боярське міське виробниче управління житлово-комунального господарства та Київ-Святошинське комунальне підприємство теплових мереж.

Характеристики:

- На території громади налічуються 8 котелень на газовому паливі.
- Загальна потужність – 57,4 МВт.
- Завантаженість 100%.

1.5.7. Газова мережа

Постачальником газу для населення є ДП «УЕГГ», для тепломереж ДК «Газ України», для промислових підприємств оптові постачальники. Обслуговуюча організація ДП «Києво-Святошинське УЕГГ».

Характеристики:

- Повна довжина газової мережі – 103,2 км.
- Споживання 52,3 млн.м³ (по місту).
- Кількість ГРП по території – 13, ШРП – 31.

Кількість споживачів – 12800 ос., у т.ч.: населення - 12715 осіб, бюджетні організації - 30 од., промисловість – 55 од. Громада газифікована на 100%.

1.5.8. Телекомунікаційні мережі

Постачальники услуг ВАТ «Укртелеком» ЦЕЗ № 9, ЧП «Оптима», Укргазтехзв'язок, ТОВ «Максимум-нет».

- Кількість телефонних абонентів – 10000 осіб.
- Покриття мобільним зв'язком 100%.
- Покриття Інтернет-зв'язком складає 56% жителів. Потребує забезпечення інтернет-зв'язком зона приватної забудови.
- Відсоток телефонізації громади складає – 83%.

Поштові потреби громади в повному об'ємі забезпечує 4 поштових відділення розташованих на території міста.

1.5.9. Дороги

- Кількість кілометрів на території громади – 217 км.
- Протяжність мережі з твердим покриттям – 87 км.
- Ґрунтові дороги – 130 км.
- Загальна площа мережі – 1,3 тис.м²

1.6. Житловий фонд

Загальна площа житлового фонду на території міста складає 259 000 кв.м. Всього

го квартир – 7500 од. Загальна площа житла на кінець 2014 року: 259 тис.кв.м, у т.ч. у розрахунку на 1 жителя 13,9 кв.м при нормативі на 1 особу - 21,5 кв.м.

Проводиться індивідуальне житлове будівництво. Основною стримуючою причиною зростання обсягів індивідуального будівництва є щільність забудови міста та обмеженість вільних земельних ділянок. Резервом для розширення площ під індивідуальне будівництво є дачні ділянки, які примикають до житлового сектору. Протягом останніх років спостерігається тенденція збільшення звернень власників цих ділянок про зміну цільового призначення землі для індивідуального житлового будівництва.

На території функціонує 1 житлово-комунальне підприємство БМВУЖКГ. Воно територіально жорстко закріплено за житловим фондом, який обслуговує (табл.7).

Таблиця 7

Характеристика житлового фонду закріпленого за комунальним підприємством

Кількість будинків, од.	Кількість квартир, од.	Корисна площа, кв.м.	Доля підприємства у загальній корисній площі, %
254	7500	259000	100%

У цілому по місту житловий фонд, закріплений за підприємствами «старий»: 240 будинків (94,5%) будинки з строком експлуатації більше 20 років. Наступні 5 років показник житла, яке потребує капітального ремонту, збільшиться до 246 (96,9%) (табл. 8).

Таблиця 8

Структура житлового фонду по строкам експлуатації

до 5 років, %/ од.	5-10 років, %/ од.	10-15 років, %/ од.	15-20 років, %/ од.	більше 20 років, %/ од.
0,003/1	0,02/5	0,008/2	0,02/6	94,5/240

Важливою характеристикою комфортності життя населення є рівень благоустрою житлового фонду. На території Боярки висока питома вага напівупорядкованого і невпорядкованого житла 130 (51,2%). Високою є доля житла з усіма зручностями, без ліфта та сміттепроводу: 94 будинки (37,0%) (табл.9).

Таблиця 9

Структура житлового фонду по рівню благоустрою

З усіма зручностями, з ліфтом, %/од	З усіма зручностями, без ліфта, з сміттепроводом, %/од	З усіма зручностями, без ліфта і сміттепровода, %/од	Напівупорядковані, %/од	Невпорядковані, %/од
0,12/30	-	37/94	47/120	0,04/10

Житловий фонд міста на 94% складають будівлі, яким більше 20 років. Інженерні мережі, дахи та ліфтове обладнання в них потребують капітального ремонту. Складний стан житлово-комунального підприємства, що склався за останні роки у місті, не дозволяє належним чином обслуговувати житловий фонд.

Для вирішення цієї проблеми необхідно в першу чергу провести реорганізацію комунального господарства міста із використанням нових підходів до організації системи управління житлово-комунальним господарством через його реструктуризацію та впровадження нових відносин між споживачами і виробниками послуг та забезпечення їх відкритість та правову безпеку користувачів послуг.

1.7. Соціальна сфера

1.7.1. Охорона здоров'я і соціальне забезпечення

Основні напрями розвитку соціальної сфери Боярки на 2015 рік визначені у міських Програмах, а саме:

Програма «Призов»,

Програма «Турбота»,

Програма розвитку культури на 2015 рік,

Програма профілактики злочинності в м.Боярка на 2015 рік,

Програма інформаційного забезпечення на 2015 рік,

Програма підтримки громадських ініціатив на 2015 рік,

Програма по роботі з сім'ями, дітьми та молоддю на 2015 рік,

Програма розвитку фізичної культури та спорту на 2015 рік,

Програмою підтримки громадських ініціатив на 2015 рік,

Програма «Увага кожному пенсіонеру» на 2012-2015 роки,

Програма збереження та зміцнення здоров'я дітей продуктами бджільництва на 2013-2015 роки.

Медичні послуги населенню надають: ЦРЛ на 440 лікарняних ліжок в т.ч. 90 пологових, тубдиспансер на 60 ліжок, обласна дитяча лікарня, районна поліклініка 379 відвідувань у зміну, дитяча районна поліклініка 50 відвідувань у зміну, районна стоматполіклініка 350 відвідувань у зміну, станція швидкої допомоги, приватний медичний центр «Одос», 5 приватних стоматологічних кабінетів.

З розрахунку на 1000 жителів:

- кількість лікарів усіх спеціальностей 5,5;
- кількість середнього медичного персоналу 12,14;
- кількість лікарняних ліжок 13,3;
- ємність (відвідувань у зміну) поліклінічних закладів – 832.

Захворюваність на 1000 населення:

- злоякісні новоутворення 13,1;
- хвороби системи кровообігу 454,6;
- хвороби органів дихання 306,5;
- активний туберкульоз 1,36;
- кишково-шлункові захворювання 22,2.

1.7.2. Система освіти, культури, мистецтва, спорту та відпочинку

До структури системи освіти м. Боярка належить: 8 ДНЗ на 1075 місць, фактично

відвідують ДНЗ 1900. В місті 5 загально-освітніх шкіл, Боярський НВК «Гімназія ЗОШ І ступеня», Боярська вечірня школа, навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, приватні загальноосвітні школи для дівчаток «Леді» та для хлопчиків «Кадетство», Боярський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, Києво-Святошинський районний ЦТМ «Оберіг», Боярський коледж екології і природних ресурсів НАУ, Боярська спеціалізована ЗОШ І-ІІ ступенів для слабозорих дітей, районна музична школа, Боярська міська школа мистецтв, Київський обласний дитячий будинок „Малятко”, Боярська лісова дослідна станція, Український центр підготовки, перепідготовки та підвищення кадрів лісового господарства.

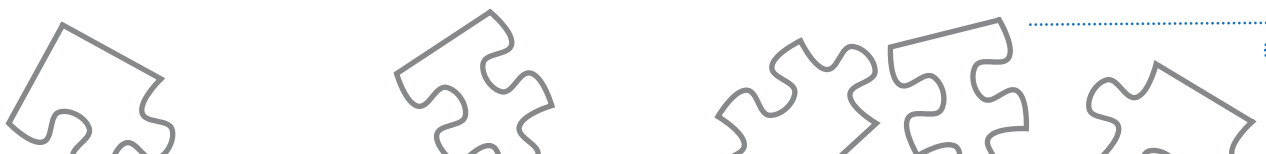
Основною проблемою системи освіти міста залишається недостатня кількість місць у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах та низький рівень їх фінансування. За наявності значного кадрового потенціалу педагогів та вихователів міста, недостатній рівень матеріально-технічного та фінансового забезпечення галузі позначається заниженим рівнем якості надання освітніх послуг жителям міста та зниженням фахового рівня вчительського корпусу (близькість до Києва та низький рівень оплати праці вчителів змушує молодих фахівців шукати робочі місця в столиці). Серед жителів міста є багато висококваліфікованих вихователів та викладачів, які працюють в різних навчальних закладах Києва. В той же час Боярці не вистачає дошкільних, середніх спеціальних та вищих навчальних закладів.

Тому, на вирішення цих проблем у 2015 році буде підготовлено до розгляду питання щодо можливості збільшення корисної площі освітніх закладів шляхом добудови Боярської ЗОШ № 1, визначення реальної потреби та ініціація будівництва дитячих садочків в обох частинах міста.

То закладів культури та спорту міста належать Будинок культури, Боярський краєзнавчий музей, стадіон «Зеніт», ДЮСШ при відділі фізичної культури і спорту РДА а також Боярська ДЮСШ. У процесі формування, перебуває міська федерація футболу, є значна кількість футбольних команд. Швидкими темпами розвивається вуличний футбол та фут зал, також було створено міську хокейну команду. На високому рівні у місті є волейбол, тяжка атлетика, пауерліфтинг, різні види боротьби та багато інших видів спорту. Регулярно проводяться змагання з мотокросу різного рангу.

На сьогодні місто потребує будівництва нових дитячих закладів або реконструкцію та/чи добудову приміщень до існуючих, закладів культури, спортивних об'єктів, проте й тут головною проблемою залишається недостатність та залишковий принцип фінансування. Хоча на утримання дитячих садочків витрачається майже більше 50% міського бюджету, цього недостатньо для їх утримання в належному стані та забезпечення сучасного рівня виховання та навчання дітей. У зв'язку з розформуванням Києво-Святошинського районного дитячого будинку змішаного типу, що знаходиться за адресою м.Боярка, вул.Молодіжна, 84 було передано приміщення та прилеглу територію на баланс міста, в якому відкрито дитячий садочок «Казка» на 180 місць.

Катастрофічно не вистачає культурно-розважальних та спортивних закладів для молоді. А існуючі заклади (в т.ч. і Будинок культури) не можуть в повному обсязі

задовольнити потреби молоді. Тому основний «тягар» з виконання функцій закладів культури лягає на гімназію, ЗОШ №5 та, частково, на ЗОШ №3, де і відбувається значна більшість як міських, так і районних культурно-мистецьких та спортивних заходів.

Обмеженість та залишковий принцип фінансування стримують розвиток активного культурного життя в Боярці. Окремі культурно-масові та спортивні заходи, які проводяться до загальнодержавних та релігійних свят, не повністю задовольняють потреби наших громадян, хоча Боярка має значний культурний та історичний потенціал. Його використання має стати пріоритетом у розвитку міста у 2015 році і на найближчу перспективу.

1.8. Виробничий потенціал міста

Боярка - унікальний природно-господарський комплекс, друге за промисловим потенціалом місто Києво-Святошинського району. Із введенням у дію газопроводу Київ - Дашава у 1948 році було створене Боярське управління газопроводів, а в 1951 році побудована потужна газокомпресорна станція. Для робітників газового комплексу почали будувати двоповерхові багатоквартирні будинки в районі вул. Маяковського.

З 1956 року Боярка стала містом районного підпорядкування. На промислових підприємствах тут працювало близько 10 тис. осіб. Одним з найбільших підприємств була швейна фабрика дитячого одягу, збудована у 1963 році.

У 1969 році збудовано завод «Іскра», який дав подальший поштовх розвитку. На цьому заводі працювало до 6 тис. осіб. Для робітників заводу почали створювати соціальну інфраструктуру: будувались гуртожитки, дитячі садки, багатоповерхові будинки. Поступово стала формуватися головна магістраль міста вул. Білогородська. Навколо неї будували житло, офісні й складські приміщення для установ газового комплексу, що знаходилися поза межами міста. Як результат цього в 70-80-х роках територія міста значно зростає.

У місті розташовано понад 40 об'єктів загальнодержавного, обласного та районного значення, зокрема (див. табл. 10):

Таблиця 10
Установи, розташовані на території міста

Загальнодержавні:	Обласні:	Районні:
Український центр підготовки, перепідготовки і підвищення кадрів лісового господарства. Українська державна лісодослідна станція. Укргазтехзв'язок. АТ "Укргазенергосервіс" Дитячий санаторій "Барвінок". Будинок відпочинку УТОС Військовий лицей ім. Богуня	Обласна тублікарня №1. Київська обласна дитяча лікарня. Київська обласна дерматологічна дитяча лікарня. Обласний будинок дитини. Спецшкола інтернат для слабозорих дітей. Спеціалізоване автопідприємство "Київоблгаз". ПМК "Київтрансгаз" Склади ГУ МВС України в Київській обл.	Києво-Святошинське ВУ ЖКГ. Києво-Святошинський сільгоспринок. Києво-Святошинський РВ ГУ МВС України в Київській області. Інспекція в справах неповнолітніх. Районна бібліотека для дітей. Районна класична гімназія. Районний будинок урочистих подій. Боярська районна лікарня. Районна санепідемстанція.

На разі Боярка має значний промисловий потенціал. Промисловість міста різно-

манітна й представлена підприємствами машинобудівної (ПрАТ «Вентс»), метало-обробної («Металеві меблі»), легкої («Фабрика санітарно-гігієнічних виробів», «Ергопак», «Силует», «Мальви»), та харчової промисловості («Аір», «Плеяди»).

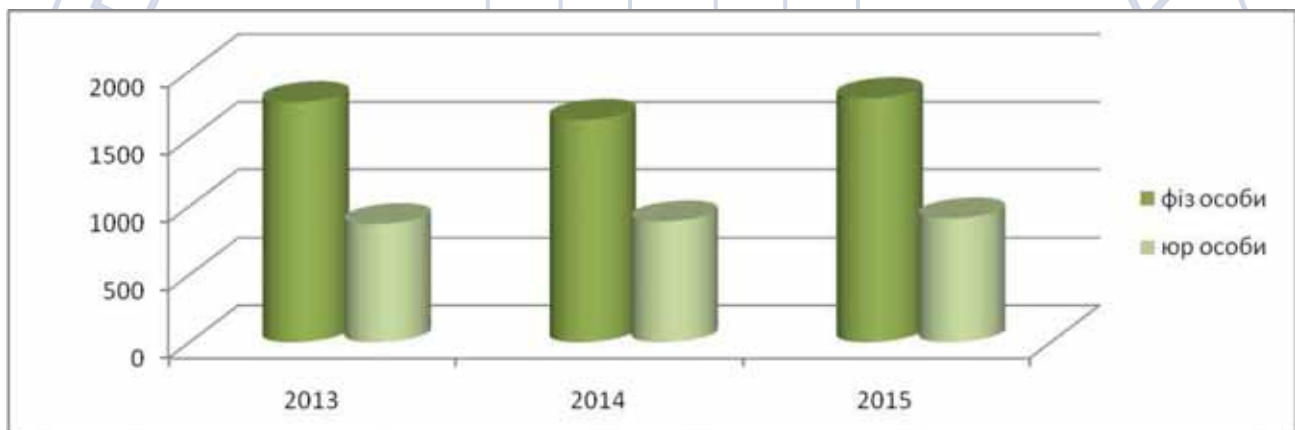
Стабільно працюють підприємства газового комплексу, які є головними наповнювачами міського бюджету. Основними виробничими підприємствами міста є Боярське лінійне управління магістральних газопроводів, ПрАТ «Вентс», ТОВ «Металеві меблі», ТОВ «Силует», «АІР», лісгосп.

Майже не діють, але мають великий потенціал для розвитку промислова зона ВАТ «Арксі», будівлі швейної фабрики, хлібзаводу.

Таблиця 11

Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності у 2013-2015 роках

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Фізичних осіб,	1771	1640	1800
Юридичних осіб,	868	888	910

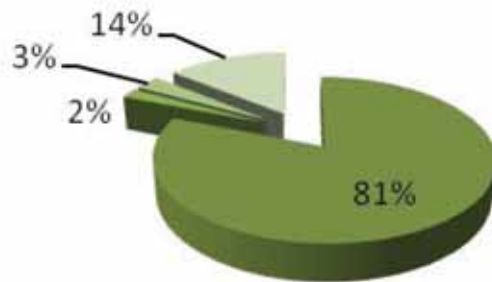

Діаграма 7. Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності

Таблиця 12

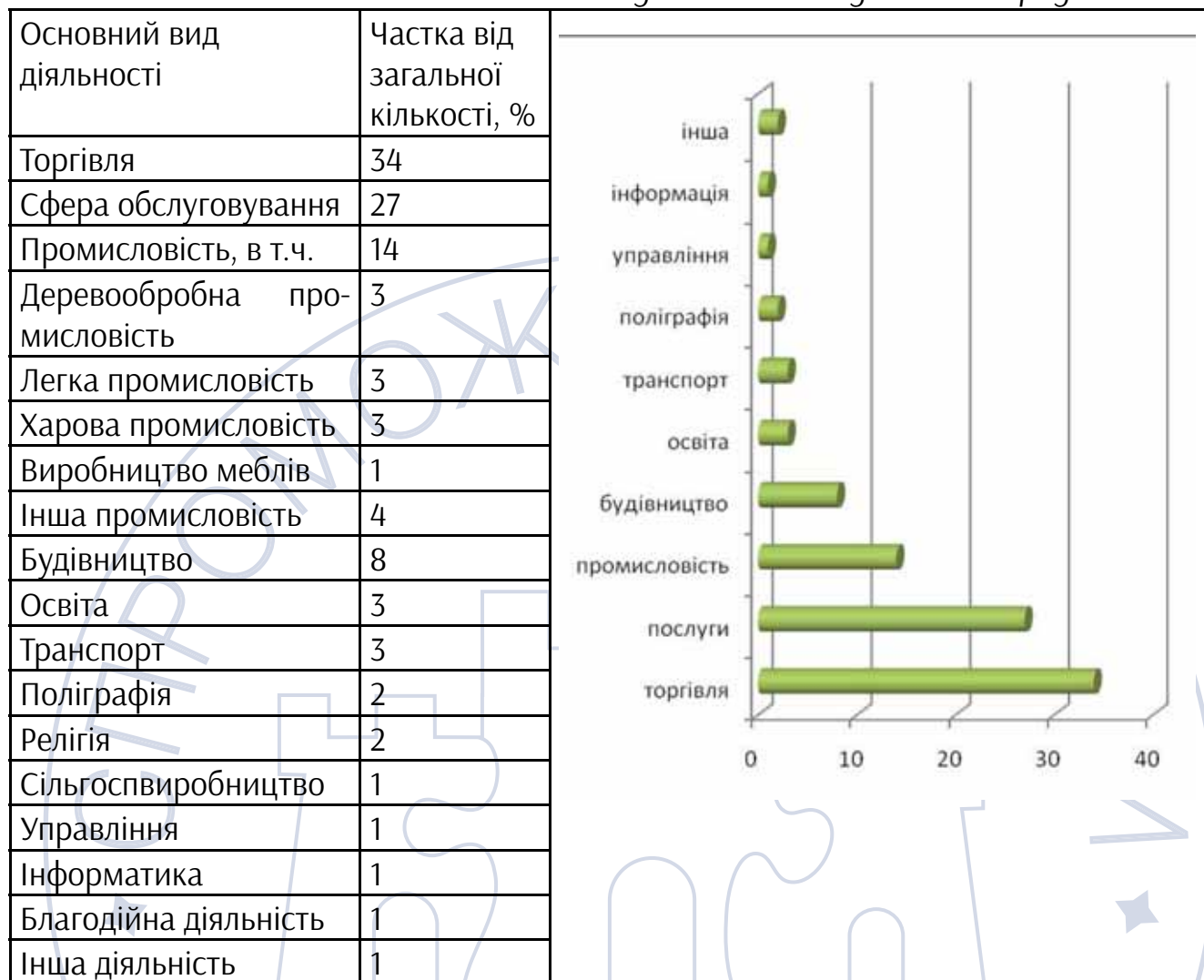
Основні види економічної діяльності фізичних осіб

Основний вид діяльності	Частка від загальної кількості, %
Торгівля	81%
Сфера побутових послуг	2%
Промислове виробництво	3%
Інші	14%

Таблиця 13

Основні види економічної діяльності юридичних осіб

Станом на 2014 рік у місті функціонує:

- підприємств громадського харчування (кафе) – 26 од.;
- перукарень – 16 од.;
- комп'ютерних клубів – 6 од.;
- аптек – 11 од.;
- квіткових магазинів – 4 од.;
- автомайстерень – 8 од.

Найбільша частка малих підприємств це заклади торгівлі. На другому місці по кількості підприємства сфери обслуговування. На початок 2014 року в місті функціонує 42 підприємства, які надають побутові послуги населенню. З них:

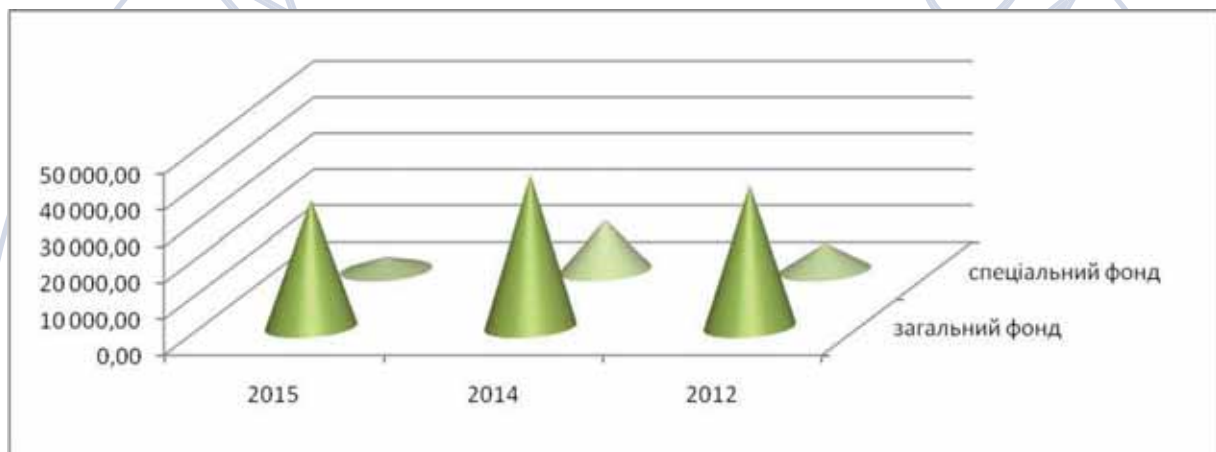
- ремонт ювелірних виробів – 2;
- ремонт ключів – 1;
- перукарські послуги – 16;
- фото послуги – 3;
- ремонт та пошиття одягу – 4; -

- ремонт взуття – 4;
- ремонт побутової техніки – 2;
- салон краси – 5;
- баннооздоровчі комплекси та сауни – 3;
- проведення урочистих обрядів - 1.

1.9. Бюджет міста

Формування та виконання міського бюджету виконується згідно Бюджетного кодексу України. Найбільшим джерелом формування власних та закріплених доходів міського бюджету є податок з доходів фізичних осіб, на долю якого припадає 80% доходів загального фонду. Доходи Бюджету міста у 2015 році склали 39 094 200 грн.

Порівняння доходів міського бюджету за 2012 - 2015 роки (тис. грн)

Діаграма 9. Доходи міського бюджету за 2012 – 2015 рік

Таблиця 12

Роки	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Всього (тис. грн.)
2015	35 279,2	3 815,0	39 094,2
2014	42 000,0	14 000,0	56 000,0
2013	Дані відсутні		
2012	39300,00	7 486,3	46 786,3

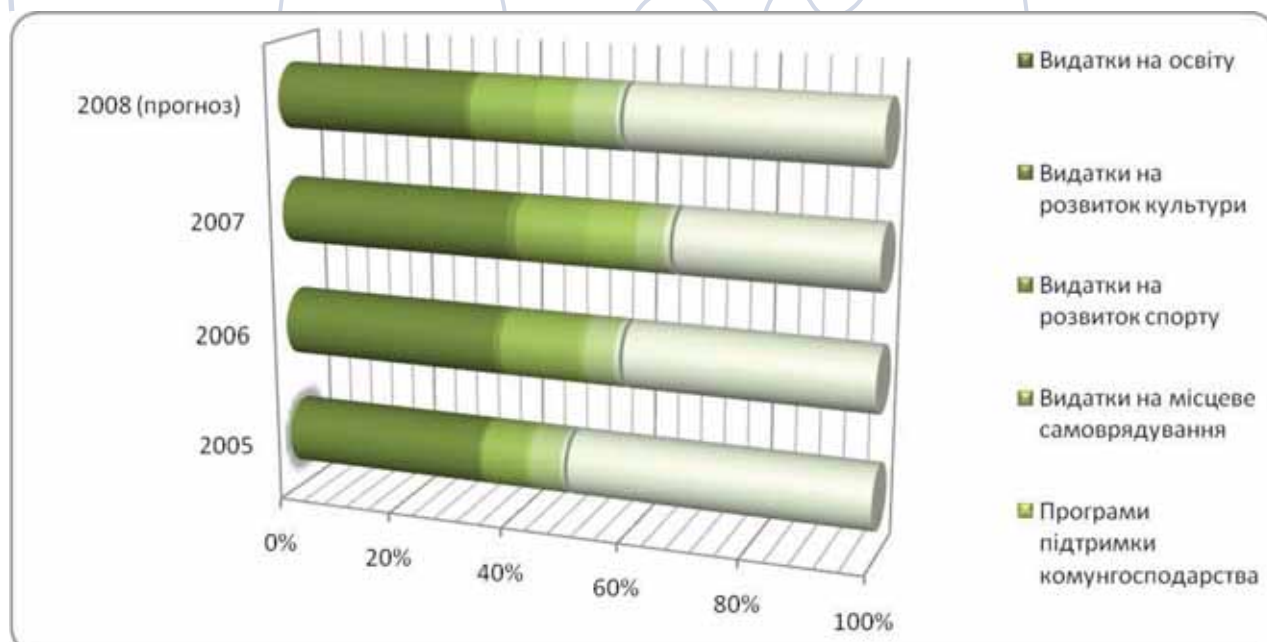
Вагомим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста є єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва - 23% від обсягу доходів загального фонду. Надходження від сплати торгового патенту - 9% основну частку цих надходжень складає плата за патент на гральний бізнес. Податки на землю - 5%. По цьому виду податків бюджет несе значні втрати через встановлені державою пільги для постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС, які не компенсуються. Від місцевих податків і зборів (податок з реклами, ринковий збір, комунальний податок, збір за надання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі) бюджет отримує 3% надходжень. Саме тут існують невикористані резерви поповнення бюджету.

Діаграма 10. Структура доходів міського бюджету на 2015 рік

Цільові надходження до спеціального фонду від транспортного збору не покривають фінансові потреби міста по ремонту доріг. У місті немає потужних транспортних підприємств, які б збільшували надходження транспортного податку, крім цього по даному виду податків також існують державні пільги для постраждалих від аварії на ЧАЕС. Незначними є цільові надходження від збору за забруднення навколишнього середовища. Цих коштів недостатньо для вирішення проблем екології, які існують в місті.

Найбільшу частку видатків (47% від суми видатків загального фонду) становлять кошти, що передаються до районного бюджету. Структура основних видатків з бюджету міста наведена у табл.12 та на діаграмі 11.

Діаграма 11. Структура видатків міського бюджету

Доходи бюджету міста, які залишаються після вилучень до районного бюджету, невзможі задовольнити потреби нормального функціонування та розвитку міста. Але враховуючи те, що об'єкти охорони здоров'я, освіти, об'єкти загальнодержав-

ного, обласного і районного значення, яких в місті розташовано більше 40, фінансуються з бюджетів вищих рівнів, незначної суми надходжень, яка залишається в міському бюджеті вистачає на покриття поточних видатків по захищеним статтям.

Забезпечення статей видатків на розвиток культури, спорту, комунального господарства, благоустрою міста, соціальної сфери можливо лише за рахунок бюджету розвитку, та власних надходжень до спеціального фонду міського бюджету.

Додаток 3

Вивчення думки жителів м. Боярка

Анкетування проводилося з 20 до 29 липня 2015 року

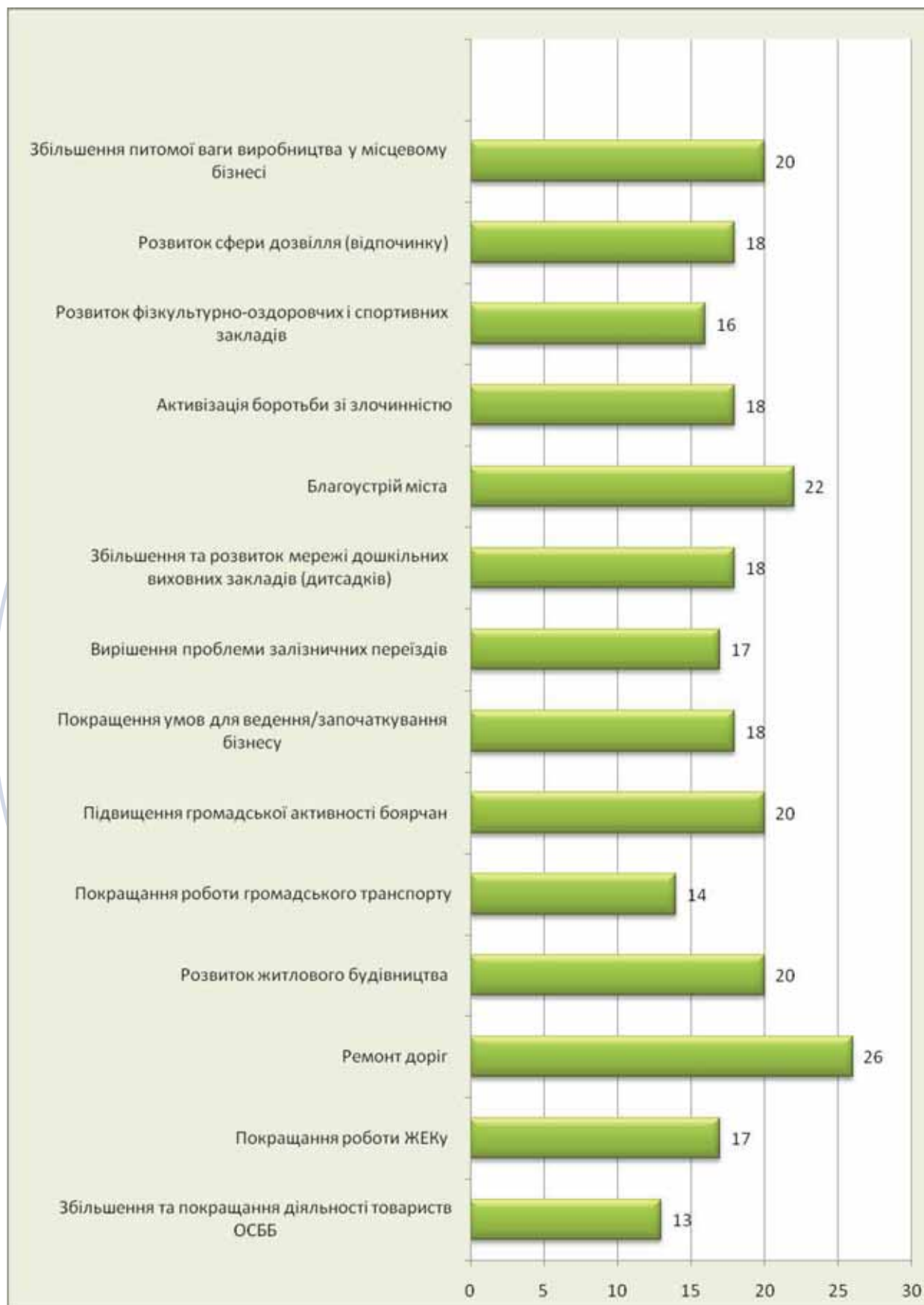
Взяло участь 43 особи. Вибірка в основному співпадає з віковою, професійною та соціальною структурою жителів Боярки.

Розподіл відповідей згрупувався наступним чином:

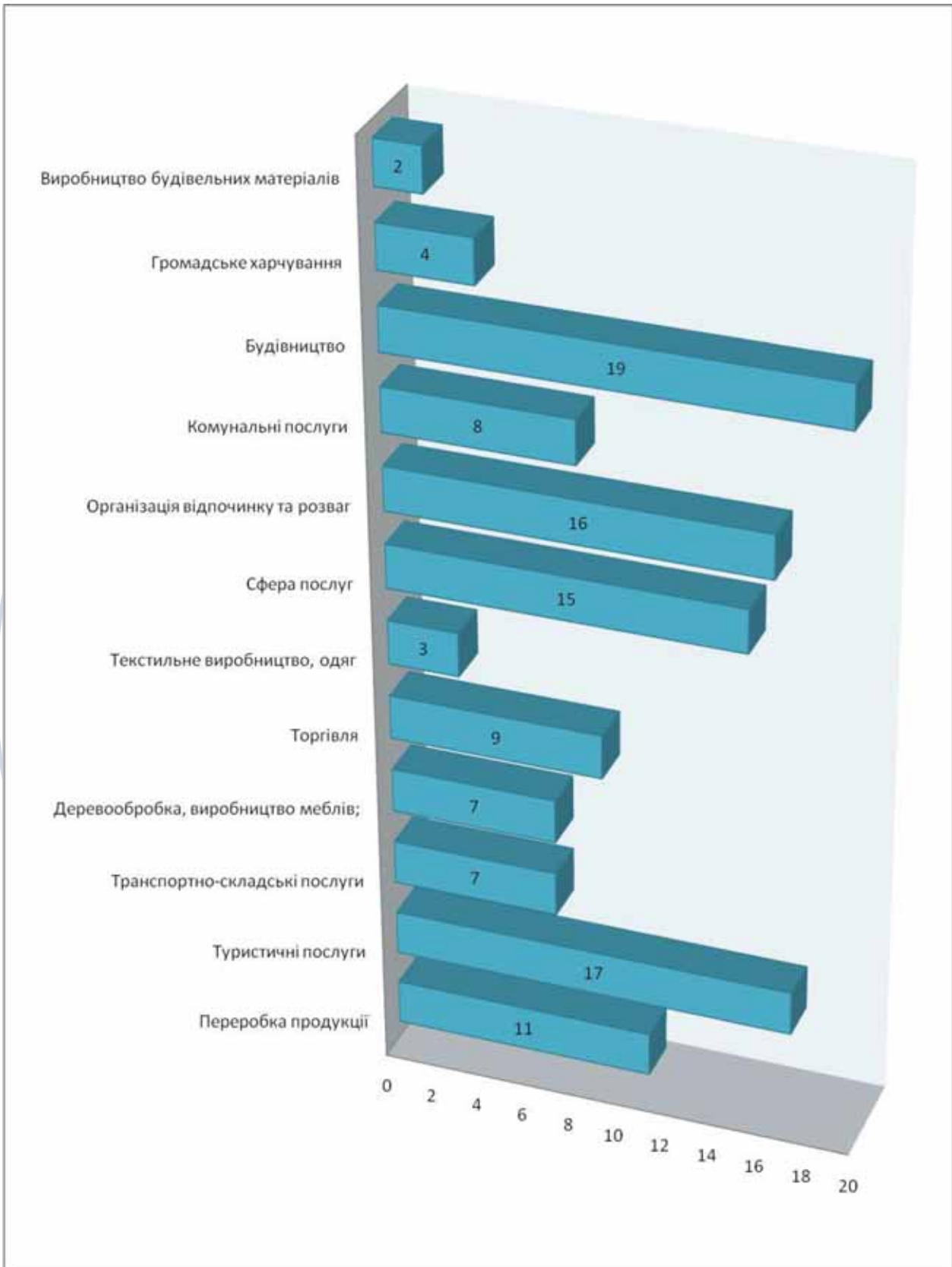
1. Що, на Вашу думку, є основними проблемами для розвитку міста?

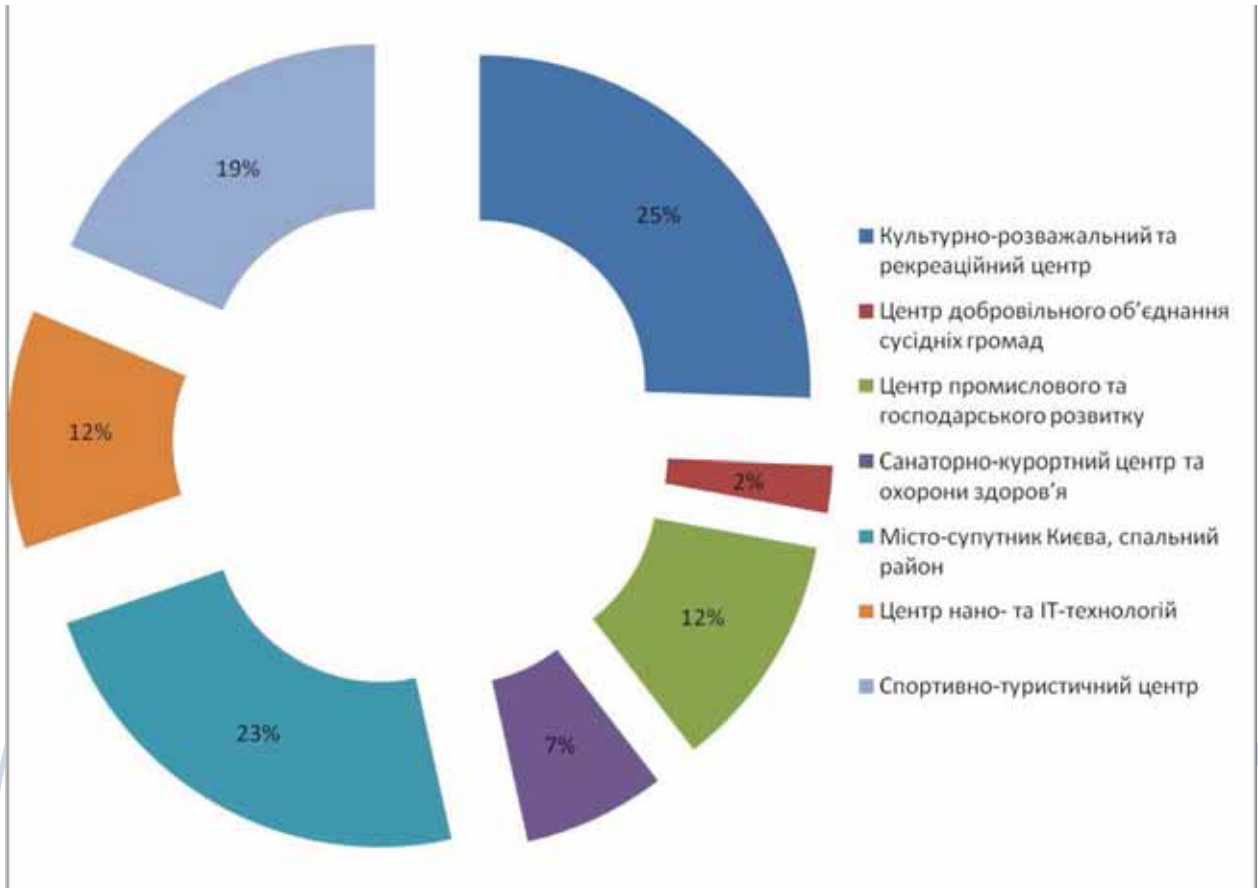
2. Які завдання є першочерговими для розвитку територіальної громади?

3. Які види діяльності є, на вашу думку, пріоритетними для майбутнього розвитку БОЯРКИ?

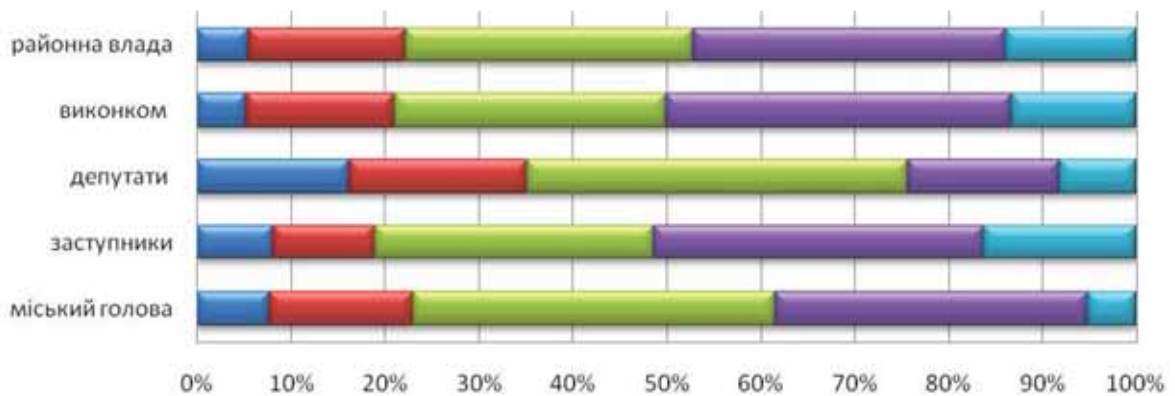

4. Який напрям майбутнього розвитку БОЯРКИ, на Вашу думку, є найбільш доцільним?

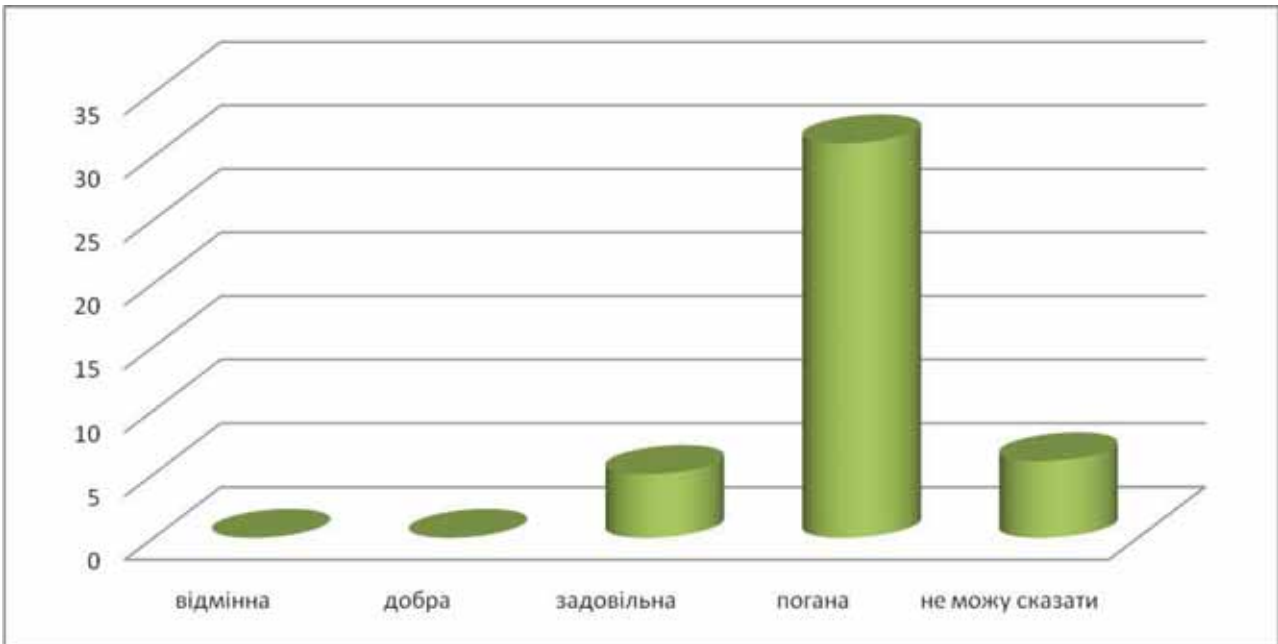
5. Як Ви оцінюєте діяльність місцевої влади?

Взаємовідносини борчан з владою

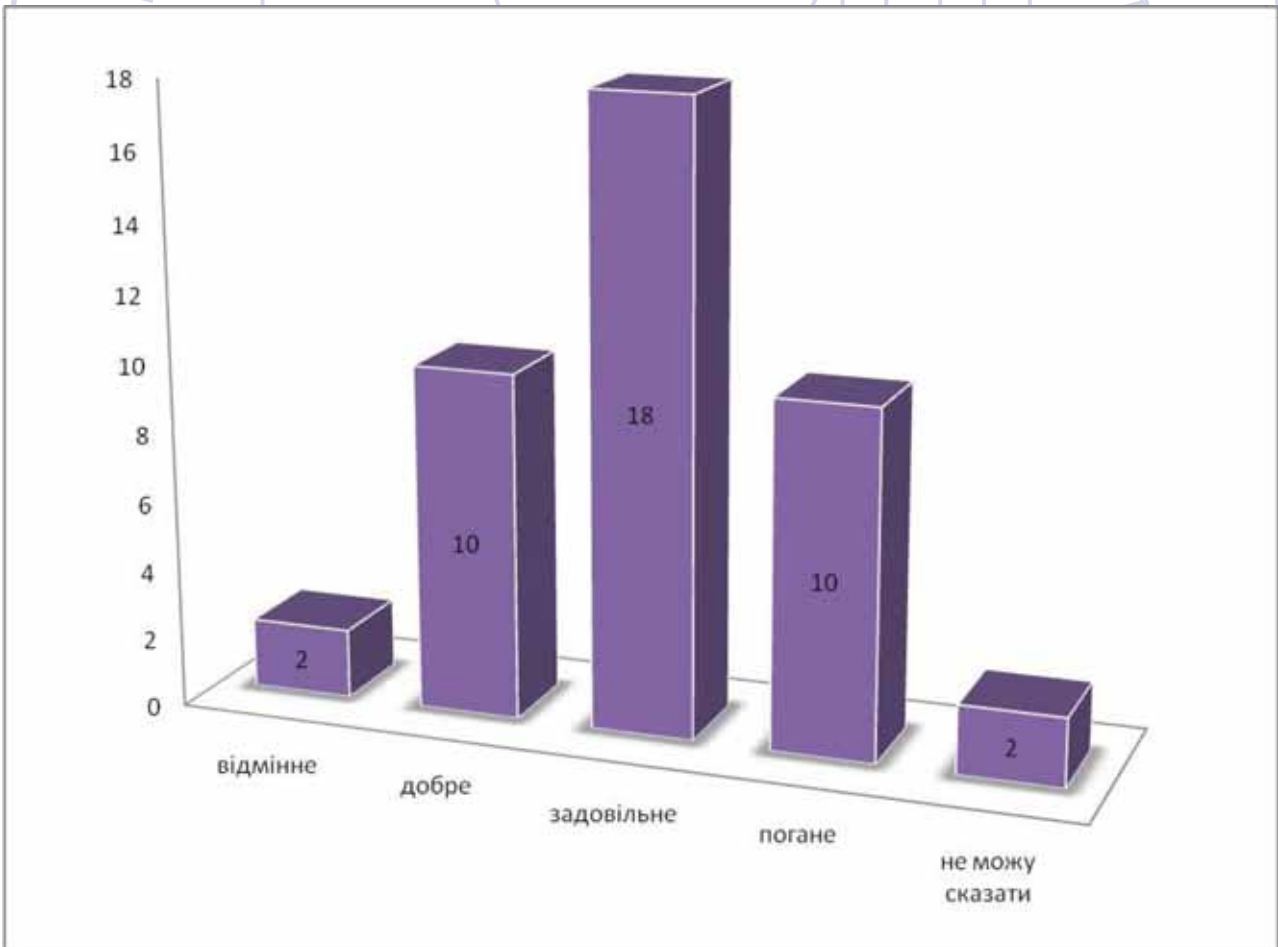

	міський голова	заступники	депутати	виконком	районна влада
■ задовільно	3	3	6	2	2
■ частково задовільно	6	4	7	6	6
■ не задовільно	15	11	15	11	11
■ не було контактів	13	13	6	14	12
■ не має думки	2	6	3	5	5

6. Яка загалом Ваша думка про роботу міського голови, міськради та міськвиконкому?

7. Яка Ваша загальна думка про Ваше місто як місце для постійного проживання?

Затверджено Молодіжним форумом «Боярка очима молоді», що відбувся 22 травня 2013 року в рамках Програми підтримки громадських ініціатив

МЕМОРАНДУМ

Ми, представники молоді міста Боярка, звертаємось до Боярської міської ради, широкої громадськості та молодих людей рідного міста

Ми прагнемо бачити нашу рідну Боярку:

- ✓ Європейською, демократичною, вільною, патріотичною, самостійною (а не в складі Києва), незалежною від політичного впливу, не корумпованою, із прозорою чесною владою.
- ✓ Ми хочемо бачити Боярку чистою, освітленою, безпечною, затишною, привітною, красивою, озелененою та квітучою.
- ✓ А ще – молодю, здоровою, активною, ініціативною, туристичною, спортивною, творчою, розвиненою у сфері культури.
- ✓ Сучасною, промислово та технологічно розвиненою, із різноманітними житловими забудовами, доступною для людей з обмеженими фізичними можливостями.

Ми хочемо бачити в Боярці:

- ✓ Відповідальних керівників, активну громаду, гідні робочі місця.
- ✓ Реставровані історичні пам'ятки.
- ✓ Чисті озера, громадський пляж, більше зелених насаджень, благоустроєні парки, сквери, клумби з квітами.
- ✓ Велосипедні доріжки, хороші дороги, зручні широкі тротуари, які будуть адаптовані для людей із обмеженими фізичними можливостями.
- ✓ Урни для сміття на кожній вулиці та у місцях відпочинку.
- ✓ Стадіони, спортмайданчики та спортзали, дитячі майданчики, лавочки, громадські вбиральні.
- ✓ Більше місць для відпочинку, спорткомплекс з басейном, більше культурних закладів та музеїв, виставковий арт-центр, кінотеатр, торгівельно-розважальний центр.
- ✓ Альтернативні джерела енергії, більше снігоочисної техніки, покращений транспорт, притулок для безхатченків та притулок для тварин.
- ✓ Більше соціальних заходів та заходів, що привертають увагу молоді.

Щоб усе це стало можливим, ми закликаємо боярчан:

- ✓ Зрозуміти, що все залежить від кожного з нас.
- ✓ Мати свідому громадянську позицію, обирати достойну владу.
- ✓ Бути активними, наполегливими, патріотичними, небайдужими, відповідальними, ініціативними.

✓ Долучатися до різних акцій, проектів, об'єднуватися в громадські організації та ініціативні групи.

✓ Писати звернення, проводити громадські слухання, організовувати акції, флешмоби, спілкуватися з владою, вимагати від неї виконання обіцяного.

✓ Не полишати місто, заохочувати молодь до праці в рідному місті, дбати про історичну спадщину, не бути байдужими до проблем Боярки, брати активну участь у соціальному житті.

✓ Слідкувати за чистотою міста. Не смітити, прибирати місто, проводити суботники, долучатись до озеленення.

✓ Допомогати владі у реконструкції Боярки, пропонувати свої ідеї, розвивати волонтерську діяльність, діяти більш згуртовано.

✓ Займатися спортом, культурно розвиватися.

ПАТРІОТИЧНИЙ НАПРЯМОК

Ми закликаємо владу:

✓ Сприяти національному відродженню Боярки.

✓ Підтримувати спілкування українською мовою.

✓ Підтримувати літературу рідного краю, виділяючи кошти на видання місцевих авторів.

✓ Сприяти відновленню українських народних свят.

✓ Заохочувати боярчан до вивчення правдивої історії міста, залучати місцевих істориків до популяризації історичних документів про Боярку.

✓ Сприяти розвитку Боярського краєзнавчого музею.

✓ Зберігати та реставрувати історичні пам'ятки Боярки (зокрема, садибу, де відпочивала Леся Українка).

Ми закликаємо бізнесменів:

✓ Бути обізнаними у житті рідного міста.

✓ Виявляти зацікавленість в ідеях молоді.

✓ Фінансово підтримувати проекти, спрямовані на формування патріотичних почуттів до рідного міста.

✓ Сприяти формуванню молодіжної моди в українському стилі.

Ми закликаємо громадські організації:

✓ Підтримувати нові ідеї, спрямовані на розвиток патріотичних почуттів.

✓ Організовувати українські свята та народні гуляння.

✓ Вести документацію та переговори українською мовою.

✓ Допомогати молоді у реалізації патріотичних проектів.

✓ Залучати до патріотичних заходів молодше покоління.

✓ Проводити патріотичні змагання для дітей шкільного віку.

Ми закликаємо молодих людей:

✓ Спілкуватися українською мовою.

✓ Любити своє рідне місто, вивчати його історію.

✓ Вшановувати видатні особистості, історично пов'язані з Бояркою.

✓ Активно відвідувати культурно-просвітницькі заходи.

✓ Читати твори боярських письменників та поетів.

- ✓ Робити все, щоб можна було пишатися нашою малою Батьківщиною.
- ✓ Сумлінно навчатися, щоб у майбутньому працювати на розвиток рідного міста.

ТУРИСТИЧНО-СПОРТИВНИЙ НАПРЯМОК

Ми закликаємо місцеву владу:

- ✓ Сприяти побудові спорткомплексу, спортивних майданчиків, проведенню спортивних та туристичних заходів.
- ✓ Надати Боярському туристичному клубу «Іскра» приміщення для утримання спорядження та проведення теоретичних занять.
- ✓ Регулярно надавати фінансову підтримку у проведенні туристичних та спортивних заходів для дітей та підлітків Боярки.

Ми закликаємо підприємців:

- ✓ Сприяти проведенню суспільно корисних заходів.
- ✓ Надавати фінансову та організаційну підтримку у поточній діяльності спортивних клубів та у проведенні спортивних та туристичних масових заходів.

Ми закликаємо громадські організації :

- ✓ Пропагувати здоровий спосіб життя.
- ✓ Влаштувати спортивні ігри та туристичні заходи для дітей.
- ✓ Ініціювати створення спортивних гуртків, секцій, клубів.

Ми закликаємо молодь:

- ✓ Дотримуватися правил здорового способу життя, розвивати культуру поведінки, активно долучатися до спорту та туризму з метою збереження здоров'я, підвищення самооцінки, самоствердження в колективі.

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ НАПРЯМОК

Ми закликаємо владу:

- ✓ Дослухатись до молоді.
- ✓ Проводити конкурси соціальних проектів, спрямованих на розвиток культури.
- ✓ Заохочувати дітей до творчості, фінансово підтримувати творчі гуртки та клуби.
- ✓ Покращити фінансування бібліотек, сприяти їх комп'ютеризації.

Ми закликаємо підприємців:

- ✓ Надавати благодійні кошти на розвиток культури.
- ✓ Фінансувати культурні заходи, зокрема дитячі та молодіжні фестивалі.
- ✓ Надавати кошти на розвиток реально діючих громадських організацій.

Ми закликаємо громадські організації:

- ✓ Організувати дозвілля дітей на канікулах.
- ✓ Організувати та проводити творчі конкурси та фестивалі.
- ✓ Організувати та проводити українські гуляння та народні свята.
- ✓ Влаштувати виставки.
- ✓ Проводити фотоквести, майстер-класи, ярмарки ідей.
- ✓ Виходити на співпрацю з владою.
- ✓ Проводити літературні вечори, організувати боярський молодіжний театр.
- ✓ Запровадити проект «Сімейне дозвілля вихідного дня».

Ми закликаємо молодь:

- ✓ Розвивати волонтерський рух.
- ✓ На волонтерських засадах долучатися до культурних та соціально значимих заходів.

НАПРЯМОК «ЗАБУДОВА МІСТА»

Ми закликаємо владу :

- ✓ Звертати більшу увагу на проблеми забудови міста.
- ✓ Дослухатися до думки молоді в цій сфері.
- ✓ Проектувати та системно планувати забудову міста.
- ✓ Реагувати на звернення людей, надавати землю під використання для загальних потреб.

- ✓ Залучати інвесторів для забудови міста.

- ✓ Не забудовувати парки (зокрема, парк Шевченка), сквери та ліс.

Ми закликаємо підприємців:

- ✓ Ні в якому разі не йти на конфлікт з громадою при будівництві чи розміщенні об'єктів.

- ✓ Враховувати думку громади при плануванні забудови чи розміщенні об'єктів.

- ✓ Вкладати кошти у будівництво соціально значимих об'єктів.

- ✓ Облаштовувати територію навколо своїх закладів, будувати вбиральні.

- ✓ Фінансувати проекти громадських організацій та об'єднань, спрямовані на облаштування різних куточків міста.

Ми закликаємо громадські організації:

- ✓ Ініціювати громадські слухання з питань забудови.

- ✓ Допомогати громадянам вирішувати земельні питання.

- ✓ Впливати на рішення влади.

- ✓ Вести інформаційно-просвітницьку роботу.

- ✓ Залучати громадян до активності.

- ✓ Допомогати владі шукати джерела фінансування, сприяти залученню інвесторів.

Ми закликаємо молодь:

- ✓ Самоорганізовуватись, цікавитись та вивчати проблеми забудови міста.

- ✓ Долучатися до заходів, що стосуються проблем забудови міста (громадські слухання, круглі столи тощо).

- ✓ Висувати пропозиції за темою забудови, зокрема стосовно конкретних нерухомих об'єктів, що мають бути у Боярці (житлово-комунальні комплекси, приватні будинки, торгівельно-розважальні центри, супермаркети тощо).

ЕКОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМОК

Ми закликаємо місцеву владу:

- ✓ Залучати до вирішення екологічних проблем міста експертів-екологів.

- ✓ Впливати на підприємства, котрі забруднюють навколишнє середовище.

- ✓ Розробити комплексну довгострокову програму з подолання екологічних проблем міста із залученням громадськості та профільних організацій.

- ✓ Проводити інформаційно-просвітницьку діяльність із формування екологічної свідомості боярчан.

- ✓ Провести конкурс екологічних проектів.

Ми закликаємо підприємців:

- ✓ Не забруднювати навколишнє середовище.
- ✓ Не засмічувати прилеглі до підприємств території, облаштовувати їх та прикрашати.

- ✓ Надавати кошти на очистку та облаштування ставків.

Ми закликаємо громадські організації:

- ✓ Розробляти та реалізовувати екологічні проекти.
- ✓ Долучатися до екологічних акцій, що проходять у місті.
- ✓ Регулярно ініціювати та проводити екологічні заходи.
- ✓ Розробляти та реалізовувати проекти екологічного змісту (пункти прийому пластику, відпрацьованих батарейок, ртутних ламп тощо).
- ✓ Ми закликаємо усі організації та заклади міста Боярка розподілити парки, сквери та прилеглі до міста ділянки лісу на підшефні території і регулярно (а не раз на рік) прибирати їх.

Ми закликаємо молодь:

- ✓ Бути активними учасниками екологічного руху.
- ✓ Впливати на боярчан власним прикладом, не смітити самим.
- ✓ Заохочувати та агітувати боярчан до збереження чистоти міста.
- ✓ Пропагувати користь збереження чистоти навколишнього середовища.
- ✓ Обирати достойних представників влади, які здатні вирішити екологічні проблеми міста.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ НАПРЯМОК**Ми закликаємо місцеву владу:**

- ✓ Регулярно організовувати та проводити інвестиційні форуми.
- ✓ Інформувати широку громадськість про інвестиційно привабливі об'єкти.
- ✓ Сприяти розвитку соціального партнерства між владою, громадськими організаціями та бізнесом.
- ✓ Активно залучати підприємців до благодійної діяльності, встановити різного роду пільги тим місцевим підприємцям, хто бере активну участь у благодійництві.
- ✓ Організувати прозору систему надання коштів громадським організаціям та ініціативним групам, проводити конкурси соціальних проектів.
- ✓ Підтримувати громадські ініціативи, а особливо ініціативи молоді.
- ✓ Інвестувати кошти у розвиток громади, фінансувати молодіжні проекти та проекти, спрямовані на дітей.

Ми закликаємо бізнесменів:

- ✓ Інвестувати кошти у соціально значущі об'єкти та у розвиток громади, особливо в молодь.
- ✓ Проводити активну благодійну діяльність.
- ✓ Кожному солідному підприємцю чи бізнесовій структурі взяти шефство над однією громадською організацією і системно надавати їй допомогу у реалізації цікавих та корисних соціальних проектів.

Ми закликаємо громадські організації:

- ✓ Привертати увагу до соціальних проблем громади.

- ✓ Брати участь у конкурсах, отримувати гранти, розробляти цікаві проекти, що можуть зацікавити інвесторів.
- ✓ Здійснювати активний пошук спонсорів, меценатів та благодійників.
- ✓ Розробити проект із взаємодопомоги громадян.

Ми закликаємо молодь:

- ✓ Організувати та проводити благодійні заходи.
- ✓ Вступати до відповідальних громадських організацій.
- ✓ Виходити зі своїми пропозиціями щодо об'єктів фінансування.

ІНФОРМАЦІЯ

щодо вручення міському голові міста Боярка

Меморандуму за результатами роботи Молодіжного форуму

На врученні були присутні представники співорганізаторів молодіжного форуму – громадської організації «Центр розвитку громад» та Центру реабілітації – Ангеліна Лахтадир та Марія Кириленко. Від молоді – куратори робочих груп форуму Ольга Ковчан та Тетяна Чіркова, а також представники молодіжного клубу «Позитив» на чолі зі своїм керівником Оксаною Слеповою.

22 травня 2013 року в рамках Програми підтримки громадських ініціатив-2013 відбувся молодіжний форум «Боярка очима молоді». Кінцевим документом молодіжного форуму став Меморандум, адресований органам місцевого самоврядування, підприємцям, громадським організаціям та об'єднанням, а також молодим людям міста Боярка. Упродовж роботи форуму молодь працювала над цим документом як у загальному контексті, так і за окремими напрямками, зокрема:

- ✓ Патріотичний напрямок – куратор Марина Мірзаєва
- ✓ Туристично-спортивний – куратор Юлія Апостолова
- ✓ Соціокультурний напрямок – куратор Ольга Чорнобров
- ✓ Напрямок «Забудова міста» – куратор В'ячеслав Сенчук
- ✓ Екологічний напрямок – куратор Тетяна Чіркова
- ✓ Інвестиційний напрямок – куратор Ольга Ковчан.

У цьому документі відображається бачення молодими людьми майбутнього Боярки, сформульовані пріоритетні, напрями розбудови рідного міста, означена роль місцевого бізнесу, третього сектору та самих молодих людей у перетворенні нашої малої Батьківщини на квітуче розвинене місто.

Голова правління ГО «Центр розвитку громад» Ангеліна Лахтадир розповіла про те, як було організовано Молодіжний форум, як відповідально і серйозно працювали молоді люди. Висловила надію на те, що цей документ принесе реальну користь у подальшій активізації соціального життя міста.

Керівник інформаційно-аналітичної служби ЦСПР Марія Кириленко описала процес роботи над документом: «Спочатку було оброблено всі робочі матеріали форуму і складено робочий варіант Меморандуму. Доопрацювання відбувалося шляхом консультацій з кураторами груп. Суперечливі моменти та формулювання, проти котрих протестував хоча б один член робочої групи, були зняті. Таким чином, остаточний варі-

ант документу представляє консолідовану думку молодих боярчан».

Міському голові були передані оформлені міні-проекти, котрі виносились на Ярмарок ідей, що відбувся у Центрі реабілітації населення і був логічним продовженням Молодіжного форуму. Всі проекти так чи інакше стосуються дітей та молоді. Ще раз закликаємо місцевих підприємців підтримати молодіжні ініціативи.

З текстом Меморандуму можна ознайомитись на сайті Боярка-інформ та на сайті Центру реабілітації населення <http://www.boyarka.cspr.info>

Інвестиційна стратегія: спільне бачення

У Центрі реабілітації населення 24 червня 2014 року відбулася ділова гра «Інвестиційна стратегія міста Боярка». Загальну концепцію залучення коштів до нашого міста спільно розробляли представники місцевої влади, бізнесу та громадськості. Грою це можна назвати досить умовно. Ведучі – фахівці Центру Марія Кириленко та Анна Фломбойм – працювали з аудиторією за системою «Шести капелюхів» британського психолога Едварда де Боно. Ця методика дозволяє зробити розумову роботу яскравою, захоплюючою і максимально ефективною. Давайте і ми, «одягаючи» один за одним символічні капелюхи, пройдемо шляхом пошуку інвестиційної стратегії.

Синій капелюх (колір, що стимулює мислення) - це управління процесом. Тож гру розпочали з аналізу: «Як буде побудована робота? Що ми хочемо досягти?». На цьому етапі всі дійшли згоди, що без загального консолідованого бачення, яким шляхом має розвиватися Боярка, не можна розпочинати процес залучення інвесторів.

Білий капелюх (колір паперу як носія інформації). У цьому режимі мислення учасників цікавлять лише факти. Вони аналізують те, що вже відомо, яких даних не вистачає. Саме в цій частині гри міський голова Тарас Добрівський зупинився на важливості залучення інвестицій для розвитку міста, а керівник фінансово-економічного відділу виконкому Олена Балуська презентувала документ «Боярка інвестиційна» (його можна знайти на сайті «Боярка-інформ»).

Чорний капелюх (згадайте чорну мантию судді) - дозволяє дати волю критичним оцінкам та побоюванням, врахувати можливі ризики. Перерахуємо ті фактори, котрі, на думку учасників гри, можуть стати на заваді ефективної інвестиційної стратегії: низька якість містобудівної документації; відсутність оновленого та затвердженого генплану; не проведена інвентаризація інвестиційних об'єктів; не розвинена соціальна інфраструктура; відсутність сформованого іміджу міста та його просування; приналежність міста до 4-ї зони; дефіцит вільних територій для забудови; високий рівень корупції; відсутність професійної команди, котра відповідає за інвестиції; поділ міста на сфери впливу між депутатами-бізнесменами; низький рівень зв'язку між громадою, владою і бізнесом; відсутність спеціалізованого інформаційного ресурсу (порталу) для потенційних інвесторів тощо.

Вкрай важливо вільно і в повній мірі виявити всі негативні фактори, проаналізувати їх, та на певному етапі «залишити», щоб конструктивно працювати далі.

Жовтий капелюх (сонячний колір як символ оптимізму) - вимагає переключити свою увагу на пошук переваг і позитивних сторін ідеї, що розглядається. Тож на відповідь, які фактори сприяють надходженню інвестицій до Боярки, були дані наступні відповіді: позитивні зміни в країні; розуміння владою необхідності активізувати залучення коштів; бажання громади долучитися до інвестиційного процесу та контролювати його; вдале географічне та адміністративне розташування міста; природні ресурси (ліс, озера); багате історичне минуле і культурні традиції; непо-

гане транспортне сполучення; наявність потенційних інвестиційних об'єктів у тому числі для внутрішніх вкладень; ініціативна креативна молодь; позитивна демографічна тенденція.

Зелений капелюх (колір, що символізує паростки, енергію життя)- «одягаючи» подумки такого капелюха, ми вносимо пропозиції, продукуємо ідеї, модифікуємо вже існуючі, шукаємо альтернативи, досліджуємо можливості, даємо креативності зелене світло.

На цьому етапі всі учасники гри розділилися на підгрупи, кожна з котрих працювала за обраним напрямком інвестицій. Пропонуємо їх загальній увазі.

«Боярка – місто вихідного дня» - напрямок, котрий передбачає розвиток нашого міста як такого, що буде привабливе для киян, котрі залишали б у нас свої гроші. На думку боярських активістів, це могло б бути змістовне дитяче дозвілля: творчі майстерні, анімація, палац професій, рухливі ігри, оздоровлення за допомогою тварин, дитячі туристичні маршрути, (ліс, вода, вело). Сімейне дозвілля: аквапарк, крита ковзанка, стадіон, рекреаційні зони в парках та на ставках, сімейний та зелений туризм. Розвиток мережі закладів харчування, котрі пропонували б екологічно чисту їжу, домашню, національну, здорову, ексклюзивну. Насичене культурне життя: тематичні ярмарки, фестивалі, кіно, театр, художні студії, виставки. Заклади елітного відпочинку: боулінг, більярд, теніс, комплекси оздоровчо-релаксаційних процедур (спа, масаж та ін.) Майстер-класи для дорослих – хендмейд, кулінарні курси, клуби здорового способу життя, збалансованого харчування тощо. Ексклюзивні свята.

«Боярка – рай для туристів» - передбачає виявити та розвинути туристичний потенціал міста, спираючись на славне історичне минуле міста та розвиваючи еко-туризм (активний відпочинок) та туристичну інфраструктуру (готелі, ресторани, туалети, смітники). Зокрема, організувати маршрути для збирання грибів та ягід; вело маршрути; екстрим-парк; туристичні клуби; пляжний відпочинок; зимовий відпочинок (сани, лижі, ковзани); квест-клуб; кінний туризм; фаєтон-прогулянки.

«Український Гарвард» - комплекс навчально-виховних закладів для організації безперервної освіти: дитячий садок, окремі школи для хлопчиків та дівчаток (1-9 клас), змішані класи (10-11) або коледж (наприклад, готельно-ресторанного бізнесу), університет. Передбачає також розвиток супутньої інфраструктури: будівництво і виробництво меблів; швейно-трикотажне виробництво; фермерські господарства та інше с/г виробництво; оргтехніка; побутове обслуговування; підготовка персоналу; поліграфія, реклама, маркетинг. Авторка цього інвестиційного проекту – підприємець і директорка школи для дівчаток «Леді» Ірина Демидова – наголосила, що на заваді будь-яких великих планів наразі стоїть статус міста як такого, що відноситься до 4-ї зони. Без скасування зони інвестиції до міста, що називається, «не підуть».

Червоний капелюх (колір, що символізує вогонь, тепло) - надає можливість висловити свої почуття та інтуїтивні здогадки, не вдаючись до пояснень, чому це так, хто винен і що робити далі. На цьому етапі присутні ділилися своїми емоціями, враженнями та передчуттями – дійсно теплими та консолідованими.

І знову – на прощання – «одягаємо» синього капелюха. Це хвилина для аналізу: Що ми досягли? Які нові цілі поставили? Адже це тільки початок, деякі міркування, загальне бачення. Попереду – оновлення стратегічного плану розвитку міста, створення банку інвестиційних ідей, розробка конкретних проектів... Тож у боярчан є можливість долучитись до будь-якого з напрямків.

Як бачите, всі проекти досить близькі між собою і вписуються в одну спільну концепцію, що не передбачає розміщення в Боярці потужних промислових об'єктів, закладів із сумнівними розвагами і, навпаки,

Результатом гри стало напрацювання бачення розвитку Боярки як екологічно чистого міста з розвинуеною туристичною інфраструктурою, привабливого для сімей із дітьми.

Все це забезпечить залучення до Боярки в якості гостей добропорядних громадян, котрі сповідують сімейні цінності, схильні до здорового способу життя, змістовного дозвілля, культурного розвитку. Боярські активісти у співпраці з представниками влади та бізнесу дійшли згоди, що нам не потрібне залучення коштів до міста будь-якою ціною. Адже які об'єкти ми побудуємо, якими людьми себе оточимо, таке обличчя і матиме наше місто, такими виростатимуть і наші діти. І тоді ми повторимо за Іриною Демидовою: «Боярка – це місто, обране Богом для дітей».

Загальний методологічний супровід розробки Стратегії сталого розвитку м. Боярка на період до 2020 року:

Галина Васильченко – кандидат економічних наук, Голова правління ГЦ «Ділові ініціативи», експерт Асоціації міст України, сертифікований бізнес-тренер та консультант, доцент кафедри управління регіональним економічним розвитком Івано-Франківського національного університету нафти і газу. Спеціаліст з питань бізнес планування, інвестування, загального та проектного менеджменту, розробки стратегічних планів економічного розвитку територіальних громад та стратегій конкурентоспроможності міст.

